

FUNDACIÓ MECENATGE I SOCIETAT

“Caius Maecenas”

**Estudi de diagnosi i propostes d'actuació per a la
generació d'activitat econòmica i d'ocupació al
Pallars Jussà, entorn a les actuals dependències
de l'AGBS**

Febrer 2015

ÍNDEX DE CONTINGUTS

Introducció.....	5
1. Recull documental, demogràfic i territorial de la comarca del Pallars Jussà, on s'ubica l'AGBS.....	7
2. L'entorn més immediat de l'AGBS: Tremp, Talarn, Torre de Cabdella, Salàs de Pallars, la Pobla de Segur i Isona i Conca Dellà	36
2.1) Tremp.....	36
2.2) Talarn.....	57
2.3) La Torre de Cabdella	72
2.4) Salàs de Pallars	88
2.5) La Pobla de Segur	104
2.6) Isona i Conca Dellà.....	123
3. Benchmarking al voltant de solucions aplicades a situacions similars, en relació a l'efecte de les instal·lacions militars al territori que les envolta	141
3.1) Anàlisi del tancament de bases militars als EEUU	143
3.2) El cas d'Alemanya i el tancament d'instal·lacions militars....	147
3.3) Espanya	154
4. L'AGBS origen, evolució, actualitat i escenaris de futur. Perspectiva i prospectiva d'una institució	155
4.1) Naixement de la AGBS	156
4.2) Organització i missió	161

4.3) Activitats principals.....	162
4.4) Avantatges de servir a la unitat	163
4.5) Algunes reflexions sobre l'Acadèmia. A tall de síntesi final..	164
5. Proveïdors de serveis a l'AGBS	169
6. Conclusions	183
7. Recomanacions i Propostes	188
8. Desenvolupament de la proposta d'un Model.....	201
9. Epíleg	233
10. Annexos.....	238

“No hi ha vent favorable, pel qui dubte d'on va”

(L.A. Sèneca)

“En una organització, el canvi oportú garanteix l'estabilitat”

(FXA)

“Viure és risc de ser, ser, simplement estar”

(FXA)

Aquest Estudi s'ha realitzat d'octubre 2014 a febrer 2015, per encàrrec de l'Ajuntament de Tremp, amb el suport del Consell Comarcal i amb l'ajut del Servei d'Ocupació del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya, així com de la mateixa Fundació Mecenatge i Societat (emmarcat en el “Programa de suport als territoris amb més necessitats de reequilibri territorial i econòmic; projecte Treball a les 7 Comarques”).

Ha estat realitzat per la Fundació Mecenatge i Societat i dirigit pel Dr. Francesc Xavier Altarriba.

Donem les gràcies a les Administracions locals anteriorment citades, així com a la resta d'Ajuntaments de la Comarca del Pallars Jussà. Agraïm alhora les facilitats documentals per part del Departament de Governació, principalment de la Direcció General d'Administració Local, així com a l'Acadèmia General Bàsica de Suboficials, a la Comandància de Lleida i la Subdelegació de Defensa de Lleida.

INTRODUCCIÓ

El present Estudi té com objectius avançar en el que es cita en el Treball previ de referència, realitzat pel “Laboratori de Transferència en Economia Aplicada de la Universitat de Barcelona”, encarregat pel Ministerio de Defensa, dirigit pel Dr. Jordi Suriñach i col·laboradors, amb el títol: “Estudio de Impacto económico, cultural y social derivado de las actividades propias del Ministerio de Defensa y sus organismos autónomos” des de la Fundació Bosch i Gimpera (juny 2013).

En diverses parts de l'esmentat Treball, es cita, entre diversos eixos un qualificat com “efectos económicos difíciles e imposibles de cuantificar”, a l'efecte “de las instalaciones militares en el territorio que les rodea”.

Aquest és l'objectiu del present Estudi. Som ben conscients però, que ni el pressupost ni el suport de les diverses Administracions implicades, són comparables amb el citat Treball de referència, el qual renúncia explícitament a investigar el que és precisament l'objecte de l'Estudi que hem realitzat.

Pretenem, en la mesura que ens ha estat possible, concretar la situació actual dels efectes de l'AGBS en el seu entorn, des d'un punt de vista ampli. També incorporarem les bases d'un Pla estratègic, que hauria d'expressar-se a manera d'intervenció, a través d'un Pla Director. El primer hauria de ser descriptiu – interpretatiu i el segon programàtic – executiu.

Certament les dificultats de realització d'aquest Estudi, han estat importants, des de l'absència de referents similars tant a Catalunya com a la resta de l'Estat, com per les aportacions força asimètriques dels actors implicats.

El treball es divideix en cinc grans eixos:

- 1) Descripció demogràfica, històrica i socioeconòmica del territori, influït per l'activitat de l'AGBS.
- 2) Història i actualitat de l'AGBS.
- 3) Prospectiva de l'AGBS i del seu territori. Escenaris possibles i probables.
- 4) Conclusions i Recomanacions
- 5) Annex: Proposta d'un Model

1. RECULL DOCUMENTAL, DEMOGRÀFIC I TERRITORIAL DE LA COMARCA DEL PALLARS JUSSÀ ON S'UBICA L'AGBST

La comarca del Pallars Jussà està situada al Pre-Pirineu de Lleida. Té una superfície de 1.343,1 km², un total de 13.530 habitants (any 2014) i una densitat de població de 10,1 habitants per km². La capital de la comarca és Tremp. Limita al nord amb l'Alta Ribagorça i el Pallars Sobirà, a l'est amb l'Alt Urgell, al sud amb la Noguera i a l'oest amb l'Aragó. El Pallars Jussà s'inclou dins l'àmbit de l'Alt Pirineu i Aran, unitat en la qual també s'integren les comarques de la Cerdanya, l'Alt Urgell, el Pallars Sobirà, l'Alta Ribagorça i la Val d'Aran.

Compta amb recursos destacats, sobretot naturals: embassament de Sant Antoni i Terradets, estanys càrstics de Basturs, Montsec, Reserva de Caça de Boumort, zona perifèrica del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, la Terreta, riu Noguera Pallaresa, entre d'altres. A nivell cultural destaquen el Castell de Mur i de Llordà, el Museu dels Raiers, l'edifici modernista de Casa Mauri a la Pobla, església romànica de Sant Vicenç a Cabdella, de Sant Julià a Espui i de Santa Llúcia a Paüls i ermita romànica de Sant Martí a la Torre de Cabdella, entre d'altres.

Les principals vies de comunicació són: per carretera la C-13 de Lleida-Esterri d'Àneu i que passa per Tremp i la Pobla, i la N-260 anomenada Eix Pirinenc que passa per la Pobla de Segur. Una altra possibilitat és el Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya que comuniquen Lleida amb la Pobla de Segur i els serveis d'autobusos Alsa que tenen rutes per diversos punts de la comarca.

Dades poblacionals

La població de la comarca l'any 2014 era de 13.513 persones, que significa un 3,8% del total de població a la província de Lleida. Els principals municipis de la comarca pel que fa al nombre de població són: Tremp amb 6.305 habitants, que significa un 46,6% del total, la Pobla de Segur amb 3.012 habitants, un 22,3% del total, i Isona i Conca Dellà amb 1.049 habitants, un 7,7%. La resta de municipis tenen menys de 1.000 habitants, i d'aquests, sis tenen menys de 300 habitants.

La densitat de població a Catalunya de l'any 2014 és de 234,2 habitants per km² i la del Pallars Jussà és de 10,1 habitants per km², una de les tres comarques de Catalunya amb menys densitat juntament amb el Pallars Sobirà i l'Alta Ribagorça.

A nivell de població destaca el poc creixement entre els anys 2000 i 2006 que al Pallars Jussà va ser tan sols d'un 1,7%, quan la mitjana de l'Alt Pirineu i Aran va ser del 13,6% similar a la mitjana de Catalunya amb un 13,9%.

La tendència al poc creixement de població de la comarca va iniciar un canvi durant l'any 2007, que va augmentar un 6,5% respecte al 2006, i van significar 819 habitants més a la comarca. Aquest increment va ser el més important de Catalunya en termes relatius. Del 2007 al 2010 la població encara ha augmentat en 511 persones, per tant es pot dir que segueix la tendència a l'alça. Aquesta tendència s'ha vist trencada amb les dades actuals del padró municipal.

Envelliment de la població

El Pallars Jussà és la segona comarca de Catalunya amb l'índex d'envelliment més elevat (202), per darrera de la Terra Alta (244) quan la mitjana de Catalunya és de 113.

Mentre al global de Catalunya el nombre de població de més de 60 anys es manté similar entre els anys 2000 i 2006, a la comarca del Pallars Jussà augmenta d'una forma considerable tant en homes com en dones, situació que porta a l'envelliment de la població.

Així, mentre que a Catalunya l'any 2009 la població de més de 65 anys era del 16,5%, al Pallars Jussà aquesta dada era del 24,8%. La diferència està en els grups d'edat de 0 a 14 anys, que a Catalunya era del 15,2% i al Pallars del 12,2%, i de 15 a 64 anys que a Catalunya era del 68,2% i al Pallars Jussà del 62,9%.

Mentre que a Catalunya l'any 2012 la població de més de 65 anys era del 17%, al Pallars Jussà aquesta dada era del 24%, en detriment dels altres grups d'edat: de 0 a 14 anys, que a Catalunya era del 16% i al Pallars del 12%, i de 15 a 64 anys que a Catalunya era del 67% i al Pallars Jussà del 64%.

La comarca del Pallars Jussà és una de les tres de Catalunya que té un índex de dependència global més elevat, és a dir, la relació de la població major de 64 anys i els menors de 15 anys respecte el grup comprès entre ambdues edats, expressat en tant per cent (mesura la càrrega que per a la població en edat de treballar representa la població en edats depenents).

El nombre elevat de persones de més de 65 anys fa que el nombre de defuncions, (taxa bruta de mortalitat 16,28), sigui major al dels naixements, (taxa bruta de natalitat 7,78), al contrari del que passa en el conjunt de Catalunya.

La Població Immigrada

El percentatge total de població immigrada al Pallars Jussà era, l'any 2012, d'un 14,05 %, un total semblant a la mitjana catalana, que se situa només un punt per damunt.

Entre els nuclis de població, el que en concentra més percentatge és Tremp, que l'any 2000 registrava un percentatge de població estrangera de només el 2,3%, mentre que el 2008 va augmentar fins al 20,8%, superior al del conjunt de la comarca del Pallars Jussà i a la mitjana catalana, gairebé 5 punts per damunt de la mitjana oficial catalana. A principis de l'any 2009 es va registrar un 22,3% d'habitants de nacionalitat estrangera que ha disminuït sensiblement d'ençà del 2010.

Molt probablement la crisi econòmica ha fet que persones que fins ara treballaven en poblacions de menys dimensió que Tremp però en el mateix àmbit geogràfic, ocupades especialment en els sectors de la construcció i l'hostaleria i que, en quedar-se sense feina s'hagin desplaçat al centre de serveis (Tremp), on és més fàcil aconseguir les prestacions socials, trobar una feina o ajuda de familiars i amics ja residents al municipi, el que produirà un fort increment de la pressió sobre el mercat laboral i, a més, un augment de la demanda de serveis assistencials, sanitaris i educatius.

Pel que fa a la procedència dels veïns amb nacionalitats estrangeres, predominen les persones provinents de la resta de la Unió Europea (abans fora de la UE fins a l'ampliació als actuals 27 països efectuada el 2006), d'Amèrica del Sud i, en menor mesura, d'Àfrica. En total l'any 2008 es van registrar 1.038 persones estrangeres (1.527 l'any 2009 segons les dades del padró de l'Ajuntament).

Fins l'any 2003 predominaven els estrangers provinents de l'Àfrica, especialment del Marroc i de Gàmbia. A partir del 2004 es destaquen les persones amb nacionalitats sud-americanes i de l'Europa de l'Est, iniciant una tendència que s'ha mantingut fins a l'actualitat.

Alhora, és remarcable la manca d'habitants provinents d'Àsia i Oceania, sobretot tenint en compte la seva importància, (especialment de les persones de nacionalitat xinesa), en el global de la immigració estrangera a Catalunya. Tampoc es registren gaires habitants provinents de l'Amèrica del Nord i Central.

La comparació entre la comarca del Pallars Jussà, i la regió de l'Alt Pirineu i Aran i amb Catalunya, la procedència de la immigració estrangera resident a Tremp mostra un comportament molt similar al de la regió, unes diferències apreciables en la comarca i una estructura força dispar respecte a Catalunya.

Així, tant a Tremp com a l'Alt Pirineu i Aran i al Pallars Jussà hi predominen les persones de la resta de la U.E. El segon contingent en importància és de les persones provinents de l'Amèrica del Sud, però en un nombre força més elevat a Tremp i a la regió de l'Alt Pirineu i Aran que al conjunt del Pallars Jussà. Aquesta diferència es compensa amb el nombre d'africans i africanes presents en el Pallars Jussà.

Pel conjunt de Catalunya, en canvi, els grups més nombrosos són els dels provinents d'Amèrica del Sud i els provinents d'Àfrica en aquest ordre, mentre que els ciutadans i ciutadanes provinents de la resta de la UE són els tercers en importància. La diferència més gran amb la resta d'àmbits territorials analitzats es troba, però, en el contingent de persones asiàtiques i d'Oceania, gairebé inexistents en les comarques pirinenques i força importants al total de Catalunya.

Pel que fa a les nacionalitats cal destacar el grup de persones amb nacionalitat brasilera, que són els més nombrosos del municipi (representen un 3.80% de la població immigrant). Aquest fet inusual (les persones d'aquesta nacionalitat no solen ser els més nombrosos en cap àmbit territorial català, i menys en un d'alta muntanya) es deu a un grup força assentat que ha funcionat com a referència per a l'arribada de més persones d'aquesta nacionalitat, a banda del fet que van inaugurar una església pròpia, factor que també ha actuat com efecte crida.

Les persones de nacionalitat búlgara també formen un grup força nombrós (3.58%), per davant d'altres nacionalitats que porten més temps presents al territori com són les persones nascudes al Marroc i a Gàmbia. Tot i així, la comunitat romanesa és la que ha tingut un augment més considerable en el darrer any.

Entre la resta de nacionalitats amb un remarcable nombre de residents hi destaquen les de la resta d'Europa (Portugal i Moldàvia), i les d'Amèrica del Sud (Colòmbia i Equador).

En total, a Tremp es troben empadronades persones de 51 nacionalitats diferents, de les quals 29 estan representades per menys de deu persones i, fins i tot, hi ha 14 nacionalitats que només tenen un resident a Tremp. En aquest sentit, es planteja un repte prou important pel que fa a la correcta integració de totes aquestes persones en la vida quotidiana d'un municipi que ha vist multiplicat per 10 el nombre de persones estrangeres en només nou anys.

La població que més ha augmentat a la comarca és la provinent de països de la Unió Europea, de 100 persones l'any 2000 a 905 l'any 2013. També ha estat destacat l'augment de persones provinents d'Àfrica, de 108 l'any 2000 a 533 l'any 2013.

Dades Socioeconòmiques i Ocupacionals

Segons l'informe “**Diagnosi per a l'estratègia catalana per a l'ocupació 2012-2020**” del Servei d'Ocupació de Catalunya, la comarca ha registrat durant el període de crisi un fort creixement de l'activitat econòmica entre 2007 i 2010 (+4,6% enfront del -3,6% català) i gaudeix d'una RFDB (renda familiar disponible bruta) per habitant prop de 2.000 euros superior a la mitjana.

Entre 2008 i 2011, la població en edat de treballar s'ha incrementat molt intensament al Pallars Jussà (+6,6% enfront del +0,4% català) encara que registra un índex d'envelliment que duplica el del conjunt català.

Quant al mercat de treball, sobresurt una taxa d'atur registral molt inferior (15% enfront de 17,7%), tot i que la variació de l'atur entre desembre de 2007 i de 2011 ha estat més intensa (+181,6% i +131,1%). Com a trets significatius cal ressaltar

una proporció d'atur de llarga durada menor (31% i 35,6%) i d'un percentatge d'aturats sense prestació també inferior (38,2% i 40,5%). Per contra, la proporció d'atur estranger és més elevada.

Destaca la creació d'ocupació d'alt contingut tecnològic, que ha augmentat un 5,5% durant el període comprès entre l'any 2008 fins el 2011 mentre que a Catalunya s'ha reduït un 10,9%.

Com a aspectes desfavorables, destaca el major percentatge d'aturats/des amb formació fins a primària, estrangers i menors de 30 anys, a més de l'important increment d'atur entre desembre 2007 i desembre 2011 (+181,5%), molt per sobre la mitjana catalana (+131,1%).

Producte Interior Brut (PIB)

Segons l'**Anuari Econòmic Comarcal 2013 de Caixa Banc**, el PIB del Pallars Jussà es va contreure el 2012 (-1,48%), continuant amb la dinàmica del 2011 (-1,59%), caiguda que reflecteix la davallada de la construcció (-6,24%) i els serveis (-1,08%) i augments continguts al primari (0,34%) i la indústria (1,62%). Amb aquesta contracció, l'impacte total de la crisi 2007 – 2012 acumula un lleuger augment del VAB comarcal (1,29%), un registre força més favorable que la mitjana catalana (-4,03%).

Aquest comportament millor és el resultat d'una construcció que acumula una forta davallada (-26,83%), que queda absorbida per les millores acumulades des del 2007 a la resta de sectors (del 19,96% al primari, del 23,63% a la indústria i del 5,37% als serveis). El primari, el 2012 va augmentar per la lleugera millora agrícola (1,10%), per la collita de cereals (2,04%), i, també, de la ramaderia (0,44%), amb augments del porcí (0,11%) i del vaquí (6,71%).

La producció industrial va avançar suaument com a resultat de la caiguda de les manufactures (-1,14%) i el millor comportament de l'energia (3,39%). La davallada de les produccions industrials reflecteix el modest augment de les alimentàries (0,88%) i la davallada de la metal·lúrgia (-8,04%) i de indústries manufactureres diverses (-5,13%).

En aquest context, els afiliats a la indústria i energia van caure del -9,21% el 2012, mentre que l'atur registrat del sector ha crescut d'un 114,6% entre el 2007 i el 2012. El manteniment de la caiguda de la construcció (-6,24%, pel -6,21% del 2011) reflecteix, en particular, la dinàmica del sector residencial (amb els habitatges en construcció i els iniciats caient a ritmes del -39,1% i el -92,31%, respectivament). A aquesta davallada s'hi va sumar la de l'obra pública (-20,76%), al temps que el 2012 els afiliats al règim general de la Seguretat Social caigueren del -12,39%, i l'atur registrat del sector acumulava un augment del 388,5% entre el 2007 i el 2012. Finalment, la davallada als serveis va ser conseqüència tant de la caiguda dels privats (-0,82%) com dels públics (-1,50%). El comerç (17,5% del VAB terciari) es va contreure lleugerament (-0,45%), mentre que el sector de l'administració pública (37,9% de pes) també va caure (-2,69%). Amb aquesta dinàmica, els afiliats a la branca de serveis van reduir-se del -4,41% el 2012, i els aturats registrats del sector acumulaven, el 2012, un increment del 188,18% des de l'inici de la crisi, el 2007. En el seu conjunt, els afiliats al règim general de la Seguretat Social varen caure del -5,27% el 2012, i la comarca presentava un augment de l'atur registrat del 215,9% entre el 2007 i el 2012, registre que es troba per sobre la mitjana catalana (augment del 147,4%).

Sectors econòmics

El sector serveis, els establiments comercials a la comarca del Pallars Jussà el 2011 s'han reduït un 3,2% respecte al 2010, tant el comerç al major i intermediaris com el comerç al detall.

Mentre que els establiments de comerç al detall d'alimentació (pa, pastisseria, confiteria i productes làctics, begudes i tabac) ha tingut un augment de l'1,6%, els establiments de productes no alimentaris ha baixat un 7% (tèxtil, confecció, calçat i articles de cuir).

Pel que fa a equipaments bàsics a la comarca del Pallars Jussà, no hi ha hagut cap variació significativa.

En quant al sector agroalimentari la tipologia d'empreses que aglutina el fa divers. En termes d'estructura empresarial es pot parlar de 3 subgrups:

- 1) Empreses mitjanes amb una estructura de producció industrial i de comercialització d'abast supralocal.

Es tracta d'empreses molt professionalitzades, amb una estructura de treball consolidada, que inclou diferents àrees o departaments: producció, comercialització, màrqueting, etc. Són empreses minoritàries (representen aproximadament el 5% del global); tenen una relativa o important incidència al territori pel que fa al nombre de treballadors, tenen capacitat per comercialitzar el seu producte en gran superfícies i punts allunyats del lloc de producció i es poden beneficiar del projecte especialment en les accions de promoció conjunta que permetin diferenciar el territori de l'Alt Pirineu i donar als seus productes un element de qualitat relacionat amb el lloc de producció.

- 2) Empreses petites però amb una estructura de producció artesanal/semi - industrial i comercialització d'abast supralocal.

Aquí trobaríem un grup més gran d'empreses , entre el 30 i el 35%, amb un nivell de professionalització relativament elevat. Amb capacitat per vendre el seu producte més enllà de l'àmbit estrictament local, amb una relativa incidència pel que fa al nombre de treballadors (sovint són microempreses), però amb vocació de creixement i amb possible interès per incorporar nous

treballadors. En alguns casos, es detecta en aquest grup un desajust entre la producció i la comercialització del producte.

El sector turístic sol representar un volum important de vendes, però tenen també capacitat per vendre lluny del punt de producció.

3) Empreses petites (microempreses), amb una estructura productiva d'abast eminentment local

Aquí es trobarien la majoria d'empreses del sector, aproximadament un 60%. En aquest cas, es tracta d'empreses relativament professionalitzades però amb mancances estructurals que dificulten l'abast de la comercialització dels seus productes. En molts casos, es tracta d'empreses que no tenen interès en créixer (pel que fa especialment al nombre de treballadors), que es troben sovint al límit de la seva capacitat productiva; amb estratègies de comercialització molt específiques i generalment d'abast local; però amb mancances que sovint dificulten la consolidació empresarial.

El sector turístic

La comarca del Pallars Jussà ofería al 2013 un total de 2.985 places d'allotjament turístic, que representen un 7,45% del total de places de les comarques que formen la **marca Pirineu**.

El nombre de places a la comarca del Pallars Jussà es reparteix de la següent manera:

- Les places hoteleres van ser 717, un 4,29% del total de places a l'Alt Pirineu i Aran.
- Les places en càmpings van ser de 1.794 que representa un 8,68% del total de places a l'Alt Pirineu i Aran.

- Les places en cases de turisme rural van ser de 474, un 17,76% del total de places al conjunt de comarques de l'Alt Pirineu i Aran.

Afiliació a la seguretat social

Al Pallars Jussà hi ha un descens general de l'afiliació a la Seguretat Social, ja sigui al règim general o d'autònoms, que passa d'un total de 4.338 afiliats l'any 2008, passant pels 4.111 afiliats l'any 2010, fins a 3.655 a l'any 2013.

Destaca el manteniment del descens de l'afiliació del sector de la construcció, que ha perdut pes a la comarca, i s'aprecia un canvi de tendència en el sector serveis, en el que pugen les afiliacions d'autònoms però baixen les afiliacions al règim general, en un aparent moviment de generació d'autoocupació per fer front a la situació de manca de demanda de mà d'obra per part de les empreses existents.

Pel que fa a l'afiliació a la Seguretat Social l'any 2013, el sector serveis és el que té més afiliats, seguit de la construcció i la indústria, i per últim l'agricultura.

Atur

Quant al mercat de treball, l'atur registrat al 2013 és inferior (6,31% enfront del 8,43%) a la resta de Catalunya.

El sector que aglutina més aturats és el sector serveis, seguit del sector de la construcció, amb una dinàmica semblant a la catalana.

Tot i que el Pallars Jussà respecte a Catalunya continua tenint un índex inferior d'aturats de llarga durada (31% enfront el 35,6%), les distàncies s'han reduït de forma important en el darrer any (el 2010 era un 27,4% enfront del 36,7%).

En relació al sexe, al 2013 hi havia més homes a l'atur (487) que no pas dones (372).

L'atur a la comarca del Pallars Jussà **és de 846 persones al mes de març de 2014**, la majoria homes del sector serveis i amb una durada d'atur inferior als 6 mesos.

Atur per municipis al mes març de 2014:

El municipi de Tremp és el que té un major nombre d'aturats, concretament el 52,25% del total de la comarca. A continuació hi ha el municipi de la Pobla de Segur amb un 26,48% del total. La resta dels 12 municipis es reparteixen el 21,27% restant.

Atur per sexe

Fins a l'inici de la crisi econòmica, al voltant de l'any 2007, la **taxa d'atur a la comarca del Pallars Jussà** afectava a un nombre major de dones que d'homes, però la crisi, amb especial incidència al sector de la construcció, va fer que a partir del 2008 **el nombre d'homes a l'atur ja superés el de les dones**. S'observa que en aquest període de referència (2007/2011) l'atur femení s'ha multiplicat per 2, mentre que el masculí ha arribat a multiplicar-se per 4.

Atur per sector

L'evolució de l'atur per sectors, mostra un ascens del nombre d'aturats al sector de la construcció des del 2008, sector que aparentment, tot i que es continuen perdent llocs de treball, alenteix el ritme de destrucció d'ocupació dels anys anteriors.

El sector serveis manté les dinàmiques de destrucció d'ocupació dels anys anteriors, essent aquest el sector amb una major pèrdua de llocs de treball, tant percentualment com en valor absolut.

Cap dels sectors experimenta una millora i tant sols els sector industrial i agrari es mantenen en xifres semblant a les de l'any anterior. Pel que fa específicament a la indústria, d'escassa implantació a la comarca, no incrementa les xifres de destrucció d'ocupació.

Atur per edats

Segons dades de 2013, pel que fa a l'edat, els percentatges més elevats d'aturats a la comarca del Pallars Jussà estan localitzats entre els grups d'edats que comprenen dels 30 i als 39 anys, on es concentra gairebé 1/3 part de les persones aturades. Si s'amplia aquesta franja **dels 25 als 44 anys s'arriba al quasi 50% dels aturats de la comarca**. Pel que fa als majors de 45 anys, representen un 43,3%.

Els menors de 25 anys són els que tenen un percentatge d'atur inferior, amb un 7,2% a la comarca del Pallars Jussà. Existeix una evolució aparentment positiva en aquesta franja d'edat, ja que el percentatge d'aquest grup disminueix respecte d'anys anteriors, però aquesta circumstància s'explica per un increment de l'atur més accentuat en els altres grups.

Atur per nivell formatiu

Segons dades de l'**Observatori del Treball del Departament d'Empresa i Ocupació el percentatge major d'atur** tenint el compte el nivell formatiu, al Pallars Jussà, **és el de persones amb estudis secundaris**, que és del 80% al mes de setembre de 2013.

Per altra banda, respecte l'any anterior s'experimenta un increment en el percentatge de persones aturades amb estudis post – secundaris que passen de representar un 19% de l'atur l'any 2012 a un 20% el 2013. El 20% restant correspon al grup de les persones sense estudis o amb estudis primaris.

Comparant amb Catalunya el mateix mes, l'atur és molt més elevat pel que fa a persones amb estudis secundaris, amb un 70,5%, mentre que els altres grups aglutinen cadascun d'ells aproximativament un 15 % de la població aturada.

Per durada de la demanda

La **majoria dels aturats fa menys de 6 mesos que estan sense feina**, concretament 345, seguits de molt a prop pels que fa més de 12 mesos, que en són 340, n'hi ha 140 que fa entre 6 i 12 mesos. Destacar que dels 340 que fa més de 12 mesos que busquen feina, n'hi ha 183 que fa que estan a l'atur més de 24 mesos.

Estrangers aturats

Pel que fa als **estrangers aturats**, representen gairebé el **30% del total** d'aturats a la comarca i la majoria són del sector de la construcció.

Per sector

La **majoria dels aturats són del sector serveis**, concretament 503, que representen el 61% del total, seguit del sector de la construcció amb 170 aturats, el 21%, a continuació la indústria amb 74 aturats (9%), sense ocupació anterior un total de 43 (5%) i el sector de l'agricultura amb 35 aturats (4%).

Segons l'activitat econòmica, pel que fa als homes els grups amb més aturats són: construcció d'immobles, activitats especialitzades de construcció i agricultura, ramaderia i caça. Pel que fa a les dones, els grups amb més aturades són el comerç al detall, servei de menjar i begudes i serveis d'allotjament.

Xifres de la comarca

Població	Pallars Jussà	Catalunya
----------	---------------	-----------

Densitat de població. 2014

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Superfície (km2)	1.343,10	32.108,00
Densitat (hab./km2)	10,1	235,3

Població. Per sexe. 2014

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	6.866	3.701.740
Dones	6.664	3.817.163
Total	13.530	7.518.903

Població. Per grups d'edat. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	1.721	1.186.867
De 15 a 64 anys	8.572	5.057.760
De 65 a 84 anys	2.593	1.113.530
De 85 anys i més	721	195.493
Total	13.607	7.553.650

Població. Per grups d'edat. Homes. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	854	610.735
De 15 a 64 anys	4.570	2.558.897
De 65 a 84 anys	1.162	494.427
De 85 anys i més	297	61.259
Total	6.883	3.725.318

Població. Per grups d'edat. Dones. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	867	576.132
De 15 a 64 anys	4.002	2.498.863
De 65 a 84 anys	1.431	619.103
De 85 anys i més	424	134.234
Total	6.724	3.828.332

Població. Per lloc de naixement. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Catalunya	10.090	4.810.810
Resta d'Espanya	1.398	1.417.177
Estranger	2.119	1.325.663
Total	13.607	7.553.650

Població. Per nacionalitat. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	11.638	6.395.178
Estrangera	1.969	1.158.472
Total	13.607	7.553.650

Població. Per nacionalitat. Homes. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	5.845	3.115.321
Estrangera	1.038	609.997
Total	6.883	3.725.318

Població. Per nacionalitat. Dones. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	5.793	3.279.857
Estrangera	931	548.475
Total	6.724	3.828.332

Població de 10 anys i més. Per nivell d'instrucció. 2007

Font: Idescat. Enquesta demogràfica.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense titulació	900	568.900
Primer grau	2.300	1.578.200
Segon grau	7.300	3.303.000
Ensenyament universitari	1.600	1.015.000
Total	12.200	6.465.200

Població resident a l'estranger a 25 de març. Per sexe. 2014

Font: Idescat. Padró d'habitants residents a l'estranger.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	468	110.040
Dones	499	111.404
Total	967	221.444

Població ETCA (equivalent a temps complet anual). 2012

Font: Idescat.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Població resident	14.113	:
Població estacional ETCA	1.106	:
Total	15.219	:
Població ETCA / població resident (%)	107,8	:

Creixement de la població. 2012

Font: Idescat. Indicadors demogràfics.

Unitats: Taxa bruta per 1.000 habitants

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Taxa bruta de natalitat	7,78	10,28
Taxa bruta de mortalitat	16,28	8,37
Creixement natural	-8,5	1,91
Creixement migratori	-28,85	-6,77
Creixement total	-37,35	-4,86

Creixement intercensal 2001-2011 de la població. 2011

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Creixement total	1.689	1.176.733
Creixement total (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	13,09	16,98
Creixement natural (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	-4,92	3,04
Creixement migratori (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	18,02	13,94

Habitatges i llars

Pallars Jussà

Catalunya

Habitatges familiars. Per tipus. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Principals	5.639	2.944.944
Secundaris	3.786	470.081
Buits	1.541	448.356
Total	10.966	3.863.381

Habitatges familiars principals. Per règim de tinença. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De propietat	4.258	2.188.657
De lloguer	927	582.701
Altra forma	453	173.586
Total	5.639	2.944.944

Habitatges familiars principals. Per superfície útil. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Fins a 60 m2	9.999.999	538.966
De 61 a 90 m2	2.035	1.476.187
De 91 a 120 m2	1.740	560.379
De 121 i més m2	1.318	369.412
Total	5.639	2.944.944

Llars. Per dimensió. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Una persona	1.439	484.624
Dues persones	1.304	647.572
Tres persones	864	518.893
Quatre persones i més	1.148	664.767
Total	4.755	2.315.856

Llars. Per tipus de nucli. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Una persona	1.439	484.624
Dues persones o més sense nucli	278	92.378
Parella sense fills	1.003	519.040
Parella amb fills	1.425	948.348
Pare o mare amb fills	471	219.411
Dos nuclis o més	139	52.055
Total	4.755	2.315.856

Macromagnituds i impostos Pallars Jussà Catalunya

Producte interior brut (base 2008). 2010

Font: Idescat.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

PIB (Milions d'euros)	329,1	205.314,50
PIB per habitant (Milers d'euros)	24,6	27,7
PIB per habitant (índex Catalunya=100)	88,8	100

Valor afegit brut (base 2008). Per sectors. 2010

Font: Idescat.

Unitats: Milions d'euros

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	13,5	1.958,70
Indústria	86,6	37.524,60
Construcció	40,2	19.175,70
Serveis	161,5	129.627,00
Total	301,8	188.286,00

Valor afegit brut (base 2008). Indústria. Per branques. 2010

Font: Idescat.

Unitats: Milions d'euros

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Indústries extractives, energia, aigua i residus	74,6	5.375,20
Alimentació, tèxtil, fusta, arts gràfiques, química i cautxú	6,5	18.310,90
Metal·lúrgia, maquinària, material elèctric i de transport	5,5	13.838,50
Total	86,6	37.524,60

Valor afegit brut (base 2008). Serveis. Per branques. 2010

Font: Idescat.

Unitats: Milions d'euros

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Comerç	35,7	25.189,00
Transport, informació i comunicacions	13,6	18.154,50
Hostaleria	33,1	14.232,10
Act. financeres i assegurances	9,6	8.462,90
Act. immobiliàries, tècniques i administratives	11,5	29.359,10
Administració pública i altres serveis	58	34.229,30
Total	161,5	129.627,00

Renda familiar disponible bruta (base 2008). 2010

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

RFDB (Milers d'euros)	243.502	125.141.484
RFDB per habitant (Milers d'euros)	18,2	16,9
RFDB per habitant (índex Catalunya=100)	107,8	100

Impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF). 2012

Font: Idescat, a partir de les dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

Unitats: Euros

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Base imposable per declarant	16.316	20.754
Quota resultant de l'autoliquidació per declarant	4.254	5.699

Impost de béns immobles urbans (IBI). 2012

Font: Idescat, a partir de les dades de la Direcció General del Catastro.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Nombre de rebuts	17.103	5.679.671
Base imposable per rebut (Euros)	47.832,70	63.094,10
Quota íntegra per rebut (Euros)	214,8	448,2

Impost sobre el patrimoni de les persones físiques (IPPF). 2007

Font: Idescat, a partir de les dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Patrimoni total per declarant (Euros)	349.777	516.035
Actius reals (%)	38,5	37,4
Actius financers (%)	61,5	62,6

Sectors econòmics	Pallars Jussà	Catalunya
-------------------	---------------	-----------

Superfície agrícola utilitzada (SAU). 2009

Unitats: Hectàrees

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Terres llaurades	16.919	792.425
Pastures permanents	35.219	355.107
Total	52.138	1.147.532

Terres llaurades. Per tipus de conreu. 2009

Font: Idescat. Cens agrari.

Unitats: Hectàrees

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Herbavis	14.140	511.150
Fruiters	1.749	110.819

Olivera	609	101.236
Vinya	400	61.391
Altres	22	7.829
Total	16.919	792.425

Explotacions agràries. Segons tinença de terres. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense terres	19	1.519
Amb terres	870	59.320
Total	889	60.839

Explotacions agràries. Segons tinença de ramaderia. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense ramaderia	542	47.172
Amb ramaderia	347	13.667
Total	889	60.839

Caps de bestiar. Per espècies. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Bovins	13.121	544.135
Ovins	45.750	600.082
Cabrum	3.026	71.748
Porcins	149.104	6.742.638
Aviram	350.918	43.890.563
Conilles mares	1.625	335.054
Equins	981	19.352

Construcció d'habitatges. 2013

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat.
Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Habitatges iniciats de protecció oficial	0	589
Habitatges iniciats	1	3.036

Allotjaments turístics. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Hotels	19	2.850
Places d'hotels	717	300.814
Càmpings	5	349
Places de càmpings	1.794	272.965
Turisme rural	58	2.236
Places de turisme rural	474	17.685

Parc de vehicles. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades de la DGT.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Turismes	6.429	3.326.900
Motocicletes	724	706.117
Vehicles industrials	2.811	795.722
Altres	632	155.008
Total	10.596	4.983.747

Treball	Pallars Jussà	Catalunya
----------------	----------------------	------------------

Població. Per relació amb l'activitat econòmica. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Població ocupada	4.863	2.816.488
Població desocupada	268	318.935
Població activa	5.131	3.135.423
Població inactiva	6.747	3.168.943
Població de 16 anys i més	10.486	5.370.949

Afiliacions a la Seguretat Social segons residència de l'afiliat. 2013

Font: Idescat.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total (desembre)	4.968	2.829.841
------------------	--------------	-----------

Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	99	7.421
Indústria	131	387.822
Construcció	233	94.550
Serveis	1.800	1.754.941
Total	2.263	2.244.734

Afiliacions al règim d'autònoms de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	443	24.635
Indústria	70	44.459
Construcció	183	64.325
Serveis	696	387.516
Total	1.392	520.935

Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per grandària del centre. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Fins a 50 treballadors	1.585	1.064.150
De 51 a 250 treballadors	678	512.303
De 251 i més treballadors	0	668.281
Total	2.263	2.244.734

Comptes de cotització. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total	473	237.756
-------	------------	---------

Atur registrat. Per sexe. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Unitats: Mitjanes anuals

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	487,2	323.654,70
Dones	372,4	313.640,10
Total	859,6	637.294,80

Atur registrat. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Unitats: Mitjanes anuals

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	37,3	12.865,40
Indústria	73,4	93.945,30
Construcció	190,2	92.349,50
Serveis	513,4	406.914,60
Sense ocupació anterior	45,3	31.220,00
Total	859,6	637.294,80

Cultura i esports	Pallars Jussà	Catalunya
--------------------------	----------------------	------------------

Població de 2 anys i més. Per coneixement del català. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

L'entén	12.680	6.949.344
El sap parlar	11.028	5.345.484
El sap llegir	11.052	5.750.348
El sap escriure	8.246	4.069.219
No l'entén	403	356.728
Total	13.083	7.306.072

Biblioteques. 2012

Font: Idescat. Estadística de biblioteques.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Públiques	2	422
Altres	1	413
Total	3	835

Eleccions municipals. 2011

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	9.849	5.292.531
Participació (%)	64,2	54,8

Eleccions al Parlament de Catalunya. 2012

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	10.374	5.257.351
Participació (%)	68,8	69,6

Eleccions al Congrés dels Diputats. 2011

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	10.528	5.252.504
Participació (%)	61	66,8

Eleccions al Parlament Europeu. 2009

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	10.393	5.253.650
Participació (%)	38,3	37,5

Residus municipals. Generació. 2013

Font: Agència de Residus de Catalunya
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Generació per càpita (kg/hab./dia)	1,23	1,30
Recollida selectiva (%)	34,3	37,9

Institut d'Estadística de Catalunya
<http://www.idescat.cat/emex/25>

2. L'ENTORN MÉS IMMEDIAT DE L'AGBS: TREMP, TALARN, TORRE DE CABDELLA, SALÀS DE PALLARS, LA POBLA DE SEGUR I ISONA I CONCA DELLÀ.

2.1) Tremp

El municipi de Tremp és un dels exemples més complexos de la geografia de Catalunya, ja que té 302,82 km², sense continuïtat física i amb gairebé una trentena d'entitats de població. Aquests fets comporten que l'estudi d'aquest municipi no sigui unitari pel que fa a la descripció. La superfície del municipi de Tremp ha canviat al llarg dels anys. Tremp tenia un terme històric de 8,3 km², que comprenia la ciutat de Tremp i la quadra de Claret, que formava tradicionalment un enclavament separat pel municipi de Talarn. Des de 1840 Tremp passà a ser definitivament cap de partit judicial. El 1959 el terme passà a tenir 10 km², ja que hom hi afegí 1,7 km² que foren segregats del terme de Talarn i que es corresponien amb els barris de les Adoberies, de la Pedrera i del Cementiri, els quals formaven part de la conurbació de Tremp. La distorsió física del municipi arribà al començament dels anys setanta. El 1970 s'agregaren els termes de Sapeira (78,1 km²), Espluga de Serra (68,2 km²), Gorp de la Conca (47 km²) i Fígols de la Conca (77,9 km²). El 1972 foren agregats els termes de Palau de Noguera (2,7 km²) i Vilamitjana (14 km²). Definitivament la fesomia del municipi de Tremp s'acabà de dibuixar el 1973 amb l'agregació del terme de Suterranya (5,6 km²).

El nucli central del municipi és format per la ciutat de Tremp, totalment envoltat pel terme de Talarn, del qual el separen el barranc del Juncar i el de les Adoberies, el pendent de la Noguera a l'oest i el barranc de Riucós a la part sud, creuat pel pont de la carretera de Balaguer.

Al sector de ponent de la comarca es troba el gran enclavament format per la fusió el 1970 de l'antic enclavament de Claret amb els antics municipis agregats

de Fígols de la Conca, Gulp de la Conca, Sapeira i Espluga de Serra. Aquest gran sector limita al nord amb les terres del Pont de Suert (Alta Ribagorça), a l'est amb l'enclavament de Toralla i Serradell (Conca de Dalt), Salàs de Pallars i Talarn, al sud amb Guàrdia de Noguera i Sant Esteve de la Sarga, i a l'oest amb els municipis ribagorçans de Sopeira, Areny de Noguera i el Pont de Montanyana.

Al nord d'aquest territori hi ha un segon enclavament del municipi de Tremp. Aquest es correspon amb un antic enclavament del també antic terme d'Espluga de Serra format pels nuclis d'Enrens i Trepadús, situat als vessants meridionals de la Faiada de Malpàs. Aquest enclavament és envoltat pel municipi del Pont de Suert (Alta Ribagorça) a excepció d'un punt al sud-oest, per on limita amb el municipi de Sopeira (Ribagorça).

A llevant del nucli central del municipi hi ha un tercer enclavament format entre el 1972 i el 1973 amb les agregacions dels municipis de Palau de Noguera, Vilamitjana i Suterranya. Aquest sector limita al nord i a l'est amb Isona, al sud amb Gavet de la Conca i a l'oest amb Talarn.

Per últim, el quart enclavament es correspon amb la demarcació de Puigcercós, que depenia de l'esmentat municipi de Palau de Noguera. És envoltat al nord i est pel terme de Talarn i al sud i oest pel de Guàrdia de Noguera.

El terme de Tremp comprèn, a més de la ciutat de Tremp, cap del municipi i de la comarca del Pallars Jussà, un nombre important d'entitats de població. Hi ha els pobles de Castissent, Eroles, Espluga de Serra, Fígols de Tremp (o de la Conca), Gulp (o Gulp de la Conca), Palau de Noguera, Puigcercós, Puigverd de Talarn, Sant Adrià, Santa Engràcia, Sapeira, Suterranya, Tercui i la Torre de Tamúrcia, les caseries dels Masos de Tamúrcia i la Ribereta, el raval del Pont d'Orrit, els llogarets d'Aulàs, del Castellet, Claramunt, Claret, Espills, Tendrui, Tercui i Torogó, la vila de Vilamitjana, **l'Acadèmia General Bàsica de Sotsoficials** (compartida amb el terme de Talarn), i els nuclis, molts d'ells despoblats, de

Casterner de les Olles, Enrens, Escarlà, Espluga Freda, Llastarri, Miralles, Montllobar, Orrit, Prullans, Trepadús, la Vileta i la Casota.

Totes les principals carreteres de l'extens terme conflueixen a Tremp. La primera carretera en el sentit modern del mot que va comunicar Tremp amb les comarques veïnes és la que es dirigeix a Artesa de Segre (C-1412 i C-14), dita també de Tàrrrega perquè s'origina i tenia antigament en aquest punt l'estació de tren més propera. Sol·licitada des del 1778, no entrà en funcionament fins el 1880. Entra a la Conca pel coll de Comiols a 1 100 m d'altitud, a l'indret conegut com el Cap de la Serra, que és un mirador excepcional. La carretera C-13, que enllaça amb Balaguer pel pas dels Terradets, va obrir-se al pas el 1913, quan La Canadencsa va construir el pont provisional de ferro, conegut com la Passarel·la, que va ser reemplaçat pel pont definitiu actual el 1974. És la carretera més usual i turística que travessa el Montsec vers Àger i que ha estat adreçada per la carretera del Doll. Vers al nord, des de Tremp, la C-13 es dirigeix cap a la Pobla de Segur, on després del tram entre aquesta vila i Sort (N-260), continua cap a Esterri d'Àneu (ja al Pallars Sobirà). L'any 1938 s'inicià l'antiga comarcal C-1311, de Tremp al Pont de Montanyana, on enllaça amb la que va de Lleida a la Vall d'Aran per Benavarri (N-230), a través del coll de Montllobar i que comunica la Conca amb la comarca de la Ribagorça i la resta d'Aragó. També cal considerar de gran importància el ramal, que surt de la C-13, que uneix la Conca amb l'Urgellet a través del coll de Bóixols i que a Isona enllaça amb la carretera d'Artesa de Segre, i a Coll de Nargó (Alt Urgell) amb la C-14 vers la Seu d'Urgell.

Hi ha l'estació del ferrocarril de Lleida a la Pobla de Segur, única part feta de l'ambiciós projecte de la línia de Lleida a Sent Gironç planejada el 1880, que arribà a Tremp el 1949 i es continuà el 1951 fins a la Pobla de Segur, on restà deturada.

La població

Els primers censos de població (trempolins) coneguts del 1365 i del 1378 indicaven que la vila experimentà un lleuger augment: de 163 a 194 focs. El despoblament dels segles XIV i XV la va afectar, ja que el nou fogatge del 1515 només li donà 77 focs (350 h), i el del 1553, un total de 113 famílies, onze de les quals del braç militar i setze de l'eclesiàstic. Entrat el segle XVIII hom retornà al cens del segle XIV, és a dir, 736 h el 1718, que augmentaren a 1.338 el 1787. Tanmateix, la vila no va mai superar el miler d'habitants fins passada la meitat del segle XVIII.

Tremp havia assolit la xifra de 2.238 h el 1860 i arribà al màxim de 2.631 el 1887. No obstant, factors com l'aïllament físic de la comarca, la manca d'implantació industrial i la fil·loxera repercutiren en el cens, que dóna 2.054 h el 1900 i 1937 el 1910. Aquest darrer any fou el punt més baix dels temps moderns, ja que les obres de La Canadencà, amb la seva aportació de gent i tècnics, i el millorament dels conreus gràcies als canals de reg, desvetllaren un notable creixement a partir del 1920, que no es deturà fins als volts del 1970.

En el cens del 1960 se li sumen ja els habitants de les Adoberies i altres carrers pròxims que se li afegiren segregats de l'antic terme de Talarn. Així mateix, la creixença dels darrers censos inclou els 7 municipis annexats. Entre el 1981 i el 2001 el conjunt del municipi de Tremp passà de tenir 5.603 h a 5.192 h. L'estancament i la manca de vitalitat en aquests anys va ser més accentuada en els municipis agregats, en què el despoblament ha estat sovint un fet irreversible en alguns nuclis. Cal considerar el progressiu envelliment de la població. Als primers anys del segle XXI es produí un lleuger increment de població (5.286 h el 2005).

L'economia

L'agricultura i la ramaderia

A mitjan segle XIX, segons Madoz¹, es feia vi, blat, sègol, ordi, civada, trepadella, fruites, llegums, hortalisses, cànem i seda i hi havia bestiar menut per al consum, bestiar de llana, cabrum i boví. Es caçaven conills, llebres, perdius i alguns llops. A les terres de Palau de Noguera hi havia antigament un molí, el Molí del Poble i la masia d'Alta-riba; a Gulp un molí fariner; a Sant Adrià un d'oli i a Santa Engràcia el Molí del Raval (d'oli) era de sang (mogut per tracció animal). A Vilamitjana, entre les partides de terres antigues, venudes a partir del 1896 hi havia les de Neret, l'Erm, la Conca de Riu i la Verneda. A Eroles hi havia un molí d'oli, amb embigat de fusta, idèntic al de Puigverd, que el 1974 fou traslladat al recinte de la Fira de Barcelona. Encara a mitjan segle XIX a Eroles, Fígols i Montllobar es rompien els boscos uns quants anys, després dels quals s'abandonaven i artigaven noves terres. D'altra banda, entorn de les poblacions, especialment cap a la Noguera Pallaresa s'estenia una bona feixa hortícola, regada per les aigües del pantà de Sant Antoni. A partir de 1918 aquest sector s'incrementà amb la construcció d'una sèquia derivada del pantà. Emperò, els terrenys de conreu s'han anat reduint mentre que el pasturatge i la superfície forestal s'han incrementat.

Així, a Tremp continua tenint una certa importància l'agricultura. Hom conrea cereals (ordi, blat, melca), farratge, gira-sol, lleguminoses, ametllers, oliveres i vinya. En ramaderia es cria sobretot bestiar porcí, oví i boví.

La indústria

La població de Tremp mai no s'ha distingit per l'activitat industrial; algun temps tingué oberts alguns obradors d'adobar pells (que donà nom al barri i al barranc de les Adoberies), però es desconeix l'abast d'aquest ram. Madoz, el 1842, parlà

¹ Pascual Madoz, autor de "El Diccionario geográfico-estadístico-histórico de España y sus posesiones de Ultramar"(Madrid, 1845-1850),

de quatre obradors, que degueren ser purament familiars. La vila també tingué un gremi d'argenters. Segles més tard hom troba a Tremp els clàssics oficis de ferrers, fusters, molts teixidors de llana i de lli i fins de seda, espartenyers i calderers. Al segle XIX tingué algunes fassines, molins de farina i d'oli, algunes teuleries i alguns carreters. Anys després, de l'antiga indústria del vi, només en quedava una planta embotelladora, els carreters s'havien convertit en un parell de tallers de carrosseries, els teulers en una bòvila mecanitzada i alguna petita empresa de bigues de ciment i mosaic, i l'antiga indústria tèxtil s'havia perpetuat en algun taller petit de confecció. En canvi, es crearen alguns bons tallers de mecànica i petits tallers dedicats a la fabricació de maquinària agrícola.

Entre les empreses més representatives cal esmentar la Cooperativa Agrària i Ramadera del Pirineu (Copirineu), que va tenir abast comarcal, i s'encarregava a Tremp de la fabricació de pinsos i de la comercialització de productes de molinaria; tancà el 1994. També hi havia Fundacions Llarden, fàbrica del sector metal·lúrgic on es feien aixetes. La construcció del polígon industrial de les Colomines fou una mesura per a dinamitzar el sector.

El comerç i els serveis

La tradició dels mercats i fires de Tremp és molt antiga: ja se celebrava una fira el 1174. L'any 1228 consten dos mercats, el dimecres i el divendres de cada setmana, i el 1385 el rei Pere III va autoritzar, a més, la celebració de dues fires anuals de quinze dies de duració. La regularització del mercat tradicional del dilluns es va fer amb un privilegi del rei Felip IV de Castella del 25 d'agost de 1664 pel qual es concedien al mercat de Tremp els mateixos privilegis, gràcies i exempcions de què gaudien els altres mercats del Principat. D'aquest moment en endavant el mercat ja no va variar de data i alguns mercats, el del dilluns després de la Fira de Salàs, els dels dilluns de les dues Pasqües i algun altre prengueren un especial relleu. Així, les comunicacions de Tremp amb tota la Conca, el Pallars Sobirà i la Ribagorça han fet que la seva àrea de mercat sigui la més àmplia de

totes les muntanyes de Lleida. El mercat tradicional continua viu i aferma sobre tota la comarca el prestigi i la capitalitat de Tremp.

Al costat dels mercats se celebraven fires per sant Domingo (4 d'agost), dita la Fira dels Alls, i per sant Tomàs (21 de desembre), famosa per les transaccions de porcs que s'hi feien. També era típica la fira de sant Joan (24 de juny), perquè hi havia una mena de llotja de la llana on es concertaven els preus de la llana recentment tosa i els que haurien de regir durant l'any. Tanmateix, la facilitat de comunicacions féu en part innecessàries les fires. Per intentar de mantenir el seu prestigi es va declarar fira el darrer dilluns de cada mes, però sense cap incidència especial.

El 1964 es va iniciar (per sant Bonifaci, patró de Tremp) la celebració d'una fira industrial i agrícola, anual, promoguda per la Cambra de Comerç i Indústria local, coneguda també amb el nom de Fira de Primavera.

Pel que fa als serveis sanitaris, el 1993 fou inaugurat l'Hospital del Pallars, que dóna servei a la població de les dues comarques. En educació, l'ensenyament és cobert fins a la formació professional. Quant a allotjament, hom disposa d'una àmplia oferta hotelera.

La posició central de Tremp dins la Conca i el desenvolupament del comerç i els serveis, malgrat la manca d'una indústria forta, expliquen que Tremp sigui, amb la Pobla de Segur, el nucli que ha experimentat un major creixement i modernització al llarg del segle XX a la comarca.

Font: Enciclopèdia Catalana.

El municipi en xifres

Font: Idescat

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Tremp

Població (2014)	6.305
Comarca	Pallars Jussà
Superfície (km2)	302,8
Altitud (m)	468
Longitud (°)	0,896317
Latitud (°)	42,167961

Població	Tremp	Pallars Jussà	Catalunya
----------	-------	---------------	-----------

Densitat de població. 2014

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Superfície (km2)	302,8	1.343,10	32.108,00
Densitat (hab./km2)	20,8	10,1	234,2

Població. Per sexe. 2014

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	3.145	6.866	3.701.740
Dones	3.160	6.666	3.817.163
Total	6.305	13.530	7.518.903

Població. Per grups d'edat. Homes. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	455	854	610.735
De 15 a 64 anys	2.092	4.570	2.558.897
De 65 a 84 anys	446	1.162	494.427
De 85 anys i més	119	297	61.259
Total	3.112	6.883	3.725.318

Població. Per grups d'edat. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	911	1.721	1.186.867
De 15 a 64 anys	4.013	8.572	5.057.760
De 65 a 84 anys	1.069	2.593	1.113.530
De 85 anys i més	295	721	195.493
Total	6.288	13.607	7.553.650

Població. Per grups d'edat. Dones. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	456	867	576.132
De 15 a 64 anys	1.921	4.002	2.498.863
De 65 a 84 anys	623	1.431	619.103
De 85 anys i més	176	424	134.234
Total	3.176	6.724	3.828.332

Població. Per lloc de naixement. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Catalunya	4.299	10.090	4.810.810
Resta d'Espanya	718	1.398	1.417.177
Estranger	1.271	2.119	1.325.663
Total	6.288	13.607	7.553.650

Població. Per nacionalitat. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	5.144	11.638	6.395.178
Estrangera	1.144	1.969	1.158.472
Total	6.288	13.607	7.553.650

Població. Per nacionalitat. Homes. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	2.508	5.845	3.115.321
Estrangera	604	1.038	609.997
Total	3.112	6.883	3.725.318

Població. Per nacionalitat. Dones. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	2.636	5.793	3.279.857
Estrangera	540	931	548.475
Total	3.176	6.724	3.828.332

Població de 16 anys i més. Per nivell d'instrucció. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense titulació	561	1.331	623.324
Primer grau	750	1.906	837.313
Segon grau	2.555	5.982	3.498.064
Ensenyament universitari	1.295	12.274	1.264.747
Total	5.161	11.493	6.223.448

Població resident a l'estranger a 1 de gener. Per sexe. 2014

Font: Idescat. Padró d'habitants residents a l'estranger.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	187	468	110.040
Dones	191	499	111.404
Total	378	967	221.444

Població ETCA (equivalent a temps complet anual). 2013

Font: Idescat.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Població resident	6.288	13.607	:
Població estacional ETCA	476	1.506	:
Total	6.764	15.113	:
Població ETCA / població resident (%)	107,6	111,1	:

Naixements. Per sexe. 2013

Font: Idescat. Moviment natural de la població.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Nens	25	48	36.825
Nenes	23	46	34.668
Total	48	94	71.494

Defuncions. Per sexe. 2012

Font: Idescat. Moviment natural de la població.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	49	121	31.640
Dones	41	103	31.126
Total	90	224	62.766

Matrimonis. 2013

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total	17	36	25.282
-------	-----------	----	--------

Migracions internes. Saldos destinació – procedència. 2013

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Saldo amb Catalunya	-8	-11	:
Saldo amb Espanya	69	30	-697
Total	61	19	-697

Immigració exterior. Per lloc de procedència. 2013

Font: Idescat, a partir de l'Estadística de variacions residencials.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

UE	12	24	16.372
Resta del món	20	38	69.536
Total	32	62	85.908

Creixement intercensal 2001-2011 de la població. 2011

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Creixement total	1.097	1.689	1.176.733
Creixement total (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	19,11	13,09	16,98
Creixement natural (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	-2,96	-4,92	3,04
Creixement migratori (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	22,08	18,02	13,94

Habitatges i llars **Tremp** **Pallars Jussà** **Catalunya**

Habitatges familiars. Per tipus. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Principals	2.489	5.639	2.944.944
Secundaris	1.308	3.786	470.081
Buits	856	1.541	448.356
Total	4.653	10.966	3.863.381

Habitatges familiars principals. Per règim de tinença. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De propietat	1.949	4.258	2.188.657
De lloguer	373	927	582.701
Altra forma	:	453	173.586
Total	2.489	5.639	2.944.944

Habitatges familiars principals. Per superfície útil. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Fins a 60 m2	9.999.999	9.999.999	538.966
De 61 a 90 m2	954	2.035	1.476.187
De 91 a 120 m2	772	1.740	560.379
De 121 i més m2	482	1.318	369.412
Total	2.489	5.639	2.944.944

Llars. Per dimensió. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Una persona	561	1.439	484.624
Dues persones	581	1.304	647.572
Tres persones	367	864	518.893
Quatre persones i més	514	1.148	664.767
Total	2.023	4.755	2.315.856

Llars. Per tipus de nucli. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Una persona	692	1.669	686.810
Dues persones o més sense nucli	:	199	100.637
Parella sense fills	553	1.426	725.737
Parella amb fills	984	1.773	1.059.975
Pare o mare amb fills	168	486	308.995
Dos nuclis o més	:	86	62.789
Total	2.489	5.639	2.944.944

Producte interior brut (base 2008). 2010

Font: Idescat.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

PIB (Milions d'euros)	121,4	329,1	205.314,50
PIB per habitant (Milers d'euros)	19,6	24,6	27,7
PIB per habitant (índex Catalunya=100)	71	88,8	100

Valor afegit brut (base 2008). Per sectors. 2010

Font: Idescat.

Unitats: Milions d'euros

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	1,9	13,5	1.958,70
Indústria	7,6	86,6	37.524,60
Construcció	18,8	40,2	19.175,70
Serveis	83	161,5	129.627,00
Total	111,3	301,8	188.286,00

Renda familiar disponible bruta (base 2008). 2010[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

RFDB (Milers d'euros)	115.022	243.502	125.141.484
RFDB per habitant (Milers d'euros)	18,6	18,2	16,9
RFDB per habitant (índex Catalunya=100)	110,4	107,8	100

Impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF). 2012

Font: Idescat, a partir de les dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

Unitats: Euros

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Base imposable per declarant	16.720	16.316	20.754
Quota resultant de l'autoliquidació per declarant	4.220	4.254	5.699

Impost de béns immobles urbans (IBI). 2012

Font: Idescat, a partir de les dades de la Direcció General del Catastro.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Nombre de rebuts	6.878	17.103	5.679.671
Base imposable per rebut (Euros)	68.255	47.832,7	63.094,1
Quota íntegra per rebut (Euros)	284,7	214,8	448,20

Impost sobre el patrimoni de les persones físiques (IPPF). 2007

Font: Idescat, a partir de les dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Patrimoni total per declarant (Euros)	360.593	349.777	516.035
Actius reals (%)	42,5	38,5	37,4
Actius financers (%)	57,5	61,5	62,6

Sectors econòmics	Tremp	Pallars Jussà	Catalunya
-------------------	-------	---------------	-----------

Superfície agrícola utilitzada (SAU). 2009

Unitats: Hectàrees

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Terres llaurades	3.246	16.919	792.425
Pastures permanents	5.496	35.219	355.107
Total	8.742	52.138	1.147.532

Terres llaurades. Per tipus de conreu. 2009

Font: Idescat. Cens agrari.

Unitats: Hectàrees

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Herbàcis	2.510	14.140	511.150
Fruiters	270	1.749	110.819
Olivera	162	609	101.236
Vinya	304	400	61.391
Altres	0	22	7.829
Total	3.246	16.919	792.425

Explotacions agràries. Segons tinença de terres. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense terres	2	19	1.519
Amb terres	144	870	59.320
Total	146	889	60.839

Explotacions agràries. Segons tinença de ramaderia. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense ramaderia	85	542	47.172
Amb ramaderia	61	347	13.667
Total	146	889	60.839

Caps de bestiar. Per espècies. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Bovins	2.311	13.121	544.135
Ovins	11.779	45.750	600.082
Cabrum	1.157	3.026	71.748
Porcins	11.647	149.104	6.742.638
Aviram	211	350.918	43.890.563
Conilles mares	66	1.625	335.054
Equins	16	981	19.352

Construcció d'habitatges. 2013

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Habitatges iniciats de protecció oficial	0	0	589
Habitatges iniciats	0	1	3.036

Allotjaments turístics. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Hotels	6	19	2.850
Places d'hotels	223	717	300.814
Càmpings	0	5	349
Places de càmpings	0	1.794	272.965
Turisme rural	3	58	2.236
Places de turisme rural	39	474	17.685

Parc de vehicles. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades de la DGT.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Turismes	2.693	6.429	3.326.900
Motocicletes	257	724	706.117
Vehicles industrials	1.034	2.811	795.722
Altres	208	632	155.008
Total	4.122	10.596	4.983.747

Treball Tremp Pallars Jussà Catalunya

Població. Per relació amb l'activitat econòmica. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Població ocupada	2.592	5.401	3.033.916
Població desocupada	771	1.424	1.052.138
Població activa	3.363	6.825	4.086.055
Població inactiva	278	6.468	3.386.882
Població de 16 anys i més	5.161	11.493	6.223.448

Afiliacions a la Seguretat Social segons residència de l'afiliat. 2013

Font: Idescat.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total (desembre)	2.230	4.968	2.829.841
------------------	--------------	-------	-----------

**Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització.
Per sectors. 2013**

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	25	99	7.421
Indústria	51	131	387.822
Construcció	114	233	94.550
Serveis	1.264	1.800	1.754.941
Total	1.454	2.263	2.244.734

Afiliacions al règim d'autònoms de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	115	443	24.635
Indústria	35	70	44.459
Construcció	87	183	64.325
Serveis	348	696	387.516
Total	585	1.392	520.935

**Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització.
Per grandària del centre. 2013**

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Fins a 50 treballadors	828	1.585	1.064.150
De 51 a 250 treballadors	626	678	512.303
De 251 i més treballadors	0	0	668.281
Total	1.454	2.263	2.244.734

Comptes de cotització. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total	239	473	237.756
-------	------------	-----	---------

Atur registrat. Per sexe. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Unitats: Mitjanes anuals

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	253,6	487,2	323.654,70
Dones	211,3	372,4	313.640,10
Total	464,9	859,6	637.294,80

Atur registrat. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Unitats: Mitjanes anuals

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	21,2	37,3	12.865,40
Indústria	33,9	73,4	93.945,30
Construcció	106,7	190,2	92.349,50
Serveis	273,6	513,4	406.914,60
Sense ocupació anterior	29,5	45,3	31.220,00
Total	464,9	859,6	637.294,80

Cultura i esports **Tremp** **Pallars Jussà** **Catalunya**

Població de 2 anys i més. Per coneixement del català. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

L'entén	5.808	12.680	6.949.344
El sap parlar	4.934	11.028	5.345.484
El sap llegir	4.978	11.052	5.750.348
El sap escriure	3.830	8.246	4.069.219
No l'entén	201	403	356.728
Total	6.009	13.083	7.306.072

Biblioteques. 2012

Font: Idescat. Estadística de biblioteques.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Públiques	1	2	422
Altres	1	1	413
Total	2	3	835

Eleccions	Tremp	Pallars Jussà	Catalunya
------------------	--------------	----------------------	------------------

Eleccions municipals. 2011

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	4.621	9.849	5.292.531
Participació (%)	61,2	64,2	54,8

Eleccions al Parlament de Catalunya. 2012

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	4.499	10.374	5.257.351
Participació (%)	64,8	68,8	69,6

Eleccions al Congrés dels Diputats. 2011

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	4.572	10.528	5.252.504
Participació (%)	59,2	61	66,8

Eleccions al Parlament Europeu. 2009

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	4.366	10.393	5.253.650
Participació (%)	37,4	38,3	37,5

Medi ambient	Tremp	Pallars Jussà	Catalunya
---------------------	--------------	----------------------	------------------

Residus municipals. Generació. 2012

Font: Agència de Residus de Catalunya

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Generació per càpita (kg/hab./dia)	1,26	1,23	1,30
Recollida selectiva (%)	36	34,3	37,9

Institut d'Estadística de Catalunya

<http://www.idescat.cat/emex/252347>

2.2) Talarn

El municipi de Talarn, de 28 km², s'estén majoritàriament a la dreta de la Noguera Pallaresa, envoltant la població de Tremp, la qual es creu que s'originà en un territori inicialment integrat a Talarn. El 1956 li fou segregat el sector de les Adoberies (1,7 km²), que s'incorporà al municipi de Tremp.

Termeneja al nord i a l'oest amb les terres de Gurp de la Conca (Tremp) i amb el municipi de Salàs de Pallars, a l'est amb les terres d'Orcau (Isona) i Vilamitjana (Tremp), per la Noguera o el pantà de Sant Antoni, dit també de Talarn o de Tremp. Vers al sud, una estreta llenca s'allarga entre les terres de Claret, a l'oest, i les de Palau de Noguera a l'est (ambdues de Tremp) fins a l'enclavament de Puigcercós (també de Tremp), límit meridional, on termeneja a més amb Guàrdia de Noguera.

El terme és bàsicament pla, salvat per barrancs que baixen vers la Noguera i amb alguns petits puigs o elevacions, com el que fa de sòcol a la població. Entre d'altres hi ha els barrancs de Seròs, de la Font Vella, de Riucós, de Palau i de l'Espona. Les terres de Talarn només són marcadament accidentades al sector nord-est, on es forma l'estret de Susterris, entre els contraforts de la serra de Santa Engràcia i la serra del Roc de Neret, a la divisòria de Montesquiú d'Orcau (Isona) i de Vilamitjana (Tremp). Aquest sector baix i engorjat del terme es troba inundat en bona part des del 1916 per les aigües del pantà de Sant Antoni, que té la seva resclosa dintre el terme de Talarn, prop de l'indret de l'antiga comanda hospitalera de Sant Joan de Susterris, dita anys més tard de Sant Antoni, que és la que ha donat nom al pantà, de 7 km de llargària. La resclosa, que fa 100 m d'altura, fou construïda el 1918. Aquest pantà, a més de la producció elèctrica, és utilitzat per a regadiu de les terres dels pobles que l'envolten. Pel que fa a la vegetació potencial cal destacar un domini de vegetació eurosiberiana caracteritzada pel bosc de roure valencià.

El municipi de Talarn comprèn, a més de la vila de Talarn, cap del terme, la caseria de Nerets, l'antic despoblat de Castelló d'Encús i part de **l'Acadèmia General Bàsica de Sotsoficials**, dita popularment el Campament.

L'Acadèmia General Bàsica de Sotsoficials, inicialment camp d'instrucció militar, creat el 1959, és un centre militar que s'organitzà pels anys setanta i que ha tingut força importància en l'economia dels municipis de Talarn, Tremp, Salàs de Pallars i la Pobla de Segur. Les seves instal·lacions s'estenen entre el terme de Talarn, al nord-oest, i les terres de Gurp de la Conca (Tremp).

Resseguint la riba dreta de la Noguera Pallaresa, travessa el municipi la carretera C-13, de Lleida a La Pobla de Segur. Sota la vila de Talarn hi ha la cruïlla amb la carretera local que porta a la vila i que segueix fins al campament militar. A Tremp hom pot enllaçar amb la carretera que duu a Nerets i la central elèctrica de Talarn, d'una banda, i a les viles de Vilamitjana (Tremp), Figuerola d'Orcau (Isona) i Isona, de l'altra.

La línia de ferrocarril gestionada pels FGC des del 2005 i que uneix Lleida amb la Pobla de Segur travessa també el terme resseguint paral·lela el traçat de la carretera C-13.

La població i l'economia

La importància històrica de Talarn ha estat sempre molt superior a la seva realitat demogràfica; fins en el moment més vital, que se situa entre mitjan segle XVII i el final del XVIII, van tenir més pes altres poblacions com Salàs i Isona, o la mateixa vila de Tremp. El 1378 se censaren a Talarn 44 focs, repartits en 37 focs al castell de Talarn, i 7 focs a Castelló d'Encús. El 1553 Talarn mostrà una densitat més alta en relació amb la resta de pobles de la comarca, 74 famílies (llevat de Tremp que tenia 120). El 1718 es comptabilitzaren 368 h, i 691 h el 1787. Segons el cens del 1830, aquest any la població assolí el màxim amb 807 h.

Tot i així, la pèrdua de la capitalitat del corregiment marcà un estancament i des d'aleshores la població minvà fins el 1950.

La creació del campament d'instrucció militar el 1959, tot i la segregació el 1956 del sector o raval de les Adoberies, marca un inici de recuperació pel que fa al nombre d'habitants. El percentatge d'homes al municipi és molt superior al nombre de dones a conseqüència de l'important contingent militar que representà l'Acadèmia. Entrats ja a la dècada de 1980 la població inicia un descens tal com s'observa a les següents xifres: 436 h el 1981, 371 h el 1991 i 336 h el 2001. Amb el canvi de segle la població s'estabilitzà (344 h el 2005).

Les aigües que es recullen al pantà de Sant Antoni reguen bona part de les terres de conreu dels municipis que l'envolten. Hom conrea principalment cereals (blat, ordi), hortalisses, farratge (alfals), gira-sol, ametller, vinya i oliveres. Pel que fa a la ramaderia, hi ha cria intensiva d'aviram i bestiar porcí i oví en modernes granges. Tingué un paper destacat la Cooperativa del Camp de Talarn.

Cal dir que a la vila de Talarn hi va haver al llarg dels segles XVII i XVIII un grup de paraires i altres menestrals, però sempre es va destacar com a lloc de residència de grans famílies i professionals liberals. D'altra banda, la vila obtingué el 1748 la concessió de celebrar mercat el dissabte, i des del 1800 hom celebrava el novembre una fira de bestiar. Actualment no se celebra al municipi cap mercat ni fira. L'única empresa amb característiques industrials és la central hidroelèctrica de Talarn de la companyia FECSA, situada a l'esquerra del riu.

Pel que fa als serveis educatius, a més de l'ensenyament primari cal destacar el Centre de Capacitació Agrària del Pallars i el Centre d'Informació Integrada i de Telecomunicacions Avançada (CITA). Es disposa, a més, de diversos establiments d'allotjament.

Font: Enciclopèdia Catalana

El municipi en xifres

Font: Idescat

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Talarn	
Població (2014)	413
Comarca	Pallars Jussà
Superfície (km2)	28
Altitud (m)	572
Longitud (°)	0,901136
Latitud (°)	42,186961

Població	Talarn	Pallars Jussà	Catalunya
----------	--------	---------------	-----------

Densitat de població. 2014

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Superfície (km2)	28	1.343,1	32.108
Densitat (hab./km2)	14,8	10,1	234,2

Població. Per sexe. 2014

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	216	6.886	3.701.740
Dones	197	6.664	3.817.163
Total*	413	13.530	7.518.903

* 23 persones menys que al 2013

Població. Per grups d'edat. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	51	1.721	1.186.867
De 15 a 64 anys	298	8.572	5.057.760
De 65 a 84 anys	64	2.593	1.113.530
De 85 anys i més	23	721	195.493
Total	436	13.607	7.553.650

Població. Per grups d'edat. Homes. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	23	854	610.735
De 15 a 64 anys	176	4.570	2.558.897
De 65 a 84 anys	30	1.162	494.427
De 85 anys i més	7	297	61.259
Total	236	6.883	3.725.318

Població. Per grups d'edat. Dones. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	28	867	576.132
De 15 a 64 anys	122	4.002	2.498.863
De 65 a 84 anys	34	1.431	619.103
De 85 anys i més	16	424	134.234
Total	200	6.724	3.828.332

Població. Per lloc de naixement. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Catalunya	294	10.090	4.810.810
Resta d'Espanya	104	1.398	1.417.177
Estranger	38	2.119	1.325.663
Total	436	13.607	7.553.650

Població. Per nacionalitat. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	401	11.638	6.395.178
Estrangera	35	1.969	1.158.472
Total	436	13.607	7.553.650

Població. Per nacionalitat. Homes. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	220	5.845	3.115.321
Estrangera	16	1.038	609.997
Total	236	6.883	3.725.318

Població. Per nacionalitat. Dones. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	181	5.793	3.279.857
Estrangera	19	931	548.475
Total	200	6.724	3.828.332

Població de 10 anys i més. Per nivell d'instrucció. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense titulació	106	1.665	786.653
Primer grau	56	3.324	1.500.961
Segon grau	104	4.672	2.703.693
Ensenyament universitari	44	1.365	733.113
Total	310	11.026	5.724.420

Població resident a l'estranger a 1 de gener. Per sexe. 2014

Font: Idescat. Padró d'habitants residents a l'estranger.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	13	468	110.040
Dones	14	499	111.404
Total	27	967	221.444

Naixements. Per sexe. 2013

Font: Idescat. Moviment natural de la població.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Nens	0	48	36.825
Nenes	2	46	34.668
Total	2	94	71.493

Defuncions. Per sexe. 2012

Font: Idescat. Moviment natural de la població.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	4	121	31.640
Dones	4	103	31.126
Total	8	224	62.766

Matrimonis. 2012

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total	2	36	25.282
-------	---	----	--------

Migracions internes. Saldos destinació – procedència. 2013

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Saldo amb Catalunya	14	-11	:
Saldo amb Espanya	-31	30	-697
Total	-17	-19	-697

Immigració exterior. Per lloc de procedència. 2013

Font: Idescat, a partir de l'Estadística de variacions residencials.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

UE	0	24	16.372
Resta del món	1	38	69.536
Total	1	62	85.908

Creixement intercensal 2001-2011 de la població. 2011

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Creixement total	87	1.689	1.176.733
Creixement total (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	22,84	13,09	16,98
Creixement natural (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	-1,58	-4,92	3,04
Creixement migratori (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	24,42	18,02	13,94

Habitatges i llars	Talarn	Pallars Jussà	Catalunya
--------------------	--------	---------------	-----------

Habitatges familiars. Per tipus. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Principals	86	5.639	2.944.944
Secundaris	80	3.786	470.081
Buits	67	1.541	448.356
Total	233	10.966	3.863.381

Llars. Per dimensió. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Una persona	45	1.439	484.624
Dues persones	34	1.304	647.572
Tres persones	21	864	518.893
Quatre persones i més	34	1.148	664.767
Total	134	4.755	2.315.856

Llars. Per tipus de nucli. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Una persona	45	1.439	484.624
Dues persones o més sense nucli	9	278	92.378
Parella sense fills	21	1.003	519.040
Parella amb fills	44	1.425	948.348
Pare o mare amb fills	12	471	219.411
Dos nuclis o més	3	139	52.055
Total	134	4.755	2.315.856

Macromagnituds i impostos	Talarn	Pallars Jussà	Catalunya
---------------------------	--------	---------------	-----------

Impost de béns immobles urbans (IBI). 2012

Font: Idescat, a partir de les dades de la Direcció General del Catastro.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Nombre de rebuts	461	17.103	5.679.671
Base imposable per rebut (Euros)	21.401,3	47.832,7	63.094,1
Quota íntegra per rebut (Euros)	131,8	214,8	448,2

Impost sobre el patrimoni de les persones físiques (IPPF). 2007

Font: Idescat, a partir de les dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Patrimoni total per declarant (Euros)	:	349.777	516.035
Actius reals (%)	:	38,5	37,4
Actius financers (%)	:	61,5	62,6

Superfície agrícola utilitzada (SAU). 2009

Unitats: Hectàrees

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Terres llaurades	767	16.919	792.425
Pastures permanents	260	35.219	355.107
Total	1.027	52.138	1.147.532

Terres llaurades. Per tipus de conreu. 2009

Font: Idescat. Cens agrari.

Unitats: Hectàrees

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Herbació	687	14.140	511.150
Fruiters	40	1.749	110.819
Olivera	10	609	101.236
Vinya	30	400	61.391
Altres	0	22	7.829
Total	767	16.919	792.425

Explotacions agràries. Segons tinença de terres. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense terres	0	19	1.519
Amb terres	62	870	59.320
Total	62	889	60.839

Explotacions agràries. Segons tinença de ramaderia. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense ramaderia	51	542	47.172
Amb ramaderia	11	347	13.667
Total	62	889	60.839

Caps de bestiar. Per espècies. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Bovins	553	13.121	544.135
Ovins	250	45.750	600.082
Cabrum	0	3.026	71.748
Porcins	4.325	149.104	6.742.638
Aviram	28.055	350.918	43.890.563
Conilles mares	2	1.625	335.054
Equins	20	981	19.352

Construcció d'habitatges. 2013

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Habitatges iniciats de protecció oficial	0	0	589
Habitatges iniciats	0	1	3.036

Allotjaments turístics. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Hotels	0	19	2.850
Places d'hotels	0	717	300.814
Càmpings	1	5	349
Places de càmpings	660	1.794	272.965
Turisme rural	1	58	2.236
Places de turisme rural	10	474	17.685

Parc de vehicles. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades de la DGT.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Turismes	220	6.429	3.326.900
Motocicletes	25	724	706.117
Vehicles industrials	75	2.811	795.722
Altres	14	632	155.008
Total	334	10.596	4.983.747

Població. Per relació amb l'activitat econòmica. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Població ocupada	147	4.863	2.816.488
Població desocupada	7	268	318.935
Població activa	154	5.131	3.135.423
Població inactiva	182	6.747	3.168.943
Població de 16 anys i més	298	10.486	5.370.949

Afiliacions a la Seguretat Social segons residència de l'afiliat. 2013

Font: Idescat.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total (desembre)	118	4.968	2.829.841
------------------	------------	-------	-----------

Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	2	99	7.421
Indústria	6	131	387.822
Construcció	0	233	94.550
Serveis	18	1.800	1.754.941
Total	26	2.263	2.244.734

Afiliacions al règim d'autònoms de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	7	443	24.635
Indústria	3	70	44.459
Construcció	5	183	64.325
Serveis	19	696	387.516
Total	34	1.392	520.935

Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per grandària del centre. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Fins a 50 treballadors	26	1.585	1.064.150
De 51 a 250 treballadors	0	678	512.303
De 251 i més treballadors	0	0	668.281
Total	26	2.263	2.244.734

Comptes de cotització. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total	14	473	237.756
-------	-----------	-----	---------

Atur registrat. Per sexe. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Unitats: Mitjanes anuals

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	10,3	487,2	323.654,70
Dones	9,3	372,4	313.640,10
Total	19,6	859,6	637.294,80

Atur registrat. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Unitats: Mitjanes anuals

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	1,9	37,3	12.865,40
Indústria	1,4	73,4	93.945,30
Construcció	1,8	190,2	92.349,50
Serveis	13,3	513,4	406.914,60
Sense ocupació anterior	1,1	45,3	31.220,00
Total	19,6	859,6	637.294,80

Cultura i esports	Talarn	Pallars Jussà	Catalunya
-------------------	--------	---------------	-----------

Població de 2 anys i més. Per coneixement del català. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

L'entén	169	12.680	6.949.344
El sap parlar	145	11.028	5.345.484
El sap llegir	149	11.052	5.750.348
El sap escriure	102	8.246	4.069.219
No l'entén	:	403	356.728
Total	171	13.083	7.306.072

Biblioteques. 2012

Font: Idescat. Estadística de biblioteques.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Públiques	0	2	422
Altres	0	1	413
Total	0	3	835

Eleccions	Talarn	Pallars Jussà	Catalunya
-----------	--------	---------------	-----------

Eleccions municipals. 2011

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	410	9.849	5.292.531
Participació (%)	65,1	64,2	54,8

Eleccions al Parlament de Catalunya. 2012

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	426	10.374	5.257.351
Participació (%)	56,6	68,8	69,6

Eleccions al Congrés dels Diputats. 2011

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	399	10.528	5.252.504
Participació (%)	57,4	61	66,8

Eleccions al Parlament Europeu. 2009

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	308	10.393	5.253.650
Participació (%)	38,6	38,3	37,5

Medi ambient	Talarn	Pallars Jussà	Catalunya
---------------------	---------------	----------------------	------------------

Residus municipals. Generació. 2013

Font: Agència de Residus de Catalunya

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Generació per càpita (kg/hab./dia)	1,57	1,23	1,30
Recollida selectiva (%)	35,9	34,3	37,9

Institut d'Estadística de Catalunya

<http://www.idescat.cat/emex/252154>

2.3) La Torre de Cabdella

L'actual terme municipal de la Torre de Cabdella, de 165,27 km², es creà el 1970 amb l'annexió dels municipis de Mont-ros (25,6 km²) i de la Pobleta de Bellveí (25 km²) al terme tradicional de la Torre de Cabdella. És situat a l'extrem septentrional del Pallars Jussà i comprèn la totalitat de la Vall Fosca (la capçalera del Flamisell).

Limita al nord i a l'est amb els municipis del Pallars Sobirà d'Espot, Sort i Baix Pallars, al sud amb el municipi de Senterada i a l'est amb l'enclavament de Larén (Senterada), el municipi de Sarroca de Bellera i el terme de la Vall de Boí (Alta Ribagorça). El sector nord del terme està inclòs dins l'àmbit del Parc Nacional d'Aigüestortes i l'Estany de Sant Maurici (vegeu el Pallars Sobirà).

El terme comprèn, a més del poble de la Torre de Cabdella, cap del municipi, els pobles d'Antist, Astell, Beranui, Cabdella, Castellestaó, Espui, Estavill, Aguiró (o Guiró), Mont-ros, Oveix, Paüls de Flamisell (o simplement Paüls), la Plana de Mont-ros i Pobellà, els llogarets d'Aiguabella i Envall, les caseries de la Central de Cabdella (o el Campament de FECSA) i Molinos, i la vila de la Pobleta de Bellveí.

El principal eix de comunicació del municipi és la carretera local que des de Senterada (on enllaça amb la N-260, del Pont de Suert a la Pobla de Segur), remunta el curs del Flamisell fins a la capçalera de la vall. Des d'aquesta carretera, en surten d'altres que menen a diversos nuclis del terme.

La població

La població (torredans) moderna ha experimentat diverses fluctuacions. Cal remarcar, però, que és important fer la distinció de la població segons els antics municipis i fins a la data d'agregació. L'antic municipi de la Torre de Cabdella al començament del segle XVIII tenia 514 h, repartits en els nuclis més importants:

Aguiró, 100 h; Astell, 119 h; Cabdella, 159 h; Espui, 46 h; i Oveix, 30 h. A la fi d'aquest mateix segle, el nombre d'habitants havia davallat a 394, amb baixes fortes a la Torre de Cabdella, Aguiró i Cabdella; es reféu completament al segle XIX, assolint un màxim de 861 h el 1860. Al començament del segle XX hom censà al municipi un total de 447 h. La central elèctrica constituí una bona recuperació (952 h el 1930), però posteriorment la corba va ser negativa malgrat l'annexió dels termes esmentats.

Quant a la població de l'antic municipi de Mont-ros, aquesta es repartia històricament en els diversos nuclis del terme: Mont-ros, 89 h; Beranui, 30 h; Gramenet, 11 h; Paüls, 18 h, i Pobellà, 60 h. El terme sofrí una important davallada a la fi del segle XVIII (166 h el 1787) i arribà a un màxim el 1860 amb 773 h. A partir d'aquest moment i durant un llarg període s'estabilitzà al voltant dels 500 h i entrà des de la dècada del 1960 en un fort procés de recessió.

La població de la Pobleta de Bellveí tingué un signe descendent al segle XVIII, quan els nuclis més vitals eren Antist amb 50 h, Castellestaó amb 48 h, Envall amb 35 h, Estavill amb 45 h i Serrasquina amb 6 h. L'antic terme assolí un màxim de 630 h el 1860 i s'estabilitzà al voltant dels 400 vers el 1900. Posteriorment va presentar un signe molt negatiu.

En el moment en què foren agregats els municipis de Mont-ros i la Pobleta de Bellveí al de la Torre de Cabdella, hom registrava un total de 953 h. Tot i la unió dels tres termes, no s'aturà la tendència a reduir el nombre total d'habitants i la concentració en els nuclis més importants. Les dades censals del 1981, amb 721 h, i del 1991, amb 754 h, indicaven certa estabilització de la població, en part deguda a l'empenta econòmica basada en la indústria hidroelèctrica i el turisme. Tanmateix, el 2001 es registrava un descens demogràfic, i s'assolien els 672 h, però aquesta tendència es capgirà els primers anys del segle XXI (732 h el 2005).

L'economia

L'economia tradicional ha estat bàsicament agrícola i ramadera. A mitjants de segle XIX, Madoz explica que en aquestes terres s'hi feia blat, sègol, patates, llegums, hortalisses, en alguns sectors propers a Mont-ros es criaven fruiters i en les terres més meridionals del municipi s'hi feien també fesols, cànem i pomes d'hivern. Encara en la dècada del 1930, Pierre Birot, en parlar de la Vall Fosca, diu que el blat alternava en els millors camps amb les patates. Es criava bestiar de llana, del qual es treia un excel·lent formatge, i vacum, tot aprofitant les pastures naturals de les zones altes de la muntanya. També es caçaven perdus, llebres, isards, i es pescaven truites. Aleshores també es destacava l'elaboració de cistells, la recia de ramaderia mular i els molins fariners. El 1860 consten els molins fariners de Castell, d'Estavill, de Taurinyà i de la Pobleta.

L'obertura econòmica de la vall amb la instal·lació de les indústries hidroelèctriques possibilità l'especialització de la ramaderia bovina, fet que comportà un canvi d'orientació en els conreus, amb la progressiva implantació del farratge i els prats naturals. Així, a més del sector oví que ha continuat essent important, hi ha la producció de vacum de llet i de carn, la producció avícola, i la cria de bestiar porcí.

A partir del segon decenni del segle XX, es desenvolupà la introducció del sector de les indústries hidroelèctriques. La central elèctrica de Cabdella fou una de les primeres importants construïda el 1914 per l'Energia Elèctrica de Catalunya, que la traspassà a La Canadenca, posteriorment FECSA. Aquesta central aprofita les aigües de la capçalera del Flamisell a través d'Estany Gento, les quals són derivades per un llarg canal de quasi 5 km fins a la central elèctrica, al sud del poble de Cabdella; el salt té 836 m de desnivell. L'any 1916 fou bastida la central elèctrica de Molinos, que aprofita l'aigua del Flamisell per mitjà d'un canal subterrani procedent de la central de Cabdella. Posteriorment, l'any 1931 entrà en funcionament la de la Plana de Mont-ros, que, per mitjà d'una canonada, rep l'aigua de la central de Cabdella.

El 1981 es començaren les obres de construcció de la central hidroelèctrica reversible d'Estany Gento-Sallente. Aquesta central aprofita el desnivell que hi ha entre Estany Gento i el pantà de Sallente, uns 380 m, per a produir energia. El fet que la central sigui de caràcter reversible indica que l'aigua actua en un circuit tancat, i per aquest motiu les bombes de la central eleven l'aigua des del pantà de Sallente a Estany Gento. A més d'aquestes obres d'infraestructura hom construï el pantà de Sallente, a 1.770 m d'altitud, i es feren obres d'arranjament a Estany Gento, situat a 2.150 m. Al setembre del 1985 es començà a posar en funcionament la primera turbina de la central i al febrer del 1986 ja treballava a ple rendiment.

A banda de l'activitat hidroelèctrica cal esmentar que prop de la Plana es localitza una petita mina de carbó, explotada temporalment abans de la guerra.

Pel que fa als serveis comercials, havien tingut força incidència les fires de bestiar de la Pobleta, a causa de la situació de la vila, prop de la sortida de la Vall Fosca, vall molt bona per a la ramaderia. Se celebrava una fira el diumenge després de Sant Francesc (4 d'octubre), on segons Madoz, a mitjan segle XIX, a més de fira de bestiar es comerciava en draps i altres gèneres tèxtils. També cal remarcar la fira de Sant Bartomeu (24 d'agost), on no hi havia ramats de bestiar gros. Es continua celebrant la fira del mes d'octubre, centrada en la ramaderia de muntanya, sobretot en el bestiar oví i boví.

Amb relació als serveis turístics, hom disposa d'una àmplia oferta hotelera, càmping i diverses residències – casa de pagès en el terme. El 1990 fou inaugurat el telefèric d'Estany Gento com a servei turístic. Aquesta instal·lació fou construïda per FECSA quan es començaren les obres de la central elèctrica d'Estany Gento – Sallente i uneix les cotes d'Estany Gento (2.573 m) i les del pantà de Sallente (1.770 m). Prop de la pressa de Sallente hom gaudeix d'una àrea de serveis turístics per als viatgers del telefèric. Aquest és un punt de partida de diverses rutes que uneixen la Vall Fosca amb el Parc Nacional d'Aigüestortes i l'Estany de Sant Maurici.

Font: Enciclopèdia Catalana

El municipi en xifres

Font: Idescat

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Torre de Cabdella, la

Població (2014)	761
Comarca	Pallars Jussà
Superfície (km2)	165,3
Altitud (m)	1.075
Longitud (°)	0,983522
Latitud (°)	42,423028

Població Torre de Cabdella, la Pallars Jussà Catalunya

Densitat de població. 2014

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Superfície (km2)	165,3	1.343,1	32.108,0
Densitat (hab./km2)	4,6	10,1	234,2

Població. Per sexe. 2014

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	390	6.866	3.701.740
Dones	371	6.664	3.817.163
Total	761	13.530	7.518.903

Població. Per grups d'edat. Homes. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	29	854	610.735
De 15 a 64 anys	255	4.570	2.558.897
De 65 a 84 anys	71	1.162	494.427
De 85 anys i més	17	297	61.259
Total	372	6.883	3.725.318

Població. Per grups d'edat. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	53	1.721	1.186.867
De 15 a 64 anys	481	8.572	5.057.760
De 65 a 84 anys	166	2.593	1.113.530
De 85 anys i més	47	721	195.493
Total	747	13.607	7.553.650

Població. Per grups d'edat. Dones. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	24	867	576.132
De 15 a 64 anys	226	4.002	2.498.863
De 65 a 84 anys	95	1.431	619.103
De 85 anys i més	30	424	134.234
Total	375	6.724	3.828.332

Població. Per lloc de naixement. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Catalunya	675	10.090	4.810.810
Resta d'Espanya	30	1.398	1.417.177
Estranger	42	2.119	1.325.663
Total	747	13.607	7.553.650

Població. Per nacionalitat. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	711	11.638	6.395.178
Estrangera	36	1.969	1.158.472
Total	747	13.607	7.553.650

Població. Per nacionalitat. Homes. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	354	5.845	3.115.321
Estrangera	18	1.038	609.997
Total	372	6.883	3.725.318

Població. Per nacionalitat. Dones. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	357	5.793	3.279.857
Estrangera	18	931	548.475
Total	375	6.724	3.828.332

Població de 10 anys i més. Per nivell d'instrucció. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense titulació	29	1.665	786.653
Primer grau	196	3.324	1.500.961
Segon grau	301	4.672	2.703.693
Ensenyament universitari	120	1.365	733.113
Total	646	11.026	5.724.420

Població resident a l'estranger a 1 de gener. Per sexe. 2014

Font: Idescat. Padró d'habitants residents a l'estranger.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	29	468	110.040
Dones	25	499	111.404
Total	54	967	221.444

Naixements. Per sexe. 2012

Font: Idescat. Moviment natural de la població.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Nens	5	48	36.825
Nenes	3	46	34.668
Total	8	94	71.493

Defuncions. Per sexe. 2012

Font: Idescat. Moviment natural de la població.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	6	121	31.640
Dones	5	103	31.126
Total	11	224	62.766

Matrimonis. 2012

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total	4	36	25.282
-------	---	----	--------

Migracions internes. Saldos destinació – procedència. 2012

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Saldo amb Catalunya	12	-11	:
Saldo amb Espanya	2	30	-697
Total	14	19	-697

Immigració exterior. Per lloc de procedència. 2013

Font: Idescat, a partir de l'Estadística de variacions residencials.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

UE	1	24	16.372
Resta del món	1	38	69.536
Total	2	68	85.908

Creixement intercensal 2001-2011 de la població. 2011

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Creixement total	87	1.689	1.176.733
Creixement total (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	12,12	13,09	16,98
Creixement natural (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	-2,52	-4,92	3,04
Creixement migratori (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	14,64	18,02	13,94

Habitatges i llars Torre de Cabdella, la Pallars Jussà Catalunya

Habitatges familiars. Per tipus. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Principals	336	5.639	2.944.944
Secundaris	249	3.786	470.081
Buits	120	1.541	448.356
Total	705	10.966	3.863.381

Llars. Per dimensió. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Una persona	93	1.439	484.624
Dues persones	75	1.304	647.572
Tres persones	43	864	518.893
Quatre persones i més	63	1.148	664.767
Total	274	4.755	2.315.856

Llars. Per tipus de nucli. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Una persona	93	1.439	484.624
Dues persones o més sense nucli	33	278	92.378
Parella sense fills	37	1.003	519.040
Parella amb fills	59	1.425	948.348
Pare o mare amb fills	43	471	219.411
Dos nuclis o més	9	139	52.055
Total	274	4.755	2.315.856

Macromagnituds i impostos Torre de Cabdella, la Pallars Jussà Catalunya

Impost de béns immobles urbans (IBI). 2011

Font: Idescat, a partir de les dades de la Direcció General del Catastro.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Nombre de rebuts	1.316	17.103	5.679.671
Base imposable per rebut (Euros)	37.360,2	47.832,7	63.094,1
Quota íntegra per rebut (Euros)	181,4	214,8	448,2

Impost sobre el patrimoni de les persones físiques (IPPF). 2007

Font: Idescat, a partir de les dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Patrimoni total per declarant (Euros) :		349.777	516.035
Actius reals (%) :		38,5	37,4
Actius financers (%) :		61,5	62,6

Superfície agrícola utilitzada (SAU). 2009

Unitats: Hectàrees

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Terres llaurades	244	16.919	792.425
Pastures permanents	7.930	35.219	355.107
Total	8.174	52.138	1.147.532

Terres llaurades. Per tipus de conreu. 2009

Font: Idescat. Cens agrari.

Unitats: Hectàrees

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Herbació	243	14.140	511.150
Fruiters	1	1.749	110.819
Olivera	0	609	101.236
Vinya	0	400	61.391
Altres	0	22	7.829
Total	244	16.919	792.425

Explotacions agràries. Segons tinença de terres. 2009[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense terres	2	19	1.519
Amb terres	49	870	59.320
Total	51	889	60.839

Explotacions agràries. Segons tinença de ramaderia. 2009[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense ramaderia	8	542	47.172
Amb ramaderia	43	347	13.667
Total	51	889	60.839

Caps de bestiar. Per espècies. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Bovins	4.031	13.121	544.135
Ovins	1.950	45.750	600.082
Cabrum	0	3.026	71.748
Porcins	182	149.104	6.742.638
Aviram	32	350.918	43.890.56
Conilles mares	4	1.625	3
Equins	187	981	335.054
			19.352

Construcció d'habitatges. 2013

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Habitatges iniciats de protecció oficial	0	0	589
Habitatges iniciats	0	1	3.036

Allotjaments turístics. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Hotels	4	19	2.850
Places d'hotels	126	717	300.814
Càmpings	1	5	349
Places de càmpings	195	1.794	272.965
Turisme rural	12	58	2.236
Places de turisme rural	78	474	17.685

Parc de vehicles. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades de la DGT.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Turismes	352	6.429	3.326.900
Motocicletes	62	724	706.117
Vehicles industrials	153	2.811	795.722
Altres	46	632	155.008
Total	613	10.596	4.983.747

Població. Per relació amb l'activitat econòmica. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Població ocupada	291	4.863	2.816.488
Població desocupada	12	268	318.935
Població activa	303	5.131	3.135.423
Població inactiva	369	6.747	3.168.943
Població de 16 anys i més	631	10.486	5.370.949

Afiliacions a la Seguretat Social segons residència de l'afiliat. 2013

Font: Idescat.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total (desembre)	331	4.968	2.829.841
------------------	------------	-------	-----------

Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	2	99	7.421
Indústria	4	131	387.822
Construcció	2	233	94.550
Serveis	30	1.800	1.754.941
Total	38	2.263	2.244.734

Afiliacions al règim d'autònoms de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	36	443	24.635
Indústria	4	70	44.459
Construcció	7	183	64.325
Serveis	37	696	387.516
Total	84	1.392	520.935

Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per grandària del centre. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Fins a 50 treballadors	38	1.585	1.064.150
De 51 a 250 treballadors	0	678	512.303
De 251 i més treballadors	0	0	668.281
Total	38	2.263	2.244.734

Comptes de cotització. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total	13	473	237.756
-------	-----------	-----	---------

Atur registrat. Per sexe. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Unitats: Mitjanes anuals

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	10,3	487,2	323.654,7 0
Dones	8	372,4	313.640,1 0
Total	18,3	859,6	637.294,8 0

Atur registrat. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Unitats: Mitjanes anuals

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	0,4	37,3	12.865,40
Indústria	1,7	73,4	93.945,30
Construcció	1,9	190,2	92.349,50
Serveis	14,3	513,4	406.914,6 0
Sense ocupació anterior	0	45,3	31.220,00
Total	18,3	859,6	637.294,8 0

Població de 2 anys i més. Per coneixement del català. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

L'entén	739	12.680	6.949.344
El sap parlar	712	11.028	5.345.484
El sap llegir	685	11.052	5.750.348
El sap escriure	562	8.246	4.069.219
No l'entén	:	403	356.728
Total	751	13.083	7.306.072

Biblioteques. 2012

Font: Idescat. Estadística de biblioteques.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Públiques	0	2	422
Altres	0	1	413
Total	0	3	835

Eleccions municipals. 2011

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	681	9.849	5.292.531
Participació (%)	65,1	64,2	54,8

Eleccions al Parlament de Catalunya. 2012

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	663	10.374	5.257.351
Participació (%)	71,9	68,8	69,6

2.4) Salàs de Pallars

El terme municipal de Salàs de Pallars, de 20,3 km² d'extensió, és situat a migdia de la Conca de Dalt o de la Pobla de Segur, estès formant una estreta franja de direcció sud-est nord-oest a la dreta de la Noguera Pallaresa, on aquesta forma el pantà de Sant Antoni.

Limita al sud amb el terme de Talarn, al sud-oest amb les terres de Gurp de la Conca (Trem), al nord-oest amb les terres d'Espluga de Serra (Trem), al nord amb l'enclavament de Toralla i Serradell (Conca de Dalt), al nord-est amb la Pobla de Segur i al sud-est amb els municipis de Conca de Dalt i Isona, aquests dos darrers a l'altra banda del pantà de Sant Antoni, aigua avall de la Pobla de Segur.

Hom destaca en el relleu del municipi un sector a tall de terrasses àmplies que ocupa les terres de la vall del barranc de Sant Pere. La resta de terres, tot i no ésser gaire elevades, tenen un major grau de pendent. El barranc de la Fontfreda, d'una banda, i el de Solà, de l'altra, formen el límit entre aquestes terrasses i els serrats que les envolten. Al sector més meridional es destaca el serrat de Santa Maria i el d'Anganec. El serrat del Mort (654 m), on es troba l'ermita de Sant Roc, s'aixeca enfront del pantà de Sant Antoni. El territori s'allarga a la vall del barranc de la Fontfreda, que neix als vessants de migdia del pui de Lleràs, a Roca Lleuda (1.581 m), el qual havia format trifini amb els antics termes de Gurp i Espluga. Hi desguassa per la dreta el barranc de les Bruixes. Drenen també el terme els ja esmentats barrancs de Sant Pere i de Solà, aquest, en part, límit natural amb les terres de Toralla (Conca de Dalt). Al barranc de Solà, hi desemboca per l'esquerra el de Vilanova, el qual rep per la dreta les aigües del barranc de Sensui. Els barrancs de la Fontfreda, de Sant Pere i de Solà desemboquen directament al pantà de Sant Antoni.

Pel que fa a la vegetació potencial del terme hi ha un domini del bosc de roure valencià al sector de llevant, mentre que a les terres més elevades, situades a ponent, destaca un domini del bosc de roure martinenc.

El municipi de Salàs de Pallars comprèn, a més de la vila homònima, cap del terme, la caseria de Sensui i el despoblat del Mas de Balust. El principal eix de comunicació és la carretera C-13 de Tremp a la Pobla de Segur, que segueix la dreta del pantà de Sant Antoni, com també la línia de ferrocarril de Lleida a la Pobla de Segur, que té baixador a 2 km de la vila.

La població

La població (salassencs) de Salàs fou una de les més altes de la comarca: el fogotament del 1553 comptabilitzà 83 focs, repartits en 64 focs a la vila de Salàs (només superats per Tremp i Talarn), 18 focs a Sensui i 1 foc al Mas de Balust. En el cens de Floridablanca de 1787 es censaven 939 h, distribuïts en 919 h a la vila de Salàs i 20 h a Sensui. Al llarg del segle XX Salàs continuava essent una de les viles més poblades de Pallars Jussà, però ja era superada per la Pobla de Segur. El 1860 la població assolí el màxim amb 1.332 h, però des d'aleshores s'inicia una davallada accentuada fortament els darrers decennis. L'any 1900 havia baixat a 929 h i el 1920 a 810 h. D'aquestes primeres dècades del segle XX, C. Rocafort comenta el fort corrent emigratori de la comarca i també de Salàs vers Amèrica. El 1940 només tenia 667 h. Entre els anys 1940-60 es pot parlar d'una estabilització. El 1960 Salàs tenia 676 h i Sensui 12 h. La dècada de 1970 patí la més important i ràpida pèrdua de població. El cens del 1981 comptabilitzà un total de 417 h, 336 h el 1991 i 323 h el 2001. Amb el canvi de segle s'aturà el despoblament (334 h el 2005).

L'economia

Zamora assenyala ja a la fi del segle XVIII cinc terrissaires a Salàs, set espartenyers i alguns teixidors de lli; per donar idea de la fira, digué que hi havia 40 corrals per al bestiar (cobraven 4 pessetes per mula). Madoz, a mitjan segle XIX, registrà tres tallers de terrissa, dos telers de llenç comú, un molí fariner i un

d'oli. A l'inici del segle XX, C. Rocafort ja donà només entre les activitats industrials una premsa d'oli i dos molins fariners.

L'agricultura i ramaderia han esdevingut la base econòmica del municipi, però el turisme ha guanyat pes en detriment d'aquestes; la proximitat del pantà de Sant Antoni, on es practiquen esports nàutics, ha fet desenvolupar l'oferta de pensions, albergs i residències – casa de pagès.

En l'agricultura, hom conrea principalment els cereals (blat, ordi, civada), la vinya i l'olivera, a més d'altres (farratge, ametller, gira-sol). Tanmateix, les parts més enlairades del terme, zones de conreu abandonades, per la difícil accessibilitat o el baix rendiment, han estat ocupades en bona part per pins repoblats. Pel que fa a la cria de bestiar, destaca el sector porcí, oví i boví. Tingué una certa importància la Cooperativa del Camp (1949).

Pel que fa a les fires, la de bestiar de peu rodó de Salàs ha estat al llarg del temps la més important i concorreguda del Pallars i la de més prestigi de tot el sector pirinenc català. La notícia més antiga, un document del 1380 referent a l'autorització de Pere III el Cerimoniós a Salàs per a celebrar una fira anual al desembre, parla ja de fires anteriors a la població; aquest document no és, per tant, com tan sovint s'ha escrit, l'acta fundacional de la fira de Salàs, que es devia celebrar ja a la fi del segle XIII o a la primera meitat del XIV. Un altre document del 1420 parla de la concessió d'Alfons IV de dues noves fires, una de les quals corresponia al dimarts de la segona setmana de Quaresma, que és molt probablement l'antecedent de la fira que després perdurà (segon diumenge de Quaresma com a dia central). Aquestes fires (Salàs en tenia al segle XV quatre de diferents) s'emmarquen en el desenvolupament general a Europa de la vida comercial i urbana en el qual les fires, protegides per la monarquia, tenien un paper força important.

L'abundant documentació sobre la fira de Salàs existent a la Paeria de Lleida testimonia que malgrat la davallada social i econòmica que experimentà Catalunya als segles XVI i XVII, la fira de Salàs es mantingué en bona activitat.

Fou, però, al segle XVIII que assolí segurament la màxima esplendor, quan la població augmentà de 365 h a 950 h. Així, es bastiren les primeres eres porticades destinades a la fira i, a la fi del segle, en la resposta del corregiment de Talarn al qüestionari de Francisco de Zamora, s'afirma que la fira de Salàs és la més important del Pallars i que durava vuit dies, durada i importància que es mantingueren al llarg de tot el segle XIX, en què es feren noves eres articulades en carrers i la seva irradiació arribà al sud de França i a tot l'Estat espanyol. El segle XX encara va veure fires excel·lents, fins i tot després del 1940, però la mecanització del camp i la desaparició del bestiar de peu rodó portaren a la decadència de la fira des del decenni dels seixanta i a la supressió ja oficial des del 1974. Al novembre del 1992 hi hagué un nou intent de recuperar aquesta fira amb la constitució de la Fira de la Tardor.

A més d'aquesta fira, Salàs ha intentat aprofitar el seu passat firenc per a promocionar la creació de noves fires: la Fira d'Art (1990), que se celebra el segon cap de setmana d'agost; i la Fira de l'Arbre i el Pessebre (1992), que hom organitza, a la plaça del Mercat, el cap de setmana abans de la Puríssima al desembre.

Font: Enciclopèdia Catalana

El municipi en xifres

Font: Idescat

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Salàs de Pallars

Població (2014)	365
Comarca	Pallars Jussà
Superfície (km2)	20,3
Altitud (m)	573
Longitud (°)	0,932656
Latitud (°)	42,213650

Població	Salàs de Pallars	Pallars Jussà	Catalunya
----------	------------------	---------------	-----------

Densitat de població. 2014

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Superfície (km2)	20,3	1.343,10	32.108,00
Densitat (hab./km2)	18,0	10,1	234,20

Població. Per sexe. 2014

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	192	6.886	3.701.740
Dones	173	6.664	3.817.163
Total	365	13.530	7.518.903

Població. Per grups d'edat. Homes. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	17	854	610.735
De 15 a 64 anys	131	4.570	2.558.897
De 65 a 84 anys	34	1.162	494.427
De 85 anys i més	10	297	61.259
Total	192	6.883	3.725.318

Població. Per grups d'edat. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	36	1.721	1.186.867
De 15 a 64 anys	236	8.572	5.057.760
De 65 a 84 anys	65	2.593	1.113.530
De 85 anys i més	32	721	195.493
Total	369	13.607	7.553.650

Població. Per grups d'edat. Dones. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	19	867	576.132
De 15 a 64 anys	105	4.002	2.498.863
De 65 a 84 anys	31	1.431	619.103
De 85 anys i més	22	424	134.234
Total	177	6.724	3.828.332

Població. Per lloc de naixement. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Catalunya	275	10.090	4.810.810
Resta d'Espanya	28	1.398	1.417.177
Estranger	66	2.119	1.325.663
Total	369	13.607	7.553.650

Població. Per nacionalitat. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	308	11.638	6.395.178
Estrangera	61	1.969	1.158.472
Total	369	13.607	7.553.650

Població. Per nacionalitat. Homes. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	165	5.845	3.115.321
Estrangera	27	1.038	609.997
Total	192	6.883	3.725.318

Població. Per nacionalitat. Dones. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	143	5.793	3.279.857
Estrangera	34	931	548.475
Total	177	6.724	3.828.332

Població de 10 anys i més. Per nivell d'instrucció. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense titulació	29	1.665	786.653
Primer grau	124	3.324	1.500.961
Segon grau	108	4.672	2.703.693
Ensenyament universitari	47	1.365	733.113
Total	308	11.026	5.724.420

Població resident a l'estranger a 1 de gener. Per sexe. 2014

Font: Idescat. Padró d'habitants residents a l'estranger.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	22	468	110.040
Dones	18	499	111.404
Total	40	967	221.444

Naixements. Per sexe. 2013

Font: Idescat. Moviment natural de la població.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Nens	3	48	36.825
Nenes	1	46	34.668
Total	4	94	71.493

Defuncions. Per sexe. 2012

Font: Idescat. Moviment natural de la població.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	4	121	31.640
Dones	5	103	31.126
Total	9	224	62.766

Matrimonis. 2013

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total	1	36	25.282
-------	---	----	--------

Migracions internes. Saldos destinació – procedència. 2013

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Saldo amb Catalunya	-5	-11	:
Saldo amb Espanya	0	-30	-367
Total	-5	19	-367

Immigració exterior. Per lloc de procedència. 2012

Font: Idescat, a partir de l'Estadística de variacions residencials.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

UE	0	24	16.372
Resta del món	0	38	69.536
Total	0	62	85.908

Creixement intercensal 2001-2011 de la població. 2011

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Creixement total	42	1.689	1.176.733
Creixement total (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	12,09	13,09	16,98
Creixement natural (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	-9,02	-4,92	3,04
Creixement migratori (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	21,1	18,02	13,94

Habitatges i llars	Salàs de Pallars	Pallars Jussà	Catalunya
--------------------	------------------	---------------	-----------

Habitatges familiars. Per tipus. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Principals	166	5.639	2.944.944
Secundaris	258	3.786	470.081
Buits	:	1.541	448.356
Total	433	10.966	3.863.381

Llars. Per dimensió. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Una persona	42	1.439	484.624
Dues persones	39	1.304	647.572
Tres persones	27	864	518.893
Quatre persones i més	26	1.148	664.767
Total	134	4.755	2.315.856

Llars. Per tipus de nucli. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Una persona	42	1.439	484.624
Dues persones o més sense nucli	9	278	92.378
Parella sense fills	34	1.003	519.040
Parella amb fills	37	1.425	948.348
Pare o mare amb fills	9	471	219.411
Dos nuclis o més	3	139	52.055
Total	134	4.755	2.315.856

Macromagnituds i impostos	Salàs de Pallars	Pallars Jussà	Catalunya
---------------------------	------------------	---------------	-----------

Impost de béns immobles urbans (IBI). 2011

Font: Idescat, a partir de les dades de la Direcció General del Catastro.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Nombre de rebuts	700	17.103	5.679.671
Base imposable per rebut (Euros)	15.710,0	47.832,7	63.094,1
Quota íntegra per rebut (Euros)	129,6	214,8	448,2

Impost sobre el patrimoni de les persones físiques (IPPF). 2007

Font: Idescat, a partir de les dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Patrimoni total per declarant (Euros)	:	349.777	516.035
Actius reals (%)	:	38,5	37,4
Actius financers (%)	:	61,5	62,6

Superfície agrícola utilitzada (SAU). 2009

Unitats: Hectàrees

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Terres llaurades	295	16.919	792.425
Pastures permanents	2.017	35.219	355.107
Total	2.312	52.138	1.147.532

Terres llaurades. Per tipus de conreu. 2009

Font: Idescat. Cens agrari.

Unitats: Hectàrees

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Herbavis	250	14.140	511.150
Fruiters	8	1.749	110.819
Olivera	36	609	101.236
Vinya	1	400	61.391
Altres	0	22	7.829
Total	295	16.919	792.425

Explotacions agràries. Segons tinença de terres. 2009[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense terres	0	19	1.519
Amb terres	29	870	59.320
Total	29	889	60.839

Explotacions agràries. Segons tinença de ramaderia. 2009[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense ramaderia	21	542	47.172
Amb ramaderia	8	347	13.667
Total	29	889	60.839

Caps de bestiar. Per espècies. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Bovins	285	13.121	544.135
Ovins	40	45.750	600.082
Cabrum	0	3.026	71.748
Porcins	9.501	149.104	6.742.638
Aviram	6	350.918	43.890.563
Conilles mares	1	1.625	335.054
Equins	5	981	19.352

Construcció d'habitatges. 2013

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Habitatges iniciats de protecció oficial	0	0	589
Habitatges iniciats	0	1	3.036

Allotjaments turístics. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Hotels	2	19	2.850
Places d'hotels	92	717	300.814
Càmpings	0	5	349
Places de càmpings	0	1.794	272.965
Turisme rural	2	58	2.236
Places de turisme rural	18	474	17.685

Parc de vehicles. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades de la DGT.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Turismes	194	6.429	3.326.900
Motocicletes	29	724	706.117
Vehicles industrials	81	2.811	795.722
Altres	17	632	155.008
Total	321	10.596	4.983.747

Població. Per relació amb l'activitat econòmica. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Població ocupada	120	4.863	2.816.488
Població desocupada	5	268	318.935
Població activa	125	5.131	3.135.423
Població inactiva	198	6.747	3.168.943
Població de 16 anys i més	298	10.486	5.370.949

Afiliacions a la Seguretat Social segons residència de l'afiliat. 2013

Font: Idescat.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total (desembre)	148	4.968	2.829.841
------------------	------------	-------	-----------

Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	4	99	7.421
Indústria	3	131	387.822
Construcció	1	233	94.550
Serveis	22	1.800	1.754.941
Total	30	2.263	2.244.734

Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per grandària del centre. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Fins a 50 treballadors	30	1.585	1.064.150
De 51 a 250 treballadors	0	678	512.303
De 251 i més treballadors	0	0	668.281
Total	30	2.263	2.244.734

Comptes de cotització. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total	14	473	237.756
-------	----	-----	---------

Atur registrat. Per sexe. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.
Unitats: Mitjanes anuals
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	8,8	487,2	323.654,70
Dones	7,9	372,4	313.640,10
Total	16,7	859,6	637.294,80

Atur registrat. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.
Unitats: Mitjanes anuals
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	0,8	37,3	12.865,40
Indústria	2,4	73,4	93.945,30
Construcció	0,9	190,2	92.349,50
Serveis	10,8	513,4	406.914,60
Sense ocupació anterior	1,8	45,3	31.220,00
Total	16,8	859,6	637.294,80

Cultura i esports	Salàs de Pallars	Pallars Jussà	Catalunya
-------------------	------------------	---------------	-----------

Població de 2 anys i més. Per coneixement del català. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

L'entén	350	12.680	6.949.344
El sap parlar	304	11.028	5.345.484
El sap llegir	311	11.052	5.750.348
El sap escriure	243	8.246	4.069.219
No l'entén	:	403	356.728
Total	357	13.083	7.306.072

Biblioteques. 2012

Font: Idescat. Estadística de biblioteques.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Públiques	0	2	422
Altres	0	1	413
Total	0	3	835

Eleccions	Salàs de Pallars	Pallars Jussà	Catalunya
-----------	------------------	---------------	-----------

Eleccions municipals. 2011

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	278	9.849	5.292.531
Participació (%)	78,4	64,2	54,8

Eleccions al Parlament de Catalunya. 2012

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	285	10.374	5.257.351
Participació (%)	76,1	68,8	69,6

Eleccions al Congrés dels Diputats. 2011

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	271	10.528	5.252.504
Participació (%)	66,4	61	66,8

Eleccions al Parlament Europeu. 2009

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	287	10.393	5.253.650
Participació (%)	45,3	38,3	37,5

Medi ambient	Salàs de Pallars	Pallars Jussà	Catalunya
--------------	------------------	---------------	-----------

Residus municipals. Generació. 2013

Font: Agència de Residus de Catalunya

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Generació per càpita (kg/hab./dia)	1,14	1,23	1,30
Recollida selectiva (%)	32,10	34,3	37,9

Institut d'Estadística de Catalunya

<http://www.idescat.cat/emex/251902>

2.5) La Pobla de Segur

El terme municipal de la Pobla de Segur, de 32,85 km² d'extensió, és el centre geogràfic i econòmic de la Conca de Dalt o Conca de la Pobla de Segur, el sector septentrional de la Conca de Tremp.

La Noguera Pallaresa marca el límit de la banda de llevant des que entra al terme, ja al tram final de l'espectacular estret de Collegats (que separa les dues comarques pallareses), aigua amunt del barranc de Sant Pere fins al sud de Sant Joan de Vinyafrescal, a la riba dreta del pantà de Sant Antoni. El riu separa el terme de la Pobla de Segur dels de Baix Pallars (Pallars Sobirà) i Conca de Dalt. La vall baixa del Flamisell des de la sortida del congost d'Erinyà fins a la seva confluència amb la Noguera, forma el límit amb Salàs de Pallars (sud) i les terres de Toralla i Serradell (enclavament de Conca de Dalt, a l'oest). Marquen el límit septentrional el terme de Senterada i els vessants meridionals de la serra de Peracalç, que separa les terres de la Pobla de Montcortès de Pallars i Peramea (Baix Pallars).

Les altures de la banda nord es troben, en general, per damunt dels 1.000 m, en un territori abrupte i trencat de calcàries mesozoiques flanquejades al sud per conglomerats. En aquest sector es troba la serra de Peracalç, una de les serres interiors dels Prepirineus dins l'alineació de les serres de Sant Gervàs (oest) i del Boumort (est), la qual forma les parets de l'estret d'Erinyà (oest) sobre el Flamisell i les de Collegats (est) sobre la Noguera Pallaresa. Aquesta serra assoleix els 1.478 m a la roca de Sant Aventí, tot just al límit del terme amb les terres de Montcortès de Pallars (Baix Pallars). Hi ha també en aquest sector el tossal de Rocs (1.408 m). El sector pla de la conca, format per margues i algunes argiles del mesozoic darrer i de l'eocè, a la vall del Flamisell i als vessants de la dreta de la Noguera, sobrepassen de poc els 500 m.

Els barrancs que davallen de la serra de Peracalç vers el Flamisell, com és el cas del barranc de Gelat, o vers la Noguera, com és el cas dels de Montsor i Sant

Pere, són poc importants. El barranc de Sant Pere o de les Maleses rep per la dreta les aigües del barranc de Queralt. També són poc importants el barranc de Mascarell, que des de la serra de Sant Salvador va a parar al Flamisell per la dreta, el barranc de Puimanyons, que davalla de la serra de Santa Magdalena, i els de Santa Cecília i de la Fontfreda, que davallen des del serrat dels Segalins. Aquests tres barrancs desaigüen al pantà de Sant Antoni per la riba dreta.

Pel que fa a la vegetació potencial, hi ha un domini del bosc de roure valencià als cursos dels rius, mentre que a les terres altes el bosc de roure martinenc; al sector de l'estret predomina el carrascar. Com a nota curiosa del municipi cal destacar l'oma de la Borda del Ros, arbre monumental de més de 400 anys que es troba a peu de carretera, en direcció a Gerri de la Sal, a tocar de la Borda de Ros, antic hostal de traginers.

El terme comprèn la vila de la Pobla de Segur, situada a la confluència del Flamisell amb la Noguera Pallaresa, poc abans del pantà de Talarn o de Sant Antoni, els pobles de Sant Joan de Vinyafrescal, Puimanyons i el nucli de Montsor.

Travessa la vila la carretera C-13 que, procedent de Balaguer i Tremp, ressegueix el curs de la Noguera Pallaresa i enfila cap al N a través de l'estret de Collegats en direcció a Sort (tram de la N-260) i Esterri d'Àneu. La N-260, segueix de la Pobla de Segur fins al Pont de Suert seguint el curs del Flamisell i després passa pels colls de la Creu de Perves i de Llevata, on s'uneix amb la N-230 a la Vall d'Aran pel túnel de Viella. La mateixa N-260 és el camí obligat cap a la Vall Fosca (Cabdella) des del ramal que surt més al N, a Senterada. D'altra banda, el 1951 arribà a la Pobla la línia de ferrocarril procedent de Lleida, que donà impuls al comerç local. Al llarg del seu recorregut hom gaudeix de l'atractiu que ofereixen alguns indrets de la Pobla de Segur i de la Noguera. El 2005 la línia Lleida-la Pobla de Segur passà a ser gestionada per Ferrocarrils de la Generalitat.

En el fogatjament del 1381, dins el vescomtat de Vilamur, consta el lloc del Puig de Segur, amb 6 focs (en el fogatjament de 1365-70 Segur figurava amb 140 focs amb Basturs i la vall de Vilamur), i la Pobla de Segur, que tenia aleshores 12 focs, tot i els estralls que podien haver fet les epidèmies de pesta de mitjan segle. Posteriorment, la població es mantingué relativament estable: el fogatjament del 1553 donava 51 focs i el 1669, passada ja la guerra dels Segadors i les fams i les epidèmies de l'època, un capbreu donava un cens de 61 cases amb el nom dels seus propietaris. Passada la guerra de Successió, les dades del 1718 donaven una població total a les terres de la Pobla de Segur de 620 h, que es repartien en: 500 h i 150 cases a la Pobla, 12 h i 3 cases a Gramuntill, 32 h i 10 cases a Montsor, 46 h i 13 cases a Puimanyons, i 31 h i 9 cases a Sant Joan de Vinyafrescal. Una relació del 1715 dóna 70 cases, xifra que no concorda amb el cens del 1718. Aquest pot ser exagerat, si el comparem amb una referència del 1741 que donava el cens de les principals poblacions del corregiment: la Pobla hi figurava només amb 70 veïns (325 persones), i el cens de Floridablanca del 1787, dóna 494 h. Aquest cens s'acosta a la realitat descrita per Zamora el 1788 (160 cases) i a la de la resposta d'Orteu al qüestionari del mateix Zamora (130 cases i veïns, és a dir, unes 560 persones).

A partir de la fi del segle XVIII l'evolució de la població (pobletans) es caracteritzà per un creixement positiu. El cens de 1878 donà una xifra de 614 h per a tot el terme i els documents de l'època assenyalaven un alt ritme de creixement que es manifestà clarament en les primeres dades modernes de població (1857). El 1887, la població assolí els 1.842 h. Tot i aquesta tendència al creixement, la Pobla de Segur no superà l'infortuni de la fil·loxera sense perdre població. El 1900 s'arribà a un punt d'inflexió entre les pèrdues dels darrers anys de segle i els guanys de les primeres dècades. L'any 1920 es censà 1.775 h; el 1950, 2.469 h; i el 1970, amb la xifra més important, 3.513 h. No obstant, el tancament de la fàbrica de ciment de Xerallo, el 1972, coincidí amb les primeres dades de signe negatiu del segle. Així, la població començà a disminuir lleugerament: 3.393 h el 1981, 3.115 h el 1991 i 2.789 h el 2001. Amb el canvi de segle, però, es produí un nou creixement demogràfic (3.043 h el 2005).

L'economia

Vers la segona meitat del segle XVIII, la gran activitat dels raiers va portar a una important vitalitat econòmica que afavorí la creació dels ravals i la construcció de la nova església de la Pobla, a partir del 1768. Zamora descriu el poble amb cases bones (i “gentes de distinción”), carrers amples, plans i ben pavimentats, ravals, etc. “Uno de los mejores de este terreno.” Els raiers baixaven la fusta i altres productes (ferro) dels Pirineus vers l'Urgell i fins a Tortosa. Aquesta activitat era compartida pel Pont de Claverol. Segons Orteu guanyaven de dues a tres pessetes per jornal i aquest fet perjudicava, per manca de braços, l'agricultura. A més d'altres dades sobre conreus (vi i oli sobretot), bestiar, pesca, oficis (teixidors, ferrers, paletes, fusters, sastres, basters, paraires, etc.), es dóna notícia de l'escassa indústria (5 telers de llana, 4 de fil, 10 filoses de llana, dos molins drapers, 1 de farina i 1 d'oli) i del comerç del mercat setmanal del dimecres; com a ingressos del comú hi havia el pas amb peatge per palanques als rius, hostel, taverna, botiga, forn del pa i carnisseria.

El 1830 s'inaugurà la sèquia dels Camps, al Flamisell, de 5 km i que regava 135 ha, després ampliada. A mitjans de segle, Madoz dóna una visió d'una economia pròspera, amb nous regadius (uns 600 jornals) i abundant producció de blat, vi i oli, cinc telers de teixits ordinaris, un molí de xocolata, tres fleques, molins drapers, dos molins de farina, dos d'oli i una màquina de cardar llana, amb dues fires anuals (el 15 d'abril i el 22 de maig) i el mercat dels dimecres, de molta vitalitat. Al començament del segle XX, segons Ceferí Rocafort, hi havia igualment dos molins d'oli i dos de farina i, a més, fàbriques de xocolata, serradora, fàbrica de filats de llana, elaboració d'aiguardents i licors, embotits, gasoses, pastes per a sopa, etc., i assenyala com a més actius el comerç de la llana i el de la fusta pel tradicional procediment dels raiers. A més de la sèquia dels Camps hi havia ja la sèquia del Molins, dedicada sobretot a usos industrials, i altres sèquies de regadiu.

A partir del 1912 arribà a la comarca l'inici de les grans obres d'electrificació de la Noguera Pallaresa promogudes per la Barcelona Traction (la Canadenca), dirigides per Frank S. Pearson (central de Sossís, pantà de Sant Antoni) i les del Flamisell, fetes per Energia Elèctrica de Catalunya (obres d'Estany Gento, Cabdella i Molinos). Al nord de la vila es construï la famosa Posto Estació Transformadora, amb importants instal·lacions, que recollia l'energia produïda en les centrals més altes i l'enviava a Barcelona (fou la segona d'Europa d'aquest tipus). En 1917-20 s'instal·là la central elèctrica de la Pobla, de la Societat Productora de Forces Motrius, que pren l'aigua del Flamisell aigua avall de Senterada amb una conducció d'uns 18 km i un salt de 190 m.

L'estratègica posició de la Pobla de Segur, al lloc de confluència de tota la muntanya pallaresa, ha contribuït a desenvolupar les indústries transformadores i ha reforçat el paper de centre de serveis de la vila. Així el creixent paper comercial de la Pobla de Segur ha fet minvar la importància de l'agricultura, i hom ha anat abandonant les terres de baix rendiment o no mecanitzables.

Les terres de conreu es troben, majoritàriament, a les terrasses del curs inferior del Flamisell, i els principals conreus del municipi són el farratge, els cereals i els ametllers. Hi ha alguna olivera als vessants assolellats i algunes hortes. Quan a la ramaderia hi ha cria de bestiar porcí i oví.

Entre les diverses empreses del municipi destaquen la Cooperativa Agrícola i Ramadera del Pirineu (Copirineu, 1967), empresa d'origen local, que proporciona pinso als productors ramaders de la zona i elabora i comercialitza els seus productes lactis i la companyia FECSA, que té distribuïdes unes petites centrals a la zona. El sector industrial és representat també per altres rams, com el de la fusta, el metal·lúrgic, el tèxtil i el de begudes i alimentació (s'elabora licor de ratafia). D'altra banda, havia estat força important la Cooperativa Industrial Pirenaica, empresa tèxtil en règim de cooperativa dedicada a la confecció de peces de vestir, la qual hagué de tancar el 1993.

En el camp comercial la vitalitat de la vila es reflecteix en el mercat setmanal, que se celebra el dimecres. Des del 1987 hom hi celebra el mes de juny la Fira Promopallars, relacionada amb l'automoció, els esports, el turisme, l'artesanía, els productes agroalimentaris i el lleure. Pel juliol té lloc la Fira de Teatre Amateur.

Pel que fa als serveis, l'oferta d'ensenyament és coberta fins a la secundària. Hom disposa d'allotjaments hotelers i càmping.

Font: Enciclopèdia Catalana

El municipi en xifres

Font: Idescat

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Pobla de Segur, la

Població (2014)	3.012
Comarca	Pallars Jussà
Superfície (km2)	32,8
Altitud (m)	524
Longitud (°)	0,969372
Latitud (°)	42,249200

Població	Pobla de Segur, la	Pallars Jussà	Catalunya
----------	-----------------------	------------------	-----------

Densitat de població. 2014

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Superfície (km2)	32,8	1.343,10	32.108,00
Densitat (hab./km2)	91,7	10,1	234,2

Població. Per sexe. 2014

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	1.490	6.866	3.701.740
Dones	1.522	6.664	3.817.163
Total	3.012	13.530	7.518.903

Població. Per grups d'edat. Homes. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	210	854	610.735
De 15 a 64 anys	988	4.570	2.558.897
De 65 a 84 anys	249	1.162	494.427
De 85 anys i més	73	297	61.259
Total	1.520	6.883	3.725.318

Població. Per grups d'edat. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	422	1.721	1.186.867
De 15 a 64 anys	1.889	8.572	5.057.760
De 65 a 84 anys	584	2.593	1.113.530
De 85 anys i més	178	721	195.493
Total	3.073	13.607	7.553.650

Població. Per grups d'edat. Dones. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	212	867	576.132
De 15 a 64 anys	901	4.002	2.498.863
De 65 a 84 anys	335	1.431	619.103
De 85 anys i més	105	424	134.234
Total	1.553	6.724	3.828.332

Població. Per lloc de naixement. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Catalunya	2.219	10.090	4.810.810
Resta d'Espanya	362	1.398	1.417.177
Estranger	492	2.119	1.325.663
Total	3.073	13.607	7.553.650

Població. Per nacionalitat. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	2.571	11.638	6.395.178
Estrangera	502	1.969	1.158.472
Total	3.073	13.607	7.553.650

Població. Per nacionalitat. Homes. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	1.253	5.845	3.115.321
Estrangera	267	1.038	609.997
Total	1.520	6.883	3.725.318

Població. Per nacionalitat. Dones. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	1.318	5.793	3.279.857
Estrangera	235	931	548.475
Total	1.553	6.724	3.828.332

Població de 10 anys i més. Per nivell d'instrucció. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense titulació	:	1.331	623.324
Primer grau	477	1.906	837.313
Segon grau	1.499	5.982	3.498.064
Ensenyament universitari	:	2.274	1.264.747
Total	2.684	11.493	6.223.448

Població resident a l'estranger a 1 de gener. Per sexe. 2014

Font: Idescat. Padró d'habitants residents a l'estranger.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	77	468	110.040
Dones	60	499	111.404
Total	137	967	221.444

Naixements. Per sexe. 2013

Font: Idescat. Moviment natural de la població.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Nens	11	48	36.825
Nenes	13	46	34.668
Total	24	94	71.493

Defuncions. Per sexe. 2012

Font: Idescat. Moviment natural de la població.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	32	121	31.640
Dones	33	103	31.126
Total	65	224	62.766

Matrimonis. 2013

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total	4	36	25.282
-------	---	----	--------

Migracions internes. Saldos destinació – procedència. 2013

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Saldo amb Catalunya	-9	-11	:
Saldo amb Espanya	-12	30	-697
Total	-21	19	-697

Immigració exterior. Per lloc de procedència. 2013

Font: Idescat, a partir de l'Estadística de variacions residencials.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

UE	3	24	16.372
Resta del món	11	26	69.536
Total	14	62	85.908

Creixement intercensal 2001-2011 de la població. 2011

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Creixement total	370	1.689	1.176.733
Creixement total (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	12,45	13,09	16,98
Creixement natural (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	-6,05	-4,92	3,04
Creixement migratori (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	18,5	18,02	13,94

Habitatges i llars	Pobla de Segur, la	Pallars Jussà	Catalunya
--------------------	-----------------------	------------------	-----------

Habitatges familiars. Per tipus. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Principals	1.387	5.639	2.944.944
Secundaris	522	3.786	470.081
Buits	278	1.541	448.356
Total	2.187	10.966	3.863.381

Habitatges familiars principals. Per règim de tinença. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De propietat	933	4.258	2.188.657
De lloguer	385	927	582.701
Altra forma	:	453	173.586
Total	1.387	5.639	2.944.944

Habitatges familiars principals. Per superfície útil. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Fins a 60 m2	:	:	538.966
De 61 a 90 m2	595	2.035	1.476.187
De 91 a 120 m2	381	1.740	560.379
De 121 i més m2	:	1.318	369.412
Total	1.387	5.639	2.944.944

Llars. Per dimensió. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Una persona	353	1.439	484.624
Dues persones	305	1.304	647.572
Tres persones	223	864	518.893
Quatre persones i més	242	1.148	664.767
Total	1.123	4.755	2.315.856

Llars. Per tipus de nucli. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Una persona	353	1.439	484.624
Dues persones o més sense nucli	54	278	92.378
Parella sense fills	247	1.003	519.040
Parella amb fills	342	1.425	948.348
Pare o mare amb fills	105	471	219.411
Dos nuclis o més	22	139	52.055
Total	1.123	4.755	2.315.856

Macromagnituds i impostos	Pobla de Segur, la	Pallars Jussà	Catalunya
---------------------------	-----------------------	------------------	-----------

Impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF). 2012

Font: Idescat, a partir de les dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

Unitats: Euros

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Base imposable per declarant	18.082	16.316	20.754
Quota resultant de l'autoliquidació per declarant	4.904	4.254	5.699

Impost de béns immobles urbans (IBI). 2012

Font: Idescat, a partir de les dades de la Dirección General del Catastro.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Nombre de rebuts	3.434	17.103	5.679.671
Base imposable per rebut (Euros)	63.642,4	47.832,7	63.094,1
Quota íntegra per rebut (Euros)	278,0	214,8	448,2

Impost sobre el patrimoni de les persones físiques (IPPF). 2007

Font: Idescat, a partir de les dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Patrimoni total per declarant (Euros)	387.250	349.777	516.035
Actius reals (%)	39,7	38,5	37,4
Actius financers (%)	60,3	61,5	62,6

Sectors econòmics	Pobla de Segur, la	Pallars Jussà	Catalunya
-------------------	-----------------------	------------------	-----------

Superfície agrícola utilitzada (SAU). 2009

Unitats: Hectàrees

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Terres llaurades	191	16.919	792.425
Pastures permanents	1.864	35.219	355.107
Total	2.056	52.138	1.147.532

Terres llaurades. Per tipus de conreu. 2009

Font: Idescat. Cens agrari.

Unitats: Hectàrees

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Herbació	163	14.140	511.150
Fruiters	11	1.749	110.819
Olivera	17	609	101.236
Vinya	1	400	61.391
Altres	0	22	7.829
Total	191	16.919	792.425

Explotacions agràries. Segons tinença de terres. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense terres	1	19	1.519
Amb terres	23	870	59.320
Total	24	889	60.839

Explotacions agràries. Segons tinença de ramaderia. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense ramaderia	12	542	47.172
Amb ramaderia	12	347	13.667
Total	24	889	60.839

Caps de bestiar. Per espècies. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Bovins	838	13.121	544.135
Ovins	105	45.750	600.082
Cabrum	0	3.026	71.748
Porcins	67	149.104	6.742.638
Aviram	55	350.918	43.890.563
Conilles mares	6	1.625	335.054
Equins	118	981	19.352

Construcció d'habitatges. 2013

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Habitatges iniciats de protecció oficial	0	0	589
Habitatges iniciats	0	1	3.036

Allotjaments turístics. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Hotels	3	19	2.850
Places d'hotels	138	717	300.814
Càmpings	1	5	349
Places de càmpings	189	1.794	272.965
Turisme rural	1	58	2.236
Places de turisme rural	8	474	17.685

Parc de vehicles. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades de la DGT.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Turismes	1.354	6.429	3.326.900
Motocicletes	165	724	706.117
Vehicles industrials	544	2.811	795.722
Altres	93	632	155.008
Total	2.156	10.596	4.983.747

Treball	Pobla de Segur, la	Pallars Jussà	Catalunya
---------	-----------------------	------------------	-----------

Població. Per relació amb l'activitat econòmica. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Població ocupada	1.220	5.401	3.033.916
Població desocupada	302	1.424	1.052.138
Població activa	1.522	6.825	4.086.055
Població inactiva	1.600	6.468	3.386.882
Població de 16 anys i més	2.684	11.493	6.223.448

Afiliacions a la Seguretat Social segons residència de l'afiliat. 2013

Font: Idescat.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total (desembre)	1.066	4.968	2.829.841
------------------	--------------	-------	-----------

Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	1	99	7.421
Indústria	51	131	387.822
Construcció	75	233	94.550
Serveis	356	1.800	1.754.941
Total	483	2.263	2.244.734

Afiliacions al règim d'autònoms de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	26	443	24.635
Indústria	18	70	44.459
Construcció	51	183	64.325
Serveis	165	696	387.516
Total	260	1.392	520.935

Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per grandària del centre. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Fins a 50 treballadors	431	1.585	1.064.150
De 51 a 250 treballadors	52	678	512.303
De 251 i més treballadors	0	0	668.281
Total	483	2.263	2.244.734

Comptes de cotització. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total	105	473	237.756
-------	------------	-----	---------

Atur registrat. Per sexe. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Unitats: Mitjanes anuals

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	130,2	487,2	323.654,70
Dones	85,2	372,4	313.640,10
Total	215,3	859,6	637.294,80

Atur registrat. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Unitats: Mitjanes anuals

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	4,8	37,3	12.865,40
Indústria	20,8	73,4	93.945,30
Construcció	61,5	190,2	92.349,50
Serveis	120,2	513,4	406.914,60
Sense ocupació anterior	8,2	45,3	31.220,00
Total	215,3	859,6	637.294,80

Cultura i esports	Pobla de Segur, la	Pallars Jussà	Catalunya
-------------------	-----------------------	------------------	-----------

Població de 2 anys i més. Per coneixement del català. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

L'entén	3.011	12.680	6.949.344
El sap parlar	2.572	11.028	5.345.484
El sap llegir	2.587	11.052	5.750.348
El sap escriure	1.825	8.246	4.069.219
No l'entén	:	403	356.728
Total	3.093	13.083	7.306.072

Biblioteques. 2012

Font: Idescat. Estadística de biblioteques.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Públiques	1	2	422
Altres	0	1	413
Total	1	3	835

Eleccions	Pobla de Segur, la	Pallars Jussà	Catalunya
-----------	-----------------------	------------------	-----------

Eleccions municipals. 2011

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	2.339	9.849	5.292.531
Participació (%)	62,8	64,2	54,8

Eleccions al Parlament de Catalunya. 2012

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	2.253	10.374	5.257.351
Participació (%)	73,7	68,8	69,6

Eleccions al Congrés dels Diputats. 2011

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	2.305	10.528	5.252.504
Participació (%)	64,9	61	66,8

Eleccions al Parlament Europeu. 2009

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	2.325	10.393	5.253.650
Participació (%)	40,6	38,3	37,5

Medi ambient	Pobla de Segur, la	Pallars Jussà	Catalunya
---------------------	-------------------------------	--------------------------	------------------

Residus municipals. Generació. 2013

Font: Agència de Residus de Catalunya

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Generació per càpita (kg/hab./dia)	1,19	1,23	1,30
Recollida selectiva (%)	32,9	34,3	37,9

Institut d'Estadística de Catalunya

<http://www.idescat.cat/emex/251713>

2.6) Isona i Conca Dellà

L'actual municipi d'Isona i Conca Dellà, de 139,36 km² es creà el 1970 amb l'agregació a l'antic municipi d'Isona (38,7 km²) de 5 municipis més: Benavent de la Conca o de Tremp, Conques, Figuerola d'Orcau, Orcau i Sant Romà d'Abella. Es troba al sud-est de la comarca del Pallars Jussà, a l'esquerra de la Noguera Pallaresa, i constitueix el centre neuràlgic de la Conca Dellà o d'Isona.

El municipi limita al nord amb el municipi de Conca de Dalt, a l'est amb el d'Abella de la Conca i un bocí del de Coll de Nargó (Alt Urgell), al sud-est amb la Baronia de Rialb (Noguera) i les terres més septentrionals del municipi d'Artesa de Segre (Noguera), al sud amb Gavet de la Conca i amb l'enclavament dels Obacs (Llimiana) i a l'oest amb les terres de Suterranya (Tremp), el municipi de Talarn i el de Salàs de Pallars.

L'actual municipi es pot dividir en tants sectors com antics municipis l'integren. Així mateix, la dispersió del poblament fa que el nombre de petits nuclis i llogarets sigui prou important. Les terres del municipi comprenen, a més de la vila d'Isona, cap de l'actual terme, els pobles de Basturs, Benavent de la Conca, Biscarri, Covet, Llordà, Orcau i Sant Romà d'Abella, la caseria de Gramenet, les viles de Conques i Figuerola d'Orcau, l'enclavament de Montadó, el llogaret de Siall i els despoblats de Galliner, Montesquiú, els Masos de Sant Martí i el Pui de l'Anell.

La principal via de comunicació és l'antiga carretera comarcal C-1412 que des de la C-14 prop de Ponts (Noguera), es dirigeix cap el Pallars Jussà; al municipi d'Isona i Conca Dellà passa pels nuclis de Benavent de la Conca, Isona, Conques i Figuerola d'Orcau, i arriba fins a Tremp, on enllaça amb la carretera C-13 de Lleida a La Pobla de Segur. D'aquesta carretera surten les diferents carreteres que menen a la resta de nuclis que conformen el municipi i en surt també la de Coll de Nargó pel coll de Bóixols.

La població

Al final del segle XIV tenien força importància les terres de Conques (60 focs), Orcau (42 focs), Isona (40 focs) i Figuerola d'Orcau (31 focs), mentre que les de Benavent de la Conca (18 focs) i Sant Romà d'Abella (12 focs) tenien un menor nombre d'habitants. Arribat el segle XVIII bona part de les tendències de creixement marcades en segles anteriors es consolidaren. Així, el 1718 l'antic municipi d'Isona ja destacava a la comarca amb un total de 440 h, que es repartien en els nuclis d'Isona i Conet, amb 380 h i 40 h respectivament. D'altra banda, altres nuclis tingueren un important creixement respecte a censos anteriors, sobretot com Figuerola d'Orcau (200 h), Conques (160 h) i Sant Romà d'Abella (90 h). La població de l'antic municipi d'Orcau es repartia en els següents nuclis: 112 a Orcau, 77 a Montesquiú i 60 a Basturs.

Al final del segle XVIII es pot dir que la població, en conjunt, s'havia duplicat, com a mínim, en la majoria dels nuclis. El 1787 les xifres comptabilitzaven 919 h a l'antic municipi d'Isona, repartits en 844 h al nucli d'Isona (era el tercer nucli de població més important de la comarca) i 75 al de Covet, 519 h a Conques, 496 h a Figuerola d'Orcau, 536 h a Orcau, repartits en 187 h a i 133 h en els nuclis de Montesquiú i Basturs respectivament, en 294 h a Benavent de la Conca, repartits en 85 h a Benavent i 209 a Biscarri i 188 h a Sant Romà d'Abella.

En el moment que es realitzaren els primers censos moderns al començament de la segona meitat del segle XIX, tots els antics municipis assoliren el que fins ara ha estat el seu màxim nombre de població. D'ençà d'aquest moment hom parlà de pèrdua de població. Del 1900 al 1930, les principals pèrdues correspongueren al terme d'Isona. Tot i que la població no deixà de minvar al llarg de les dècades posteriors al conflicte de la guerra civil de 1936-39, sembla, però, que es mantenia una certa estabilitat. A partir de la dècada del 1950 hi hagué una pèrdua progressiva de població (isonencs). Aquesta fou una de les principals causes que portaren a les agregacions administratives del 1970. La dècada més negra fou la de 1960-70, amb moltes pèrdues degut especialment a l'emigració de gent jove.

El primer cens conjunt del municipi d'Isona i Conca Dellà al 1970 comptabilitzava un total de 1.615 h. La tendència marcava una concentració de la població entorn el nucli més important. Posteriorment, la població va continuar el seu descens i assolí 1.565 h el 1981, 1.367 h el 1991 i 1.180 h el 2001. L'any 2005 hi havia 1.149 h.

L'economia

Les activitats relacionades amb l'agricultura i la ramaderia tenen un gran pes en l'economia del municipi. Els principals conreus són els cereals, els ametllers i el farratge. La part del municipi agrícolament més productiva es localitza a la zona central, tot seguint el curs del riu d'Abella i també del riu de Conques. La cria de bestiar porcí i oví concentra una bona part de la producció ramadera del municipi. La producció de bestiar porcí es potencià a partir dels anys setanta quan es crearen les granges integrades al procés de producció industrial. El 1949 es creà a la vila d'Isona la Cooperativa del Camp d'Isona i Comarca que s'encarregà de la comercialització de la producció agrícola del municipi. Actualment depèn d'Artesa de Segre i es coneix amb el nom de Cooperativa Agropecuària d'Artesa de Segre.

Pel que fa a la indústria, les úniques activitats que esmenta Madoz al segle XIX eren els molins fariners, les fàbriques d'aiguardent, algunes mines de carbó i els trulls. El 1988 hi hagué un intent de reiniciar l'explotació de lignit en un jaciment proper a Llordà, però tot i que s'arribà a obrir l'explotació, es va haver de plegar poc temps després. El 1992 tancà la fàbrica tèxtil Confecciones Isona, que desenvolupà un paper important en el terme. Cal destacar també altres iniciatives industrials en diversos nuclis del municipi: tallers de ceràmica i mecànics, i una fàbrica de joguines.

L'únic mercat setmanal del municipi se celebra el dissabte a la vila d'Isona. Pel que fa a les fires, es deixà de fer la Fira de la Pell a Isona. En aquesta es venien als fabricants i pelletaires les pells de conills i de les guineus que els caçadors

havien capturat al llarg de tot l'any. D'altra banda, el 1990 es recuperà a la vila de Conques la Fira d'Hivern, al desembre. Es troba documentada des de l'any 1819, però es deixà de fer després de la guerra civil (1936-39). Constitueix una exposició i exhibició de bestiar (faisans, conills, perdius, porcs, cavalls) i productes artesans.

Els serveis es concentren majoritàriament a la vila d'Isona que disposa de serveis mèdics bàsics.

Font: Enciclopèdia Catalana

El municipi en xifres

Font: Idescat

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Isona i Conca Dellà

Població (2014)	1.049
Comarca	Pallars Jussà
Superfície (km2)	139,4
Altitud (m)	659
Longitud (°)	1,047617
Latitud (°)	42,119303

Població	Isona i Conca Dellà	Pallars Jussà	Catalunya
----------	---------------------	---------------	-----------

Densitat de població. 2014

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Superfície (km2)	139,4	1.343,1	32.108,0
Densitat (hab./km2)	7,5	10,1	234,2

Població. Per sexe. 2014

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	548	6.866	3.701.740
Dones	501	6.664	3.817.163
Total	1.049	13.530	7.518.903

Població. Per grups d'edat. Homes. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	52	854	610.735
De 15 a 64 anys	343	4.570	2.558.897
De 65 a 84 anys	131	1.162	494.427
De 85 anys i més	34	297	61.259
Total	560	6.883	3.725.318

Població. Per grups d'edat. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	107	1.721	1.186.867
De 15 a 64 anys	629	8.572	5.057.760
De 65 a 84 anys	249	2.593	1.113.530
De 85 anys i més	68	721	195.493
Total	1.053	13.607	7.553.650

Població. Per grups d'edat. Dones. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De 0 a 14 anys	55	867	576.132
De 15 a 64 anys	286	4.002	2.498.863
De 65 a 84 anys	118	1.431	619.103
De 85 anys i més	34	424	134.234
Total	493	6.724	3.828.332

Població. Per lloc de naixement. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Catalunya	922	10.090	4.810.810
Resta d'Espanya	42	1.398	1.417.177
Estranger	89	2.119	1.325.663
Total	1.053	13.607	7.553.650

Població. Per nacionalitat. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	965	11.638	6.395.178
Estrangera	88	1.969	1.158.472
Total	1.053	13.607	7.553.650

Població. Per nacionalitat. Homes. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	510	5.845	3.115.321
Estrangera	50	1.038	609.997
Total	560	6.883	3.725.318

Població. Per nacionalitat. Dones. 2013

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Espanyola	455	5.793	3.279.857
Estrangera	38	931	548.475
Total	493	6.724	3.828.332

Població de 10 anys i més. Per nivell d'instrucció. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense titulació	:	1.331	623.324
Primer grau	199	1.906	837.313
Segon grau	542	5.982	3.498.064
Ensenyament universitari	:	2.274	1.264.747
Total	968	11.493	6.223.448

Població resident a l'estranger a 1 de gener. Per sexe. 2014

Font: Idescat. Padró d'habitants residents a l'estranger.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	62	468	110.040
Dones	77	499	111.404
Total	139	967	221.444

Naixements. Per sexe. 2013

Font: Idescat. Moviment natural de la població.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Nens	2	48	36.825
Nenes	1	46	34.668
Total	3	94	71.493

Defuncions. Per sexe. 2012

Font: Idescat. Moviment natural de la població.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	10	121	31.640
Dones	9	103	31.126
Total	19	224	62.766

Matrimonis. 2013

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total	4	36	25.282
-------	---	----	--------

Migracions internes. Saldos destinació – procedència. 2013

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Saldo amb Catalunya	-6	-11	:
Saldo amb Espanya	0	-30	-697
Total	-6	19	-697

Immigració exterior. Per lloc de procedència. 2013

Font: Idescat, a partir de l'Estadística de variacions residencials.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

UE	4	24	16.372
Resta del món	1	38	69.536
Total	5	62	85.908

Creixement intercensal 2001-2011 de la població. 2011

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Creixement total	-99	1.689	1.176.733
Creixement total (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	-8,73	13,09	16,98
Creixement natural (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	-11,59	-4,92	3,04
Creixement migratori (mitjana anual) (Taxa per 1.000 habitants)	2,86	18,02	13,94

Habitatges i llars	Isona i Dellà	Conca i Pallars Jussà	Catalunya
--------------------	------------------	--------------------------	-----------

Habitatges familiars. Per tipus. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Principals	440	5.639	2.944.944
Secundaris	449	3.786	470.081
Buits	97	1.541	448.356
Total	986	10.966	3.863.381

Habitatges familiars principals. Per règim de tinença. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

De propietat	339	4.258	2.188.657
De lloguer	:	927	582.701
Altra forma	:	453	173.586
Total	440	5.639	2.944.944

Habitatges familiars principals. Per superfície útil. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Fins a 60 m2	:	:	538.966
De 61 a 90 m2	:	2.035	1.476.187
De 91 a 120 m2	177	1.740	560.379
De 121 i més m2	:	1.318	369.412
Total	440	5.639	2.944.944

Llars. Per dimensió. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Una persona	121	1.439	484.624
Dues persones	109	1.304	647.572
Tres persones	87	864	518.893
Quatre persones i més	121	1.148	664.767
Total	438	4.755	2.315.856

Llars. Per tipus de nucli. 2001

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Una persona	121	1.439	484.624
Dues persones o més sense nucli	27	278	92.378
Parella sense fills	101	1.003	519.040
Parella amb fills	126	1.425	948.348
Pare o mare amb fills	36	471	219.411
Dos nuclis o més	27	139	52.055
Total	438	4.755	2.315.856

Impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF). 2012

Font: Idescat, a partir de les dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

Unitats: Euros

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Base imposable per declarant	12.443	16.316	20.754
Quota resultant de l'autoliquidació per declarant	3.139	4.254	5.699

Impost de béns immobles urbans (IBI). 2012

Font: Idescat, a partir de les dades de la Dirección General del Catastro.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Nombre de rebuts	1.401	17.103	5.679.671
Base imposable per rebut (Euros)	19.078,5	47.832,7	63.094,1
Quota íntegra per rebut (Euros)	125,9	214,8	448,2

Impost sobre el patrimoni de les persones físiques (IPPF). 2007

Font: Idescat, a partir de les dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Patrimoni total per declarant (Euros)	270.412	349.777	516.035
Actius reals (%)	27,4	38,5	37,4
Actius financers (%)	72,6	61,5	62,6

Superfície agrícola utilitzada (SAU). 2009

Unitats: Hectàrees

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Terres llaurades	4.991	16.919	792.425
Pastures permanents	4.070	35.219	355.107
Total	9.062	52.138	1.147.532

Terres llaurades. Per tipus de conreu. 2009

Font: Idescat. Cens agrari.

Unitats: Hectàrees

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Herbació	4.201	14.140	511.150
Fruiters	718	1.749	110.819
Olivera	44	609	101.236
Vinya	21	400	61.391
Altres	7	22	7.829
Total	4.991	16.919	792.425

Explotacions agràries. Segons tinença de terres. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense terres	6	19	1.519
Amb terres	198	870	59.320
Total	204	889	60.839

Explotacions agràries. Segons tinença de ramaderia. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Sense ramaderia	127	542	47.172
Amb ramaderia	77	347	13.667
Total	204	889	60.839

Caps de bestiar. Per espècies. 2009

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Bovins	747	13.121	544.135
Ovins	10.179	45.750	600.082
Cabrum	881	3.026	71.748
Porcins	98.460	149.104	6.742.638
Aviram	247.119	350.918	43.890.563
Conilles mares	1.328	1.625	335.054
Equins	0	981	19.352

Construcció d'habitatges. 2013

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Habitatges iniciats de protecció oficial	0	0	589
Habitatges iniciats	0	1	3.036

Allotjaments turístics. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Hotels	0	19	2.850
Places d'hotels	0	717	300.814
Càmpings	0	5	349
Places de càmpings	0	1.794	272.965
Turisme rural	5	58	2.236
Places de turisme rural	35	474	17.685

Parc de vehicles. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades de la DGT.
[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Turismes	654	6.429	3.326.900
Motocicletes	63	724	706.117
Vehicles industrials	239	2.811	795.722
Altres	68	632	155.008
Total	1.024	10.596	4.983.747

Població. Per relació amb l'activitat econòmica. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Població ocupada	418	5.401	3.033.916
Població desocupada	85	1.424	1.052.138
Població activa	503	6.825	4.086.055
Població inactiva	578	6.468	3.386.882
Població de 16 anys i més	968	11.493	6.223.448

Afiliacions a la Seguretat Social segons residència de l'afiliat. 2013

Font: Idescat.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total (desembre)	438	4.968	2.829.841
------------------	------------	-------	-----------

Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	43	99	7.421
Indústria	11	131	387.822
Construcció	18	233	94.550
Serveis	37	1.800	1.754.941
Total	109	2.263	2.244.734

Afiliacions al règim d'autònoms de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	125	443	24.635
Indústria	6	70	44.459
Construcció	22	183	64.325
Serveis	49	696	387.516
Total	202	1.392	520.935

Afiliacions al règim general de la S.S. segons ubicació del compte de cotització. Per grandària del centre. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Fins a 50 treballadors	109	1.585	1.064.150
De 51 a 250 treballadors	0	678	512.303
De 251 i més treballadors	0	0	668.281
Total	109	2.263	2.244.734

Comptes de cotització. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Total	45	473	237.756
-------	-----------	-----	---------

Atur registrat. Per sexe. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Unitats: Mitjanes anuals

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Homes	28,1	487,2	323.654,70
Dones	20,5	372,4	313.640,10
Total	48,6	859,6	637.294,80

Atur registrat. Per sectors. 2013

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Unitats: Mitjanes anuals

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Agricultura	5,2	37,3	12.865,40
Indústria	5,8	73,4	93.945,30
Construcció	4,6	190,2	92.349,50
Serveis	30,7	513,4	406.914,60
Sense ocupació anterior	2,3	45,3	31.220,00
Total	48,6	859,6	637.294,80

Cultura i esports	Isona Dellà	i Conca	Pallars Jussà	Catalunya
-------------------	----------------	------------	---------------	-----------

Població de 2 anys i més. Per coneixement del català. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

L'entén	1.063		12.680	6.949.344
El sap parlar	938		11.028	5.345.484
El sap llegir	946		11.052	5.750.348
El sap escriure	670		8.246	4.069.219
No l'entén	:		403	356.728
Total	1.065		13.083	7.306.072

Biblioteques. 2012

Font: Idescat. Estadística de biblioteques.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Públiques	0		2	422
Altres	0		1	413
Total	0		3	835

Eleccions	Isona Dellà	i Conca	Pallars Jussà	Catalunya
-----------	----------------	------------	---------------	-----------

Eleccions municipals. 2011

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	885		9.849	5.292.531
Participació (%)	71,9		64,2	54,8

Eleccions al Parlament de Catalunya. 2012

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	860		10.374	5.257.351
Participació (%)	73,1		68,8	69,6

Eleccions al Congrés dels Diputats. 2011

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	878	10.528	5.252.504
Participació (%)	61,7	61	66,8

Eleccions al Parlament Europeu. 2009

Font: Idescat, a partir de les dades del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Electors	938	10.393	5.253.650
Participació (%)	36,6	38,3	37,5

Medi ambient	Isona i Conca Dellà	Pallars Jussà	Catalunya
---------------------	--------------------------------	----------------------	------------------

Residus municipals. Generació. 2013

Font: Agència de Residus de Catalunya

[Informació extreta del Banc d'estadístiques de municipis i comarques.](#)

Generació per càpita (kg/hab./dia)	1,18	1,23	1,30
Recollida selectiva (%)	31,9	34,3	37,9

Institut d'Estadística de Catalunya

<http://www.idescat.cat/emex/251155>

Deute viu dels Ajuntaments 31/12/2013 (milers d'euros)

Exercici	CC.AA.	Província	Codi Municipi	Municipi	Deute viu dels Ajuntaments 31/12/2013 (milers d'euros)
2013	CATALUNYA	LLEIDA	115	Isona i Conca Dellà	190
2013	CATALUNYA	LLEIDA	171	Pobla de Segur (La)	1.402
2013	CATALUNYA	LLEIDA	190	Salàs de Pallars	438
2013	CATALUNYA	LLEIDA	215	Talarn	62
2013	CATALUNYA	LLEIDA	227	Torre de Cabdella (La)	0
2013	CATALUNYA	LLEIDA	234	Tremp	4.163

3. BENCHMARKING AL VOLTANT DE SOLUCIONS APLICADES A SITUACIONS SIMILARS, EN RELACIÓ A L'EFECTE DE LES INSTAL·LACIONS MILITARS AL TERRITORI QUE LES ENVOLTA

A partir de la situació actual de reducció de l'activitat, essent la mateixa sincopada i sobretot en un escenari de futur, en el que és possible el tancament de l'AGBS (com va succeir a Castillejos), és necessari revisar els efectes que tenen sobre el territori les instal·lacions militars existents, i les conseqüències que han produït, en alguns casos similars, la seva desaparició. Aquests efectes poden ser tangibles i quantificables o bé intangibles i de difícil quantificació.

En quant als efectes quantificables, cal tenir en compte en primer lloc els econòmics. Moltes bases i altres instal·lacions militars estan situades en zones poc poblades i/o poc urbanitzades, atenent a les necessitats d'espai d'una infraestructura d'aquest tipus, i amb l'objectiu d'interferir el menys possible amb altres activitats. Per aquest motiu, la seva existència acostuma a suposar un factor econòmic de primer ordre en la zona.

El primer impacte tangible és la generació de llocs de treball entre la població civil, ja siguin directes o indirectes, i la dinamització del comerç, pel lògic increment de la demanda dels productes i serveis locals, a través d'una població "sobreafeïda".

Aquest impacte no es circumscriu només a la població més propera, sinó que abasta a altres municipis veïns, ja que en aquest context, els militars, i els treballadors civils destinats, actuen com a agents econòmics i prescriptors al dinamitzar l'economia de les poblacions properes, en fer ús dels serveis i equipaments.

Si parlem dels efectes de tipus immaterial i de difícil quantificació que tenen les instal·lacions d'aquest tipus en el territori, cal dir que les bases militars es poden considerar com un microcosmos del conjunt de l'activitat de les Forces Armades i la defensa, però aplicada a una comunitat territorial relativament reduïda, i per tant representen, en petita escala, les actuacions del Ministerio de Defensa.

L'efecte d'una base militar sobre la comunitat local es manifesta també amb efectes intangibles de naturalesa cultural i social que poden considerar-se efectes qualitatius. Algunes de les actuacions del Ministerio de Defensa, com per l'organització o subvenció d'activitats culturals diverses (conferències, exposicions, cicles de música, etc.), generen un efecte cultural i social netament qualitatiu. Actuacions d'aquest tipus tenen com a contraprestació l'augment de l'estoc de capital cultural a la comunitat, sent per tant un efecte que cal considerar intangible (difícilment valorable en termes monetaris).

En el cas concret de l'AGBS, és remarcable el fet que cedeixen les seves instal·lacions esportives (la piscina) per l'ús dels veïns del poble, així com ajuden desinteressadament en situacions d'emergència.

Amb aquest escenari, és previsible que el tancament d'una instal·lació militar establerta, pugui causar efectes traumàtics en l'entorn econòmic immediat. Schwarzkopf i Petre (1993)² descriuen les maniobres que congressistes i senadors a Estats Units van fer perquè, davant una retallada del pressupost de defensa que obligava a tancar bases militars, no s'arribés a tancar-ne cap. A Espanya, davant una situació també de retallades al pressupost de defensa, són habituals les notícies d'alcaldes i altres polítics de l'àmbit local realitzant labors de lobbying per evitar el tancament d'instal·lacions situades als seus respectius territoris. El cas de l'Acadèmia General Bàsica de Suboficials, situada a Talarn (Lleida), és un exemple.

² PETRE, P. (1993): "General H. Norman Schwarzkopf – Autobiografía". Plaza & Janes S.A. Editores, Barcelona.

3.1) Anàlisi del tancament de bases militars als EEUU.

En el cas concret dels Estats Units han estat no pocs els experts que han realitzat estudis de l'efecte de les bases militars sobre l'economia local i sobre les conseqüències del seu tancament.

Hooks (2003)³ analitza la despesa en defensa dels Estats Units per a cadascun dels 50 Estats federats, i destaca que les instal·lacions militars més relacionades amb la ciència i la tecnologia són les que major efecte econòmic tenen per a l'Estat en el que estan instal·lades.

Hicks i Raney (2003)⁴, per la seva banda, analitzen aquest efecte a nivell internacional, citant, per exemple, el cas de Namíbia, on les instal·lacions militars han dinamitzat el creixement de les àrees properes i incentivat en gran manera la creació d'empreses autòctones.

1. L'exemple de Patuxent River Air Naval Station a Saint Mary (Maryland, Estats Units).

Hicks i Raney (2003) analitzen l'efecte que la localització de la base naval Patuxent River Air Naval Station va tenir, i té, al comtat de Saint Mary, i al comtat veí de Somerset (Maryland, Estats Units). Quines són les diferències entre ambdós comptats? Com va afectar l'arribada de la base al territori?

La base va ser fundada l'any 1940, i en aquella època tots dos comtats eren molt similars en termes de renda, activitat econòmica i composició de la població resident.

³ HOOKS, G. (2003): "Military and Civilian Dimensions of America's Regional Policy". *Armed Forces & Society* 29(4) 227-251.

⁴ HICKS, L. y RANEY, C. (2003): "The Social Impact of Military Growth in St. Mary's County, Maryland, 1940-1995". *Armed Forces & Society* 29(3) 353-371.

L'anàlisi de l'impacte de la base va concloure en resultats que determinen grans diferències en el desenvolupament, no únicament econòmic, sinó també social, demogràfic i urbanístic, dels dos comtats.

Tots dos eren predominantment agrícoles al 1940, però Saint Mary va passar a industrialitzar-se fortament en les dècades de 1960 i 1970, encara que en l'actualitat, la seva economia ha evolucionat cap al sector serveis. En canvi, el comtat de Somerset (sense cap instal·lació militar) segueix sent fonamentalment agrícola. La població del comtat de Saint Mary es va multiplicar per cinc entre 1940 i 2000, mentre que la del comtat de Somerset va romandre constant durant el mateix període. De fet, aquest creixement de població va tenir també conseqüències urbanístiques, ja que es va crear una nova ciutat al costat de la base naval (Lexington Park). Val a dir que el preu del sòl també és, al comtat de Saint Mary, molt més elevat que en el de Somerset.

En quant l'activitat comercial, tot i haver crescut en tots dos comtats, a Saint Mary ho ha fet a una taxa cinc vegades més elevada; la creació d'empreses ha estat més dinàmica en Saint Mary, i, mentre que en 1940 tots dos comtats tenien una renda per càpita molt similar, l'any 2000, la renda per càpita de Saint Mary era un 50% superior a la de Somerset.

Una altra variable a tenir en compte, és la composició social. La població de Saint Mary va patir importants canvis per l'arribada de nous residents, molt diferents als habitants originals, procedents de la base militar. Els efectes directes són:

- Aparició d'una nova élit, formada per oficials de l'O.S. Navy, enginyers, tècnics, professionals qualificats i empresaris, que es va fusionar gradualment amb l'antiga (formada, sobretot, per propietaris i terratinents).

- Aparició del mestissatge racial i cultural: actualment, a Saint Mary existeix una elevada mescla de races, mentre que Somerset continua sent una zona predominantment blanca (l'estudi determina que la proporció d'habitants d'altres races ha disminuït entre 1940 i 2000).
- Augment del nivell d'estudis: mentre que en tots dos comtats, en 1940, la proporció d'estudiants que acabaven el batxillerat es trobava entorn del 10% en ambdues zones, en 1960, havia pujat al 37% en Saint Mary i solsament al 17% en Somerset. Encara que des de llavors Somerset ha millorat molt en aquest aspecte, a la fi de la dècada de 1990, encara es trobava 16 punts percentuals per sota de Saint Mary (78% enfront de 62%).

2. El tancament de Fort Ritchie, a Cascade (Maryland Estats Units).

Thanner i Segal (2008)⁵ realitzen un estudi del cas del tancament de la base militar Fort Ritchie, a la localitat de Cascade (Maryland) i els seus efectes sobre l'economia i societat locals. La base militar es va crear al 1926 per a la Guàrdia Nacional de Maryland, i durant la 2^a Guerra Mundial va ser utilitzada com a camp d'entrenament, el que va contribuir al seu creixement. Va estar en actiu fins el 1998, quan va ser clausurada.

El programa de tancament de bases militars, que va afectar a Fort Ritchie tenia com a objectiu el lliurament de les instal·lacions militars a les autoritats locals. La planificació d'aquest traspàs contemplava la seva adequació i neteja (especialment pel tema dels projectils) per tal que es dinamitzessin en curt termini alternatives per afavorir a l'economia local i mitigar així l'efecte del tancament de la base.

⁵ THANNER, M.H. y SEGAL, M.W. (2008): "Effects of the Closing of an Army Post on the Local Community". *Armed Forces & Society* 34(4) 662-681.

No obstant això, per complicacions burocràtiques i tècniques, el lliurament dels terrenys de Fort Ritchie es va demorar set anys després del seu tancament.

L'estudi va detectar un impacte negatiu al territori, a causa del tancament:

- Es va enregistrar una forta caiguda de l'activitat econòmica de la zona a partir del moment del tancament, sent el comerç i l'hostaleria els sectors més afectats.
- Es va produir un fort augment de la desocupació, per dos motius: els empleats civils de la base que van perdre el seu treball en tancar aquesta, i també pels empleats i petits emprenedors, proveïdors directes i indirectes, que van quedar a l'atur com a conseqüència de la caiguda de l'activitat econòmica.
- Es va produir una caiguda de població, motivada per la immigració a altres localitats emissores d'ocupació. Aquesta caiguda no es va estabilitzar fins passats diversos anys i va concloure en una disminució del nombre de residents propera al 50%. A més, molts dels que es van quedar van haver de buscar treball en àrees allunyades, la qual cosa va implicar llargs desplaçaments diaris.
- La reducció en la recaptació, degut a la despoblació, va minvar el finançament dels serveis locals, especialment, de les escoles.
- Va disminuir la diversitat racial i la proporció de residents amb altes qualificacions professionals i educació superior. Tot això va portar a un empobriment de la vida social.

- Es va veure afectat el teixit social i les xarxes relacionals, ja que es va produir la ruptura de moltes relacions personals, doncs existia una excel·lent relació entre els residents i els militars destinats a Fort Ritchie.

D'altra banda, l'estudi recull un efecte positiu en el procés. Els residents entrevistats van destacar la sensació d'haver estat exclosos de totes les decisions en el mateix, ja que les decisions sobre el tancament de la base, la seva adequació per a usos civils i la seva destinació posterior es van dur a terme a nivells polítics bastant alts, sense consulta popular. Això els va portar a la necessitat d'organitzar-se per defensar els seus interessos, la qual cosa va generar una major implicació en la política local i un reforçament del sentit de pertinença a la comunitat.

3.2) El cas d'Alemanya i el tancament d'instal·lacions militars.

Fora dels Estats Units, també a Alemanya s'han realitzats estudis d'impacte en el territori pel tancament d'importantes instal·lacions militars després de la fi de la Guerra Freda, com ara el realitzat per Paloyo, Vance i Vorell (2010)⁶. La seva anàlisi cobreix 298 àrees locals veïnes a bases militars que es van tancar a principis del segle XXI i la seva evolució econòmica entre 2003 i 2007.

Els autors determinen que les bases militars es poden considerar com un subsidi del govern al territori on se situa, degut als beneficis tangibles, especialment econòmics que la localització d'aquestes instal·lacions genera en un espai determinat: augment de llocs de treball per la contractació directa de personal civil local, l'increment d'activitat econòmica a causa dels subministraments d'empreses locals a la base i de l'augment de la capacitat de despesa familiar, l'augment de

⁶ PALOYO, C.V.; VANCE, C. y VORELL, M. (2010): "The regional economic effects of military base realignments and closures in Germany". *Defence and Peace Economics* 21(5-6) 567-579.

demanda que suposa per als negocis locals la despesa del personal de la base, i les millores d'infraestructures, sobretot, de transports i comunicacions.

El tancament de la base, doncs, tindrà, a priori, efectes negatius en l'economia local, més acusats quan més depengui l'economia local de la base militar.

El Govern federal va plantejar el tancament amb l'objectiu, com ara als EEUU, de reconvertir les instal·lacions de la base a un ús civil, per així mitigar en tant que sigui possible l'efecte del tancament. No obstant això, Paloyo, Vance i Borrell indiquen que en determinades àrees (especialment en les menys poblades, que, generalment és on major és la dependència de l'economia local respecte a la base militar), aquesta reconversió és problemàtica.

Amb aquest escenari, és remarcable tenir en compte que, malgrat la hipòtesi de la recessió econòmica plantejada a priori, els autors van analitzar per a les àrees seleccionades l'evolució entre 2003 i 2007 de les següents variables:

- Ingressos mitjans de les famílies
- Valor afegit brut (VAB) regional
- Ingressos per IVA
- Ingressos per IRPF

Els tancaments i reconversions de bases militars a Alemanya, posen en relleu la qüestió de si aquest tipus de programes de racionalització tenen un impacte sempre negatiu en les comunitats locals.

Al llarg de la seva vida útil, una base militar pot integrar-se en la comunitat en què es troba, i contribuir a la seva estabilitat i al seu desenvolupament econòmic, de manera que quan es tanca, pot afectar greument l'economia d'una àrea, que és el què clarament succeeix als EEUU, i per tant, planteja una sèrie de qüestions pertinents per a les polítiques públiques, que calen considerar en la decisió.

Per exemple:

- Quins tipus de bases es poden tancar amb el menor impacte negatiu per a la comunitat?
- Com hauria de ser tancada i possiblement convertida per a usos civils?
- S'han de fer servir instruments polítics per a compensar els efectes de qualsevol tancament?
- Amb quina rapidesa la comunitat pot ajustar-se a un “xoc exogen” d'aquest tipus?

Les respostes a aquestes i altres preguntes similars poden guiar a les autoritats dels països, que intenten reconfigurar les instal·lacions de seves forces armades.

En el cas concret d'Alemanya, el tancament de bases militars per la modernització de les forces armades alemanyes a partir del 2003, gairebé no va tenir efecte en l'economia local; es podria dir que no va tenir cap impacte socioeconòmic significatiu en la seva comunitat circumdant, punt que s'explica per tres fets contrastats, relacionats amb les característiques de les bases militars alemanyes:

- En primer lloc, el fet que les bases alemanyes són molt més petites en comparació amb, per exemple, les bases nord-americanes. En el cas d'estudis que analitzen l'impacte dels tancaments de bases als EUA, els que han tingut un impacte substancial, típicament impliquen un tancament d'una base gran.

En contrast, la base més gran que es va tancar a Alemanya es troba a Memmingerberg al comtat de Unterallgäu, Baviera. Al començament del període d'anàlisi, la base Memmingerberg tenia un personal complementari de 2,036, que representava un 1,5 per cent de la població. (<http://www.terrww.bundeswehr.de/portal/a/terrww>)

- Les economies locals alemanyes tendeixen a dependre menys de les bases militars que els seus equivalents nord-americans. La majoria de les bases alemanyes són autosuficients i autònomes. Aquestes bases i el personal que hi viu no estan tan integrats en la comunitat local com potser altres bases (per exemple, als Estats Units).

Des de 2002, les provisions per les bases militars alemanyes s'han administrat centralment a través de les Verpflegungsamt (Oficina de la Junta de la Bundeswehr) a Oldenburg, Niedersachsen.

Encara que per raons òbvies, els productes frescos són d'origen local, els productes amb una llarga vida útil s'adquireixen normalment a través de la Verpflegungsamt.

Les grans obres de construcció i la infraestructura fonamental de les bases alemanyes també es realitzen gestionades a través de la Territoriale Wehrverwaltung.

(<http://www.terrww.bundeswehr.de/portal/a/terrww>)

- I, finalment, la reconversió de les bases per a ús civil es va poder realitzar molt ràpidament, afavorint que l'activitat econòmica es reactivés. En la conversió i reutilització d'aquestes bases, l'ocupació es genera de nou i molts dels que van perdre els seus llocs de treball els van poder recuperar, mitigant-se l'impacte negatiu del fet, mitjançant una acurada planificació de reconversió.

Exemples:

La caserna de Lüttich a Hessen.

Lüttich (Lieja) era una caserna militar de Kassel Marbachshöhe. En el context del desarmament després de la caiguda del Mur de Berlín, al 1992 va ser abandonada. Fins llavors, va servir com a seu de la 2a Divisió de Granaders Panzer. Al 2005 van començar els treballs de demolició, amb una despesa d'uns 4 milions d'euros.

Kassel és una ciutat alemanya de l'Estat de Hessen amb uns 200.000 habitants. Està situada a les ribes del riu Fulda. És l'únic nucli urbà gran del nord de Hessen, raó per la qual actua com a centre econòmic i cultural de la regió. Cada cinc anys s'hi celebra una important exposició d'art contemporani que ocupa molts espais públics, la "Documenta".

La seva economia està basada en la mobilitat, i per la seva situació, al centre d'Alemanya, la fa molt atractiva per a la inversió europea.

Avui, l'antiga caserna és el centre d'escalada al nord de Hesse, i acull l'estació del Hessencourrier, un tren de vapor amb l'antiga locomotora del ferrocarril Kassel – Naumburg, que fa un recorregut de 33 quilòmetres, per la mateixa ruta que es feia servir fa 110 anys. La locomotora i els vagons són originals, i aquest projecte engloba també un museu i el manteniment dels vehicles.

La caserna de Ledebur a la Baixa Saxònia,

La caserna de Ledebur estava situada a la ciutat de Hildesheim, situada al sud de l'Estat federat de Baixa Saxònia (Alemanya) i constitueix una de les vuit localitats més grans de la regió. Es va fundar l'any 815, i fins a l'any 1974 va ser una ciutat independent. Els nuclis urbans més importants propers a Hildesheim són Hannover (a uns 30 km al nord-oest) i Brunswick (a uns 40 km al nord-est). Així mateix, és seu episcopal catòlica (Bisbat de Hildesheim) i ciutat universitària.

Després d'unir-se amb altres localitats properes el 1974, la població de Hildesheim va superar els 100.000 habitants i va aconseguir, d'aquesta manera, ser reconeguda com a ciutat. Els 103.000 habitants que disposa en l'actualitat fan de Hildesheim la menor de les grans ciutats de Baixa Saxònia.

La seva economia es basa en la construcció de maquinària, indústries electròniques, cosmètica, del cautxú i alimentària (sucre).

Posseeix nombrosos edificis medievals, i la vida cultural de Hildesheim és molt dinàmica, amb un teatre municipal, sales de concerts, etc. Cada any hi han diversos concerts importants.

La caserna de Ledebur va acollir a la infanteria des de la Primera Guerra Mundial, però ja abans havia estat ocupada per l'exèrcit prussià. El tancament definitiu, l'any 2007, va posar fi a més de 300 anys de tradició i Hildesheim va deixar de ser una ciutat de guarnició.

Després del seu tancament, s'hi ha instal·lat un complex hospitalari i un centre mèdic, amb una inversió inicial de 80 milions d'euros. Estan en funcionament des de 2009, i han suposat un motor econòmic més a la zona, que ja abans acollia una economia diversificada. Probablement aquest darrer fet ha propiciat la inversió privada en nous projectes civils.

La caserna de Marina Olpenitz a Schleswig-Holstein

La caserna naval de Olpenitz estava ubicada a la ciutat de Kappeln, ciutat situada a la costa del Mar Bàltic a l'Estat d Schleswig – Holstein, i té una població de 9.800 habitants aproximadament.

El port de la ciutat Kappeln és molt reconegut a nivell nacional, entre altres coses, per la sèrie de la televisió ZDF "Der Landarzt". La seva economia està basada

principalment en el sector turístic, i es ven com una regió de vacances que ofereix les condicions ideals per a una varietat d'activitats en terra i aigua.

El tancament de la base d'Olpenitz va suposar la marxa de 2.200 soldats i les seves famílies, així com centenars d'empleats civils, que van viure-hi fins que el lloc va ser abandonat el 2006. Fins a 4.000 llocs de treball depenien de la base.

L'any 2006 la va comprar un grup inversor germano – nord – americà; l'àrea marina que és de 150 hectàrees, es va destinar a la construcció d'un ambiciós complex vacacional, amb port esportiu.

Port Olpenitz, es dissenyà com el resort més gran de vacances al nord d'Europa, amb 1.000 habitatges, hotels, illes d'oci, 2.500 amarratges de iots per fer la marina més gran d'Europa. Port Olpenitz s'ha considerat el projecte de conversió més gran d'Alemanya, a partir d'una base militar gran, que es reconverteix en l'ús civil.

Tenint en compte que les estratègies de defensa i militars estan permanentment en procés de canvi, en una ràpida evolució de configuració geopolítica, alguns països podrien trobar avantatjós repensar la seva actual estratègia d'implementació, considerant els efectes d'una possible reducció de les forces armades en el futur o de fet també per causa d'una menor probabilitat d'una possible escalada de les forces defensives en resposta a les amenaces noves. Alemanya ofereix una valuosa lliçó en aquest sentit. El desplegament estratègic de la Bundeswehr sembla especialment adequat per l'escalat ascendent i descendent de bases militars, sense afectar a les comunitats circumdants. Aquesta flexibilitat és propícia al creixement econòmic i, en última instància contribueix a la seguretat del país.

3.3) Espanya

A Espanya, un exemple és la retirada de les forces nord – americanes de la base aèria de Torrejón d'Ardoz (1992). La base americana es fundà al 1955, i en aquella dècada es converteix en el quart municipi de la província de Madrid, que major creixement percentual de la població té entre 1950 i 1960 (168,71%). Aquesta població cau de 86.679 habitants en 1990 a 82.993 en 1992, any del tancament.

4. L'AGBS, ORIGEN, EVOLUCIÓ, ACTUALITAT I ESCENARIS DE FUTUR. PERSPECTIVA I PROSPECTIVA D'UNA INSTITUCIÓ.

L'Acadèmia General Bàsica de Suboficials de l'Exèrcit de Terra d'Espanya, situada a Talarn, es va inaugurar oficialment l'1 de juliol de 1961 amb el nom de "Campamento del General Martín Alonso". L'any 1959 aquest General va fer la primera visita al Campament.

Per Ordre de 23/2/1966, s'habilita per als "Cursos d'Instrucció de Reclutes Especialistes (CIRE)", formant-se entre 3.000 i 5.000 estudiants, d'1/5/1966 a 31/8/1966 i de 15/9/1966 a 30/4/1967.

A partir del Decret 528/73, de 9 de març, i de l'Ordre 3 de maig (D.O. núm. 101), de l'any 1973, es realitza el curs selectiu per a l'ingrés a l'Acadèmia General Militar.

Es concedeix l'ús de la Bandera a l'Acadèmia, el 10 de febrer de 1975 (D.O. 37). (Els veïns per pròpia iniciativa assumeixen el cost. La seva substitució l'any 1984, també els veïns van desitjar pagar-la. Això prova la seva bona integració al territori).

4.1) Naixement de la AGBS

Amb la creació de l'exèrcit permanent, els sergents fan la seva aparició a les pàgines de la història militar d'Espanya. En 1760 es crea l'ocupació de Sergent Primer i es va augmentar a tres el nombre de sergents en cada Companyia, al mateix temps que les ordenances dictades per Felip V i Carles III van omplint de contingut les comeses dels Suboficials, a causa que les noves tècniques de guerra, que imposaven un major control dels soldats en els desplegaments i execució del foc i, en les fases prèvies d'instrucció i ensinistrament.

Gairebé des del seu naixement els sergents van portar com a distintiu una alabarda, fins que el 1716 se suprimeix el seu ús substituint-la per la pica curta anomenada gineta que, poc després, va cedir el seu nom a una xarretera de seda presa de l'espatlla dreta. Al 1894 es va ordenar l'ús d'uns galons especials com a distintiu dels Sergents 2° i Sergents 1° de l'exèrcit que, amb diferents modificacions, han perdurat fins als nostres dies.

En 1912 es creen les ocupacions de Brigada i Suboficial que, juntament amb el Sergent i formant part de les classes de tropa, conformen un Cos, el reglament del qual es va aprovar un any abans, i que, amb algunes modificacions, perdura fins a 1931, any en el qual es crea el Cos de Suboficials tal com avui dia ho entenem, entrant a formar part el Sergent, en aquest Cos, el 1934.

A l'abril de 1959 el Capità General D. Pablo Martín Alonso realitzà la primera visita oficial al Campament de Talarn, una esplanada de 5.459.000 metres quadrats amb sis quilòmetres de perímetre, que es trobava funcionant amb tendes de campanya i alguns barracons de fusta i el 31 de maig d'aquest mateix any, sota la presidència del General Zamalloa, Cap de la Divisió de Muntanya nº 42, se celebrà l'Acte de Jurament a la Bandera dels primers Reclutes i al juny del mateix any es realitzen en aquest Campament unes maniobres de la Divisió.

A l'abril arribava a Talarn el primer contingent de reclutes per aixecar el campament. Se'ls coneixia com "Els Víkings". En un temps rècord van aixecar les principals instal·lacions del campament; carretera, dormitoris, menjadors i cuina, edificis de comandament, piscina coberta, infermeria i el monòlit d'entrada al campament.

L'1 de juliol de 1961 se celebra l'acte de Benedicció del Campament i lliurament de Condecoracions al personal distingit en la seva construcció, sent presidit pel Capità General, que nomenat Ministre de l'Exèrcit realitza el 31 de juliol d'aquest any la seva primera visita com a tal i per Ordre de 22 de desembre d'aquest mateix any (D.O. núm 291), com a Ministre de l'Exèrcit disposa que en endavant el campament s'anomeni "Campamento del General Martín Alonso".

Per Ordre de 23 de febrer de 1966 (D.O. núm. 45) es disposa la seva adequació per als Cursos d'Instrucció de Reclutes Especialistes (CIRE), formant-se entre 3.000 i 5.000 estudiants entre l'1 de maig fins al 31 d'agost, en formació com a Quadre Eventual, i del 15 de setembre al 30 d'abril, com a Quadre Permanent, dissolent-se en 1972, quedant-se una Companyia de Manteniment i Custòdia.

Arran del Decret 528/73, de 9 de març (BOE núm 79) i l'Ordre de 3 de maig (D.O. núm. 101), que ho desenvolupa, es realitza en les seves instal·lacions el Curs Selectiu, de caràcter eminentment militar, previ a l'ingrés a l'Acadèmia General Militar.

El campament de reclutes va estar operatiu fins al 1965. I és al 1974 quan es crea l'Acadèmia General Bàsica de Suboficials, situada en el Campamento General Martín Alonso. Es tracta de la primera i única Acadèmia d'aquestes característiques de tot l'Estat.

Des de l'any 1976 es va considerar com a futur Himne de l'Acadèmia una Cançó Marxa; la lletra de la qual és autor, el llavors Capità d'Infanteria D. Pedro Pitarch Bartolomé i, de la música el Tinent d'Oficines Militars D. Manuel Abonyegat Moreno.

Per resolució 303/1.999, de 20 de Desembre, del Cap de l'Estat Major, es declara Himne Oficial de la AGBS la composició titulada “Cançó – Marxa de la AGBS”. (BOD. nº 7).

Es va concedir l'ús de Bandera a l'Acadèmia per Ordre 10 de Febrer de 1975 (D.O. n. 37) a proposta del Tinent General de l'I. M. C. acceptant l'oferiment de l'Ensenya Nacional feta per l'Excma. Corporació municipal de Tremp i, pagada en subscripció per tots els veïns.

El 12 de Juny d'aquest mateix any es va celebrar l'acte de lliurament de la Bandera amb assistència de SS. AA. RR. els Prínceps d'Espanya i Altes Autoritats de l'Estat. Va actuar de Padrina S.A.R. la llavors Princesa Sofia. D'acord amb la Directiva 3/82 del Ministeri de Defensa sobre substitució d'ensenyes en les Unitats de les Forces Armades i la Circular 1/83 del JEME., sobre el mateix assumpte, el 28 d'Octubre de 1984, coincidint amb la Jura de Bandera de la XI Promoció, es va procedir a la seva substitució. Aquesta Bandera també va ser pagada en subscripció popular pels veïns de Tremp.

Les comeses de l'Acadèmia són essencialment tres: impartir ensenyament militar de formació per a la incorporació a les escales de suboficials del Cos General de les Armes i Especialistes, ensenyament de formació general militar dels cossos comuns de defensa escala de suboficials i impartir el curs de Sergent major, no

obstant, actualment s'intenta pal·liar el descens d'alumnes, amb altres activitats complementàries.

Els soldats que ingressen a l'Acadèmia per obtenir el certificat de sergent cursen el primer curs a Talarn i el segon any es desplacen a Acadèmies militars de diferents punts de la geografia per instruir-se en una especialitat concreta. Toledo, Valladolid, Segòvia, Madrid o Calataiud són algunes de les ciutats en les quals els futurs sergents s'especialitzen. Finalitzat aquest curs tornen a l'Acadèmia de Talarn per obtenir la titulació. El lliurament dels despatxos es realitza en un acte castrense presidit habitualment pel Rei o el Ministre de Defensa, depenent de l'any.

Les relacions de la AGBS amb la població civil de la zona són força bones, serveixi com a exemple l'ús de la piscina coberta, que en tractar-se de l'única que existeix en els dos Pallars, s'obre a totes aquelles persones de la zona que la poguessin menester, prèvia sol·licitud. A ella assisteixen esportistes, nens, persones que necessiten de la natació per a algun tractament, o bé bombers per a la pràctica de salvament aquàtic.

També deixen el seu heliport per a casos d'emergències, així com tendes de campanya i llits per a esdeveniments que ho precisin, disposen d'una reguarda per actuar contra incendis o en casos de nevades, i posen a la disposició dels serveis de la zona els seus vehicles entre altres serveis, molt valorats per la població del territori en general, i pels municipis de Tremp i Talarn en particular.

A més de totes aquestes col·laboracions amb la població civil destaca la transformació econòmica que va suposar per a la comarca la creació de l'Acadèmia, sent encara avui dia la "empresa" més important que en ella s'hi ubica.

Treballant a la AGBS hi ha unes 60 persones fixes a més del personal eventual que es contracta en casos puntuals. Referent a la creació d'ocupació indirecta també és significatiu i l'Acadèmia representa una font important d'ingressos per a la comarca.

S'estima que abans de la reducció d'activitats, dels últims anys, generava anualment un moviment econòmic d'uns 18 milions d'euros, donant ocupació indirecta al voltant de 800 persones.

A l'Acadèmia resideixen un comandament, 60 professionals i un centenar de soldats, així com diversos col·lectius d'alumnes; depenent de la programació. Poden ser 600 durant unes setmanes, per quedar sota mínims fins rebre un altre contingent per cursar idiomes, estudis de caporal, etc. Destaca la intermitència d'activitats i la manca de model propi, a l'actualitat, fet que fa elevar força els seus costos, tant de manteniment com d'activitats. Algunes persones estan censades en el municipi de Talarn i altres en el de Tremp. Destaquem el progressiu abandonament de part de les construccions que confegixen el complex militar. No existeix en el mateix galeries tancades de tir, excepte unes destinades a pràctiques amb aire comprimit o CO₂.

Al campament se situen serveis com la cuina i el menjador amb capacitat per unes 1.200 persones, edificis amb mòduls, dormitoris per als alumnes amb cabuda per uns 600 soldats, l'edifici de les aules, el pavelló esportiu, la piscina coberta, la gran esplanada Juan Carlos I, la biblioteca i el museu del suboficial.

La vida en l'Acadèmia General Bàsica comença a les 6.45 hores amb el toc de diana i l'horari de les classes a les 8.00 hores amb l'hissat de la bandera. Les classes s'interrompen a les 13.45 hores per menjar i es reprenen a les 15.30 hores fins a les 17.00. A les 21.00 se sopa i a les 22.15 hores es procedeix al control nocturn i a partir de les 22.45 ha d'haver-hi ja silenci en la AGBS.

Al setembre de 2013, l'Acadèmia General Bàsica de Suboficials de Talarn va començar el curs acadèmic amb un total de 526 alumnes, 11 dels quals eren repetidors i 10 músics. La formació dels suboficials es perllongarà fins a finals de desembre.

4.2) Organització i Missió

Estructura per Prefectures de la AGBS:

- Plana Major d'Adreça
- Prefectura d'Estudis
- Prefectura de Suport i Serveis

Missió de la AGBS

L'Objectiu principal és el fixat en els Plans d'Estudi que regeixen en aquesta Acadèmia (Ordre DEF 3066/2003) i que es resumeixen en quatre apartats:

- Facultar als Suboficials per desenvolupar accions executives pròpies de la seva Especialitat.

- Facultar en el comandament d'Unitats de la seva Especialitat Fonamental, o Unitats Logístiques fins a nivell Secció.
- Instruir als alumnes en les actituds pròpies del Suboficial.
- Donar a conèixer els coneixements generals sobre Defensa Nacional, Orgànica de les Forces Armades i Organitzacions Internacionals.

4.3) Activitats principals

Ensenyament militar per a l'Ingrés en l'Escala de Suboficials (EMIES)

Els mòduls d'Ensenyament de la EMIES estan enquadrats en els departaments existents:

- Científic Humanístic: Mòduls de Comandament, Organització, Orientació professional, Administració i informàtica.
- Tàctica i Sistemes d'Armes: Tàctica, Tir, Topografia.
- Instrucció i ensinistrament
- Mòdul d'Idiomes

Organització i participació en competicions esportives de caràcter general

- Campionats d'Àrea de Patrulles de Tir, Carreres d'orientació i Concurs de Patrulles
- Campionats Nacionals de Patrulles de Tir, Judo, Esgrima, Pentatló Militar i Recorreguts de Tir.

Celebració d'Actes Solemnes

- Lliurament de Reals Despatxos.
- Jures de Bandera (i Rejura).
- Commemoració de Noces de Plata i d'Or de les Promocions.
- Aniversaris de la AGBS.

4.4) Avantatges de servir a la Unitat

Instal·lacions i serveis

La AGBS disposa en el seu aquarterament d'una sèrie d'instal·lacions i serveis per al personal i alumnes destinat a la mateixa:

- Allotjament logístic
- Pistes esportives: frontó, tennis, atletisme, poliesportiu
- Gimnàs
- Menjador
- Aules multimèdia
- Locutori d'Internet
- Piscina climatitzada i sauna

OFAP (Oficina de Suport al Personal)

Disposa d'una Oficina de Suport al Personal (OFAP), com a punt d'informació i suport al personal de la AGBS. A través de la OFAP i dins del Pla de Qualitat i Vida s'organitzen i realitzen una sèrie d'activitats dins de l'àrea militar, sociocultural i de suport al personal com ara:

- Cursos: Idiomes, Ofimàtica, Conductors, Accés Guàrdia...
- Activitats socioculturals: Visites culturals, cursos d'esquí en les estacions pirinenques del Pallars Jussà.

- Suport al personal: Tramitació de sol·licitud d'apartaments, ajudes, subvencions...

Competicions esportives

El centre disposa d'unes excel·lents instal·lacions esportives que permeten l'entrenament de múltiples disciplines esportives.

L'AGBS com a centre d'ensenyament i formació pertanyent al MADOC té diferents equips en totes les disciplines esportives militars i, participa en totes les competicions militars organitzades tots els anys, així com en les civils on es participa en representació a la AGBS.

- Carreres d'orientació.
- Competicions esportives dels Centres d'Ensenyament del MADOC.
- Concursos regionals – nacionals de Patrulles.

4.5) Algunes reflexions sobre l'Acadèmia, a tall de síntesi final

El nom de l'Acadèmia és "Academia General Básica de Suboficiales", familiarment els militars la coneixen i admiren, com la "Básica" o també, sobretot els de més edat, com la "Fábrica de Sargentos".

Es constata que s'ha guanyat a pols el seu prestigi. Ja que als anys 1980, es varen aplicar mètodes psicopedagògics per optimitzar la formació, tot avaluant-ne objectivament els resultats. Tanmateix va rebre formació i alhora la va saber transmetre sobre topografia, per experts militars, d'àmbit internacional.

El fet que actualment només hi hagin dues promocions a l'any de "sergents"; una de "suboficial mayor" (el "Sargento Mayor" nord-americà) que a nivell de prestigi, pot ser el "buque" insígnia de l'Acadèmia, encara que per la mateixa condició, el seu nombre és reduït, uns 30 militars, i el seu temps de permanència també és

escàs, unes 3 setmanes. El “clásico” és a dir els militars que aspiren a ser sergents, comença entre juliol i agost, amb unes dures proves de selecció; a les quals s’acostumen a presentar uns 1.500 aspirants.

Es perllonguen durant 10 dies. Molts d’ells venen amb familiars i fan créixer lògicament, durant aquest temps, l’economia del territori.

Finalment d’aquests 1.500 aspirants, aproximadament se seleccionaran uns 600, que són els que de 1 de setembre a 31 de desembre, estaran els 4 mesos de formació inicial, intensiva i generalista, a la “Básica”. Posteriorment passaran durant 2 anys per altres centres formatius, per tornar al tercer any a l’Acadèmia, per rebre el seu “Despacho de Sargento”, en un acte emotiu i ben integrat al territori. A més de la presència dels més alts representants de l’Estat i del Govern Central, hi acostumen a assistir; el President o Vicepresident /a de la Generalitat, que fa entrega al ler de la Promoció, d’una reproducció de l’espasa de Carlemany; també hi són presents Alcaldes, Consell Comarcal, Diputació de Lleida, Delegats de Govern, Subdelegació de Defensa i Comandància de Lleida..., a on el Coronel Director de l’Escola, és el gran amfitrió. A l’acte es genera un bon clima de interacció entre territori civil i Acadèmia militar.

Actualment a l’AGBS hi treballen 55 professionals civils a temps complert. En relació a empreses contractades, oscil·len en base a les activitats que es realitzen al Centre, però es situarien entorn de les 25; distribuïdes aproximadament en el següent espectre:

- Alimentació: 10
- Neteja: 7
- Casino: 4
- Altres:4

No obstant, la major part de les compres i adquisicions es realitzen a través del Ministerio de Defensa mitjançant una Central de Compres.

Actualment a l'Acadèmia hi resideixen com a personal propi 60 comandaments i 100 soldats, que sumats a la plantilla dels 55 civils, defineix la plantilla del Centre en 215 professionals, que a més d'uns 70 professors de suport, ens donaria un volum de personal entorn a les 245 – 250 persones.

AGBS, estimativa pressupostària

El pressupost total de l'Acadèmia està entorn els 2.300.000 €, distribuïts aproximadament en les partides següents:

PARTIDES	PRESSUPOST EN EUROS
Custòdia i manteniment	330.000
Instal·lacions i maquinària	70.000
Oficina i material fungible	25.000
Subministres d'alimentació	800.000
Altres subministres	400.000
Calefacció, cuina, gas, reparacions	300.000
Tributs	20.000
Residus	19.000
Despeses imputables a cursos	133.000
Despeses personal tècnic	200.000
Despeses diverses	25.000
Dietes exteriors	300.000
Plus de professors	20.000
TOTAL	2.642.000

$$2.642.000 \text{ €} - 2.300.000 \text{ €} = 342.000 \text{ €}$$

Aquests 342.000 € són abonats directament pel Ministerio de Defensa per partides pròpies.

Aquestes dades són a grans trets, subjectes a un acotament comptable, però reflecteixen els grans números de l'Acadèmia.

L'Acadèmia General Bàsica de Suboficials, té una forta vocació d'Acadèmia. És a dir, la seva formació és el seu eix vertebrador, però mentre no canviï de nom, els dos conceptes que confegeixen la seva identitat són:

- **General Bàsica;** és a dir formació genèrica i fonamental
- **De Suboficials,** o sigui aplicada a les necessitats específiques que requereixen els suboficials. Aquest és el nucli identitari de la "Bàsica"

Podria considerar-se ideal, per extreure el màxim profit de l'AGBS, que aquesta formés específicament en un Mòdul Militar, als tècnics de l'Escola Professional Superior, que si li presentessin, en base als requeriments de les convocatòries, l'AGBS aportaria les 1.000 h. necessàries d'ensenyament estrictament militar.

En relació a l'eix de la funció de l'Acadèmia, la formació; es pot dividir en dos àrees ben diferenciades:

- 1) **Continuïtat:** amb la seva tradició i funció històrica; és a dir, la d'una Acadèmia General Bàsica de Suboficials.
- 2) **Oportunitat,** és a dir, aprofitar les instal·lacions i el personal de l'Acadèmia, per programar altres activitats diverses i sense connexió entre elles.

A continuació es resumeixen les activitats formatives a l'actualitat:

- 1) **Dos cursos d'idiomes:** amb un total d'uns 50 alumnes/any i 3 professors contractats.

- 2) **Un curs d'ascens a Brigada;** amb uns 500 alumnes; tres mesos de durada; amb unes 200 h. on-line; 3 professors de reforç contractats; la resta és personal de l'Acadèmia amb funció docent.
- 3) **Un curs de Caporal:** uns 100 alumnes durant 15 dies. Personal docent propi.
- 4) **Un curs de Suboficial Major "Sergent Major":** és el curs de més prestigi de l'Acadèmia; uns 30 alumnes durant 3 setmanes.
- 5) **Maniobres:** uns 500 militars durant 3 setmanes. Són exercicis d'àmbit de tot l'Estat. Pot mobilitzar entorn les 800 persones.
- 6) **Fase de Selecció a Sergents:** acostuma a reunir uns 1.500 alumnes durant 10 dies.
- 7) **Entrega de Diplomes de Sergent:** entorn uns 600 Sergents, que han acabat la seva formació i que tornen a l'Escola el tercer any per rebre el Diploma.
- 8) **Curs de Sergent** (el "clàssic" de l'Acadèmia): uns 600 alumnes durant 4 mesos; de setembre a desembre.
- 9) **Jura de Bandera els alumnes que ingressen:** acostuma a reunir durant 3 dies a força familiars i amics.
- 10) **Bodes d'Or i de Plata d'ex-alumnes. Rejura de Bandera;** és fàcil que també es reuneixin més de 1.000 persones durant un parell de dies.
- 11) **Altres activitats** puntuals, que l'Acadèmia acull, siguin militars o bé civils:
Curs Ryla, organitzat per Rotary...

5. PROVEÏDORS DE SERVEIS A L'AGBS

El percentatge de facturació atribuïble a l'AGBS, en el territori s'ha anat reduint amb els anys, i no remunta pas amb l'anunci per part del M. de D., de que l'Acadèmia no tancarà.

Els cursos principals per a la formació de Sergents, són de poca durada, a nivell de l'Acadèmia, uns quatre mesos, essent intensius i d'àmplia ocupació durant la jornada, fet que fa que els alumnes disposin de poc temps lliure, per tal d'anar als municipis de l'entorn. Tanmateix l'Acadèmia permet la satisfacció de les necessitats bàsiques amb la seva oferta pròpia.

Els altres cursos que es realitzen; per caporal, d'anglès, etc..., són encara de menor duració i igual intensitat, fet que afavoreix el mateix resultat. El percentatge de facturació promig, atribuït a l'Acadèmia, es situaria en una xifra inferior al 10%.

Els responsables entrevistats d'aquest sector de serveis, valoren molt positivament el fet que les instal·lacions que actualment ocupa l'AGBS acollissin, ja que la majoria tenen poc ús, a d'altres activitats promogudes per empresaris privats.

La majoria opina que haurien de ser precisament això, privats; creu que les Administracions no podrien assolir en solitari cap inversió, ni molt menys una gestió d'un complex tan gran, sense fonts d'ingressos constants, el sol manteniment es considera molt car. Hi ha una minoria però, que considera que hauria de ser una sola empresa que actués com a gestora de totes les instal·lacions, les quals podrien ser llogades o venudes a d'altres, si l'AGBS, tanqués finalment.

Les respostes es poden agrupar en tres categories:

- a) Inespecífiques**, en el sentit que s'opta per creure que les activitats que es fessin, fossin les que fossin, s'haurien de combinar amb un cert funcionament de l'Acadèmia, encara que fos testimonial, doncs la tradició i el referent que atorga a la comarca és un valor.
- b) Utòpiques**, és a dir, es prefereix per raons personals, o bé per la influència d'un referent, polític, econòmic o social i, es proposa una alternativa totalment fora de mercat, o sense comptar amb l'entorn, el clima, la dimensió del complex... (Per exemple, no hi ha cap residència gerontològica al món que ocupi 155.000 m² edificats i 400 Ha., sense comptar el clima i els criteris actuals d'inserció d'aquests equipaments en l'interior de les poblacions...)
- c) Propositives**. Una part del col·lectiu consultat, realitza aportacions concretes, a tall de suggeriments, entre les quals destacaríem:
- Activitats de caràcter acadèmic, tot aprofitant les bones instal·lacions per a aquest fi, que compta l'Acadèmia.
 - Instal·lar la GIU (Geological International University), un campus complet internacional. Per part de l'entorn; amb forta "especialització geològica"; fora ideal igual que les instal·lacions, però moltes s'haurien de rehabilitar i/o adaptar. És un projecte però que requereix un bon estudi de mercat i d'inversions, previ a la seva presentació a grups d'inversors. Cal considerar però, el tema d'infraestructures d'accés, el grau de sostenibilitat d'unes instal·lacions molt grans, en relació a una forta temàtica tan restringida...

- Centre d'Alt Rendiment d'Alta Muntanya, més o menys vinculat a la imatge del Barça. Aquesta és una opció més qüestionable; a Catalunya tenim l'excel·lent centre de Sant Cugat, amb connexió a tota la Universitat Autònoma... per altra banda l'AGBS no està al peu del que es considera Alta Muntanya... Tornem a trobar desproporcionat, la dimensió del context, per orientar-lo a una activitat tan concreta, en "solitari".
- Centre Vacacional Temàtic. Més que vacacional hauria de ser d'oci i lleure, per tal de sortir de l'estacionalitat. Certament, en base a la distància amb Barcelona, la gran proveïdora de massa crítica, complica el tema. Tanmateix, la proximitat relativa a Andorra, també fa d'aquest país una forta competència. Caldria treballar molt més la idea i, sobretot contrastar-la amb el mercat i la seva tossuda realitat.
- La seu de Google o Facebook a Europa; certament és una idea; però abans cal fer un documentat pla d'inversions i de possibilitats; per tal de contrastar la oferta possible amb la demanda real. Sospitem, no obstant que les infraestructures i la distància de grans nuclis urbans, no juguen a favor...

En general s'opina que els actors que més s'haurien d'implicar, per usos complementaris a l'AGBS, són per aquest ordre:

- 1) Ministerio de Defensa; permetent i afavorint, tal com es desprèn de l'informe "Impacto económico, cultural y social de la Defensa"..., possibles activitats conjuntes, complementàries i/o substitutòries. El propi Ministeri de Defensa, manifesta en nombroses ocasions, les hemeroteques i els informatius en són testimoni, la importància de la integració de la societat civil en la política de defensa, així com l'aprofitament dual, militar i civil, de bona part de les seves investigacions i activitats. L'AGBS és una oportunitat per passar de les paraules als actes.

- 2) Ajuntaments dels municipis de l'entorn, principalment aquells que en el seu terme s'hi ubica part de l'AGBS.
- 3) Consell Comarcal del Pallars Jussà i Diputació de Lleida; com Administracions també properes al territori, i que un bon desenvolupament del mateix les beneficiaria i justificaria.
- 4) La Generalitat de Catalunya; el seu paper es veu discret, però s'espera un suport a les Administracions territorials abans esmentades, no obstant la Generalitat hauria d'assegurar unes bones infraestructures i xarxes digitals, per tal d'afavorir qualsevol inversió per part de tercers.
- 5) La empresa privada és la gran esperança de la població; en base a tres models possibles:
 - 5.1) Consorci entre Administracions i empreses privades
 - 5.2) Empresa privada gestora
 - 5.3) Diverses empreses privades petites, grans i mitjanes s'hi podrien ubicar, com en un gran polígon industrial, el qual podria ser tematitzat, (en seguretat i defensa) o bé polivalent

Cal considerar en aquest cas, la possibilitat de generar amb el temps, i per fases, un gran Clúster de Seguretat i Defensa, a poder ser mixt, públic i privat.

La opinió majoritària, és que l'Acadèmia és un bé pel poble, però amb unes condicions:

- 1) Què no es faci dependre de l'Acadèmia, tot el desenvolupament de la comarca; que es busquin o es creïn altres "motors", per no estancar-se en una monodependència.

- 2) Què es generi i mantingui un diàleg franc i constant amb el M. de D., per tal d'optimitzar les seves instal·lacions; i si no pot o no vol; proposar institucionalment activitats complementàries. Mantenir l'Acadèmia a "poc gas", ni s'ho pot permetre el M. de D., per l'increment del ràtio despesa / utilitat, ni la comarca; doncs l'Acadèmia que actualment forma part de la solució en el desenvolupament de la comarca, podria acabar formant part del problema⁷.

Referent al futur de l'AGBS; la visió és més aviat pessimista i desconfiada, en relació al compromís del M. de D. de mantenir oberta l'Acadèmia de manera estable i permanent. Per part dels interlocutors civils consultats, doncs creuen que només no s'ha tancat per raons polítiques ja que en la situació actual de les relacions amb l'Estat, un tancament es podria "malinterpretar"... no obstant a fi d'any hi ha eleccions, i l'Acadèmia no forma part de cap pacte d'Estat...

Es troba a faltar un projecte sòlid, per part del M. de D. en relació a l'Acadèmia, des d'una òptica constructiva, realista i proactiva. En resum, no hi ha un model per l'Acadèmia, que aporti confiança, seguretat i estabilitat al territori, que fes de la mateixa una institució de futur garantit.

En relació a aportar idees cara al futur, els més proactius apunten també cap a Europa, establint contactes amb lobbys i fons de negocis, (a Brussel·les i altres places menys polítiques, però més financeres...)

La opinió és que l'Acadèmia era, més que és, un bé pel poble. El fet de la contractació de personal del territori, l'ús de serveis i comerços dels pobles de l'entorn, així com la poca o nul·la contaminació de la seva activitat, a més dels serveis de bon veïnatge que ofereix, és un actiu preuat.

⁷ Excessiva polarització d'interessos, fre a altres tipus d'instal·lacions, inèrcia de tercers, dependència política....

Actualment aquests atributs es valoren, com a molt reduïts, però no es volen perdre i es desitgen incrementar..

- 3) S'aplaudeix el bon veïnatge, en general entre l'Acadèmia i la població de la comarca. En aquest punt destaquem també, que en el curs d'aquests 41 anys de vida de l'Acadèmia s'han produït nombroses interaccions de caire positiu entre l'Acadèmia i les poblacions veïnes que han anat des d'organitzar actes conjuntament, fins a la constitució de famílies. .
- 4) Uns es mostren partidaris de no perdre l'exèrcit com a element identitari de l'Acadèmia, per tant voldrien un comú acord amb el M. de D., o la seva participació, implicació i/o presència en les activitats de futur de l'Acadèmia, que es constituís una "taula de negociació" de cerca d'alternatives i/o optimització d'usos.
- 5) Altres són partidaris de "passar pàgina", i si el M. de D. no la considera d'interès, buscar inversors per a un projecte totalment desvinculat; és a dir consideren "amortitzada" l'Acadèmia i creuen que el que cal és rendibilitzar tant l'espai com les instal·lacions.

Tanmateix, l'opinió també es divideix entre els partidaris que l'Administració faciliti una intervenció privada, però ella faci un "pas enrere", és a dir que no s'hi impliqui (posició més lliberal) i els que contràriament opinen que una institució tan emblemàtica que ha estat, i encara és pel territori, hauria de mantenir certa presència de l'Administració, principalment del propi M. de D.

Destaquem també la reflexió d'algunes persones, que aposten per no fiar-lo tot a l'Acadèmia i al seu futur, sinó que aquesta no hauria de polaritzar tots els esforços i expectatives de la població, doncs llavors indirectament actuaria com un recurs acomodatici i/o d'excusa de cerques d'inversions i propostes alternatives.

A tall de síntesi, la visió de les Administracions vinculades al territori, es poden resumir en els punts següents::

DAFO⁸ de la percepció respecte a l'AGBS en relació a ser motor econòmic del seu entorn territorial.

1) Debilitats

- Poca inversió del Govern Central a Catalunya
- Poca afinitat del poble català per temes militars
- Falta de potencial econòmic del Govern català, per impulsar accions de desenvolupament local i abast comarcal
- Falta de continguts alternatius, complementaris i/o substitutoris
- Falta de recursos per a realitzar projectes nous
- Ensenyament poc genèric de l'Acadèmia, excessivament dispers i inespecífic, per a la seva rendibilització
- Excessivament gran, el manteniment és molt car, si no es té un flux intensiu i constant d'alumnat
- Encara que el flux d'alumnes sigui alt i de bones dimensions, hi ha equipaments de difícil rendibilització utilitària...

2) Amenaces

- Part de la societat, té un cert rebuig per temes vinculats a l'àmbit militar. Hi ha un cert "bonisme social" instal·lat, que obvia o valora negativament aquest àmbit
- La llarga crisi econòmica que fa tant temps que s'ha instal·lat, desincentiva noves inversions
- Lloc allunyat, amb infraestructures de comunicació a "mig gas"

⁸ Debilitats, Amenaces, Fortaleses, Oportunitats

- Problema latent, que en cas de tancament, l'Acadèmia i el seu entorn es degradin com tristament ha passat amb el Campament de Militars de Castillejos

3) Fortaleses

- El fet de situar-se en un àmbit no urbà, redueix en molt l'interès especulatiu
- És important, però no essencial per a la comarca. Aquesta ha de creure que "hi ha vida" més enllà de l'Acadèmia. Ara que encara funciona és el moment de cercar alternatives
- La població la considera "integrada al paisatge", ja forma part d'una identitat, que cal rendibilitzar, dins del sector de la seguretat i la defensa, principalment
- La integració a la vida local és molt bona, en general, per part sobretot dels comandaments
- Malgrat que algunes instal·lacions, ja acusen la falta d'ús i de manteniment, les més funcionals estant en força bon estat i ben cuidades
- L'Acadèmia ja té una llarga trajectòria de funcionament, i això és un actiu, tant pel M. de D., com pel territori
- En base a les seves grans dimensions, permet diversificar o zonificar diferents activitats, conservant però la cobertura d'un Polígon d'Activitat Econòmica, que pot ser específic, de seguretat i defensa, o inespecífic, acollint altres activitats, amb o sense la participació de les Administracions. La negociació amb el M. de D. és determinant pel seu futur.

4) Oportunitats

- La situació geogràfica, apartada però a prop dels nuclis urbans, fan les instal·lacions un espai discret però no aïllat
- Pot polaritzar el potencial de la comarca, traduït bàsicament en recursos naturals; a més del pantà de Sant Antoni, molt infrautilitzat; recursos

humans i patrimoni històric, a més de zones geogràfiques i arqueològiques militars importants

- Amplitud del territori, tranquil·litat, possibilitats de costumització
- Grans avingudes interiors, zones perimetrals segures, bons equipaments...
- La coincidència de poder combinar història, espai natural i instal·lacions que per la seva dimensió i equipaments permetin diversificar ubicacions noves, fa de l'Acadèmia un producte únic, si es sap comunicar al target adequat

Un dels temes que més preocupa, és la pèrdua de llocs de treball directes, en cas que l'AGBS tanqués, així com un referent identificatiu del territori, així com un "client important" que genera beneficis a tercers, i això en temps de crisi, encara té més importància.

Cara al futur immediat, s'és partidari d'organitzar-se, perquè si l'Acadèmia acabés tancant, no hi coincideixin dos grans inconvenients: el deteriorament progressiu i ràpid i la pressió d'intentar negociar amb grups inversors, o amb el propi M. de D., des d'una instal·lació tancada. Es destaquen de nou els cinc punts dèbils de l'Acadèmia:

- 1) La infrautilització la fa cara de manteniment
- 2) La decisió de tenir-la oberta és política, per tant incerta en el temps
- 3) La discontinuïtat de fluxos d'activitat, dificulta una estabilitat
- 4) Es constata una falta de model integral de l'Acadèmia a l'actualitat
- 5) Equipament desfasat per l'ús actual. Els exèrcits són avui més reduïts i especialitzats, considerant tot el volum edificat i la seva dimensió perimetral.

La opció més preferida és la d'una "convivència entre l'Acadèmia i activitats civils, gestionades per empreses", de mútua sinèrgia i compatibilitat.

En general, l'àmbit municipal del territori es mostra ben disposat a participar en el recolzament d'iniciatives que assegurin tant la no degradació, com la rendibilitat econòmica dels espais de l'Acadèmia, sigui davant el M. de D., o davant d'inversors privats, fent de pont entre ambdues parts, si així s'accepta.

També per part d'alguns Ajuntaments, es valoraria la possibilitat de vincular-se, mitjançant conveni, amb el M. de D. i la Generalitat de Catalunya, per tal de trobar entre les tres Administracions; local, autonòmica i estatal, una sortida viable i consensuada.

Si el M. de D. , tanqués o deixés les instal·lacions de l'Acadèmia sota mínims, la posició dels Ajuntaments es centraria en tres escenaris:

- 1) Negociar una compra "a preu reduït" amb el M. de D., a través d'un conveni entre les Administracions locals del territori, i explotar a través de concessions les instal·lacions
- 2) Constituir un consorci entre les Administracions locals del territori, la Generalitat i la iniciativa privada, per tal de rendibilitzar les instal·lacions
- 3) Consensuar una alternativa i encarregar la seva consecució a inversors privats.

Els Ajuntaments són més aviat pessimistes respecte al futur de l'Acadèmia. Es creu que durant cert temps estarà sota mínims i finalment acabarà tancant per inadequació a les necessitats actuals per part del M. de D., i pel seu alt cost de manteniment. Altre cosa seria, si es concentrés a l'Acadèmia bona part de les activitats que es fan a d'altres indrets, es dotés d'un Model propi, o que fos d'explotació conjunta per França, la U.E. o bé la OTAN. Per aquest motiu es comparteix un interès proactiu, que caldria concretar, harmonitzar , compartir i coordinar.

També es comparteix la idea que es podrien fer més cursos, per militars i civils, en els àmbits de la protecció civil, la seguretat ciutadana, la formació de voluntaris, Creu Roja, emergències... També en temes vinculats al medi natural...

Per part del Consell Comarcal, s'apunta que una opció podria ser: "revertir la titularitat a la Generalitat i, gestionar-se conjuntament amb la Societat de Foment del Pallars Jussà, (JUSSACTIU), que agrupa a ens locals i una seixantena d'empreses de la comarca".

Es recorda que en el seu moment, el M. de D. va aconseguir els terrenys, per l'ús que els destina, per cessió gratuïta, per tant no s'haurien de comprar, sinó de recuperar, si és el cas que el M. de D. deixa d'utilitzar-los pel seu fi inicial.

Preocupa al Consell Comarcal que les activitats sincopades i esporàdiques, es centrin en una mínima part del complex, deteriorant-se progressivament la resta, de manera inexorable, sense cap rendiment alternatiu.

El Consell Comarcal proposa activar un Pla de reinversió i dinamització econòmica, inspirat en el que es va establir a les zones on va deixar de tenir activitat la indústria minera.

També mereix un punt de reflexió, el que succeí amb la indústria hidroelèctrica, la qual està en plena producció, però sense retorn econòmic al territori.

En resum, es constata la necessitat d'un Pla d'equilibri territorial, realista i efectiu, és a dir, concret i amb dotació pressupostària.

A tall de resum; l'Administració local i del territori, expressa una sensibilitat i dues posicions.

En primer lloc és sensible que la comarca no gaudeix de pols de desenvolupament. Turísticament parlant, és més un espai de trànsit que d'ubicació final. La indústria és reduïda, així com les ofertes d'oci, tant de caire vacacional com continuat. Aquests condicionaments territorials i de context, fan que l'Acadèmia prengui una dimensió superior a la que tindria en una zona geogràfica amb més actors econòmics i de desenvolupament; és a dir les limitacions de l'entorn l'extralimiten. Es comparteix que l'Acadèmia pateix un efecte reductor que prové del reajustament numèric dels exercits, disminueixen en efectius humans però aquests es fan més tècnics i preparats, es substitueix l'eix quantitatiu pel qualitatiu.

Les instal·lacions de l'Acadèmia s'adeqüen més a l'opció quantitativa que a la qualitativa, per raons de dimensió, per altra banda lògiques i adequades als interessos i necessitats de quan es va crear. A més la crisi fa que l'economia d'escala i l'austeritat tinguin un paper més protagonista; és a dir, moltes instal·lacions ja no són necessàries en un exèrcit a dins de la U.E. i la OTAN.

En relació als dos pols, un és més públic, en el sentit de no voler excloure a les Administracions, autonòmiques i locals d'una participació implicada en els usos complementaris o nous que pugui arribar a tenir l'Acadèmia.

L'altra posició, més lliberal, es basa en fer un "acompanyament" als possibles inversors, però sense implicació en la gestió del complex.

La percepció global és que l'Acadèmia ha anat a menys en els últims 10 anys, i ara va a molt menys. Es té poca confiança en les declaracions del M. de D., respecte a la continuïtat, la qual es valora com més política que efectiva.

En relació al impacte econòmic, cultural i social de la defensa, es consideren diverses perspectives d'anàlisi, en base a conèixer els efectes que incideixen sobre l'economia, una d'elles s'ha adoptat en diversos estudis, realitzats en el

context resultant d'una política de reducció de la despesa, incloent el tancament de determinades instal·lacions militars, per les següents causes principals:

- 1) Instal·lacions creades dècades enrere, pensades per grans concentracions d'efectius (humans i materials), a on el número i el volum eren determinants. (Època del SMO)
- 2) Espais excessivament grans per les reduccions de forces actuals. Necessitat d'espais més reduïts però més tecnològics
- 3) Ubicacions força allunyades de nuclis importants de població. Cost alt dels serveis de manteniment, que deixa de ser efectuada pels propis efectius, en bona part
- 4) Possibilitat d'adquirir al mercat i de forma estandaritzada, formació i tècniques de seguretat, que abans es generava ad – hoc en el propi espai
- 5) Conveniència que per reduir costos i augmentar la visibilitat social, es potenciïn activitats duals (civils i militars)

La funció principal de l'exèrcit en un país democràtic és garantir seguretat per permetre la llibertat i el progrés de la comunitat de la que forma part.

Qualsevol altra funció atribuïda, és una distorsió a la seva essència i finalitat, sempre democràtica en un Estat de Dret, orientat al Benestar Social.

Per tant, cal explicar seriosament a la població que la seguretat ni és gratuïta ni és esperable que ens la facilitin altres països sense res a canvi.

Segons l'Estudi d'opinió del CIS, realitzat a l'any 2011, un 60% de la població, s'oposava a increments del pressupost de defensa, fet que obligaria al Ministeri de Defensa, a prescindir del que no sigui estrictament necessari i a rendibilitzar al màxim instal·lacions i inversions.

Pensem que destinar a nous usos part de l'espai que no es fa servir, de l'AGBS a Tremp – Talarn, formaria part d'aquesta saludable estratègia, ja que es complirien tres objectius bàsics de tota política de defensa:

- 1) Rendibilitzar inversions d'espais actualment disfuncionals, amb activitats de doble ús (militar – civil)
- 2) Visualitzar una evolució pràctica i realista de la política de defensa, permetent que espais en els quals actualment ja no se'ls hi fa cap manteniment, la majoria dels edificats, es puguin anar reorientant a noves activitats, evitant el seu deteriorament progressiu, amb visualització de decadència.

L'espai es pot distribuir en un àmbit estrictament militar, un altre podria ser compartit i un tercer lliure.

Amb aquesta fórmula es mantindria independència, coexistència i convivència.

- 3) Aprofitar els recursos humans, professionals, estructurals i funcionals, de comú acord amb el Ministerio de Defensa, per a què determinades activitats puguin ser realitzades per personal militar, abonant al Ministerio de Defensa el cost dels serveis, tals com monitors per a formació, usar aules quan no es fan servir, ...

6. CONCLUSIONS

Actualment, segons el M. de D. entre tropa i oficials, l'exèrcit d'Espanya, està compost per 121.477 efectius i amb un cost declarat pel 2015 de 5.745 milions d'euros, el 0,6 del PIB.

(Font: R.A. Suarez Espejo IGE "La Vanguardia, gener 2015)

A tall de resum; podríem sintetitzar les següents conclusions:

- 1) L'AGBS, en el seu origen "El Campamento", va néixer en una època i circumstàncies molt diferents a l'actual, amb uns exèrcits a on el nombre d'efectius humans era quasi tant o més important que la seva qualificació. A més es diferenciava rígidament seguretat i defensa; la primera estava en mans de la policia i era bàsicament d'acció interior a l'Estat. La segona era exclusiva de l'exèrcit i la guàrdia civil, pel seu doble caràcter civil, (temps de pau) i militar (temps de guerra). A més el S. M. O., exigia una mínima formació igualitària dels soldats. Els suboficials tenien un paper prou important en aquest tipus d'exèrcit, fent de transmissors entre la oficialitat i la tropa; eren nombrosos i la seva formació menys tècnica.

Amb la substitució del S. M. O. a Servei Professional, els exèrcits es redueixen i es fan més tècnics. Alhora amb la plena incorporació de la dona, amb les seves permanents missions a l'estranger, amb l'entrada a la OTAN, amb la cada vegada major participació en situacions sanitàries, d'emergències i catàstrofes (UME), els exèrcits es fan més tècnics, més especialitzats, i com passa a la indústria i als serveis, en nombre de treballadors, en aquest cas de soldats, es redueix, sent substituïts, i en molts casos millorats, per la tecnologia.

2) L'AGBS, obeeix a una època amb necessitats i requeriments diferents. Era i és un mitjà de formació i per a la formació en Defensa. No és una finalitat en sí mateixa, per tant no són les "necessitats actuals" les que s'han d'adaptar a l'Acadèmia, sinó que és l'Acadèmia la que s'ha d'adaptar a les noves necessitats.

3) L'AGBS, amb aproximadament 400 Hes. i uns 155.000 m² edificats, a l'actualitat es pot dividir en tres tipologies:

3.1) **Utilitat actual:** entorn d' $\frac{1}{3}$ edificat, a ple rendiment

3.2) **Reserva:** instal·lacions tancades amb un mínim manteniment, $\frac{1}{3}$

3.3) **Guarda i Custòdia:** instal·lacions sense manteniment, només en estat de custòdia, $\frac{1}{3}$

A tall d'exemple de com estan els assumptes de Defensa a Europa, podem citar algunes característiques, referides a la Llei de la Defensa, impulsada per la Ministre de Defensa d'Alemanya, la Dra. Úrsula Von Der Leven, que es resumeix en: millor sou, regulació per llei de la jornada laboral i increment de treball a temps parcial, amb especial èmfasis del teletreball, amb una forta inversió en TICs, dotar de places suficients a les casernes d'escoles bressol, tot modernitzant-ne els allotjaments. També es defineix una jornada laboral de 41 hores/setmanals, així com el pagament d'hores extres, limitant-se els trasllats de ciutat als militars amb fills petits o adolescents. Encara més millores pel personal de la Bundersweher, per assolir la seva màxima, "si volem els millors soldats, hem d'oferir les millors condicions".

A nivell econòmic, es contemplen primes d'un 20% del salari base, podent significar de promig uns 450 € de més al mes, i si s'acumula durant 4 anys, més de 21.000 € efectius, en un sol pagament.

Alemanya preveu disposar al 2017 de 185.000 efectius militars, més 55.000 treballadors civils.

Actualment Alemanya dedica a la Defensa el 1,29% del PIB, però cal recordar que els països integrats a la OTAN (Espanya inclosa), varen acordar, arribar al 2% del PIB al 2024. (Acord de la OTAN del setembre de 2014).

Tal com s'ha citat anteriorment, de l'Estudi realitzat per la Universitat de Barcelona, a partir de les dades que ha considerat convenient facilitar el Ministerio de Defensa, elaborat el juny del 2013 i dirigit pel Dr. Jordi Suriñach, titulat: "Estudio del impacto económico, cultural y social, derivado de las actividades propias del Ministerio de Defensa y sus Organismos Autónomos", s'extreuen diversos aspectes a considerar d'interès pel nostre Estudi sobre el impacte de l'AGBS al territori, així com propostes i alternatives complementàries o de substitució.

Ja hem vist com altres països han creat un model d'acompanyament a la societat civil, des dels seus propis Ministeris de Defensa, per tal que les instal·lacions que han abandonat, quedant infrautilitzades com el cas de l'AGBS, o bé obsoletes, puguin convertir-se en oportunitats de desenvolupament per a la zona, demostrant amb fets que:

- a) L'exèrcit forma part de la societat i no se'n desentén
- b) La societat assimila i incorpora el seu exèrcit i ella tampoc se'n desentén
- c) Les crisis, sortides d'un motor econòmic com són les bases militars per una zona, es poden convertir en oportunitats si hi han complicitats, determinació i voluntat entre els actors i les parts implicades.
- d) S'exemplifica el sincretisme dual, àmbit militar i àmbit civil. De vegades l'exèrcit continua estan present a les seves antigues instal·lacions reconvertides, com a emissor o bé receptor de serveis

Curiosament en el citat Treball, són referits aquests models d'acompanyament com a exemplars, (malgrat que no s'apliquin per part del Ministerio de Defensa de l'Estat).

Cal fer atenció tal com s'ha esmentat a la Introducció d'aquest Treball, que en la pàgina nº 100, hi figura un quadre, a on una columna identifica el que es defineix com "Efectos económicos difíciles o imposibles de cuantificar", sota, es situen 12 variables, de les que en destaquem dues, per la relació que tenen amb el present Estudi:

- Variable 2: "Efecto de las instalaciones militares en el territorio que las rodea"
- Variable 6: "Ayuda en emergencias y catástrofes"

Lògicament, no compartim el criteri que aquestes dues variables, no es puguin quantificar i objectivitzar. Sols és un problema de mètode, voluntat de fer-ho i de pressupost.

A partir de l'anàlisi de les compres que realitza la instal·lació militar a l'entorn a on es troba, així com de la contractació de personal, dels contractes amb empreses de serveis, del consum dels seus residents a l'exterior, de l'ús de les instal·lacions, equipaments, serveis i adquisició de productes en les àrees properes del territori, així com de l'anàlisi de les seves costums i estils de vida, es poden dissenyar mostres prospectives que determinin fins i tot escenaris diversificats d'efectes objectius i quantificables, a partir d'estudis mostrals descriptius i interpretatius, sempre que el gruix mostral i l'estratificació de vectors i variables s'hagi resolt amb la suficiència tècnica necessària.

Tanmateix, en relació a l'esmentada variable 6 d'aquest Estudi, es poden aplicar coeficients i indicadors de costos en els recursos i tècnics emprats per l'exèrcit en situacions d'emergència, (hores, distància, personal, maquinària, consums, dietes, costos afegits...).

Per tant, torna a ser un problema de mètode, voluntat i costos.

Coincidim a grans trets que en genèric, per cada 1.000 € de despesa militar, se'n generin 1.408 € de PIB. Altra cosa és que aquesta proporció es mantingui en els desagregats com l'AGBS, ja que som de l'opinió que en aquest cas, és inferior.

Es diu de forma general que per cada 100 ocupats de manera directe en l'exèrcit, es generin 50 ocupacions addicionals. Això és aproximat a l'AGBS, a partir de desagregar aquestes dades globals.

No volem deixar d'esmentar la importància que té, per una real i efectiva cultura de la defensa d'un país, el fet de conciliar les dues sensibilitats, la civil que aporta creativitat i la militar que aporta disciplina. La suma de creativitat més disciplina, només pot generar progrés sostingut.

La cultura de la defensa es materialitza en fets, que puguin referenciar-se per la seva estabilitat i resolució, més que per desfilades d'un dia o museus – aparadors. Altre cosa són els museus a l'estil europeu o nord-americà i canadenc, és a dir interactius, amb conferències, publicacions i activitats constants.

7. RECOMANACIONS I PROPOSTES

- 1) Cal que el territori implicat en l'objectiu d'optimitzar el futur de l'Acadèmia i/o de les seves instal·lacions "remi en la mateixa direcció"; és a dir que Ajuntaments, Consell Comarcal i Diputació, consensuin un "**Pla Director d'usos complementaris o alternatius a l'AGBS**", a fi i efecte de negociar units, amb el Ministerio de Defensa. Sens dubte, el suport de la Generalitat de Catalunya, podria augmentar la visualització d'unitat en relació a aquest tema.

- 2) Cada Ajuntament hauria de consensuar posicions i suggeriments que pogués aportar a un plenari, ja que així es recollirien les opinions dels veïns afectats, creixeria el sentiment d'implicació i de participació i no es diluirien les responsabilitats, a nivell de les diverses Administracions. Constatem que cal un major grau de determinació per "salvar l'AGBS", que decanti partidismes, uneixi voluntats i consensui propostes realistes, defugint de personalismes i utopies.

El General Faura, que va ser Cap de l'Estat Major de l'exèrcit escrivia a l'ABC, el juny de 1996 "El futuro es y será siempre indeterminado, pero en estos momentos podríamos añadir que la única certeza es la incertidumbre y el cambio, queremos y debemos participar en la configuración del futuro de una manera activa, por eso hay que explorarlo con espíritu de frontera".

Bertrand de Jouvenel defineix la prospectiva, com la tècnica d'exploració de futuribles. És una disciplina d'elecció per tal de conèixer primer, per influir després, les variables que determinaran o condicionaran la construcció del futur. Un dels seus introductors a Espanya, ha estat el General Ricardo Torrón (Dr. Enginyer, Economista i Informàtic), el qual ja ens parla de noves amenaces que hauran de fer front els exèrcits a l'actualitat i que les concreta en:

- a) Neutralitzar ADM (Armes de Destrucció Massiva)
- b) Estats en fallida
- c) Terrorisme internacional
- d) Xarxes criminals i narcotràfic
- e) Interposició en zones de conflicte
- f) Missions Humanitàries en col·laboració amb ONGs
- g) Suport en emergències i catàstrofes (UME)
- h) Ciberatacs

Aquestes noves demandes que se li fan a l'exèrcit, requereixen estratègies internes i externes als Estats, diferents.

En primer lloc s'exigeix una formació especialitzada en confluència amb una certa polivalència: doncs com ja hem apuntat la incertesa i el canvi ho exigeixen. És aquí, a on entenem que el Ministerio de Defensa hauria, dins del seu Panorama de la Defensa 2014 – 2020 , contemplar i definir el model de la defensa, la cultura de la defensa, la formació en i de la defensa i la resposta de les Acadèmies Militars als nous requeriments, en particular la d'aquesta històrica i important instal·lació, que és l'AGBS.

A nivell exterior, els exèrcits que estan vinculats per tractats a la U.E. o a la OTAN han de ser interoperatius, és a dir amb capacitat d'intercanviabilitat mútua, sigui respecte armaments, coneixements, formació i logística, ja que cal garantir una mateixa mobilitat estratègica, capacitat operativa de les unitats, sistemes coneguts i compartits de comandament i control, d'intel·ligència i autoprotecció; però alhora també s'exigeix flexibilitat, modularitat, soportabilitat, sostenibilitat i projectabilitat, fet que fa de la planificació i execució logística un tema de cabdal importància.

Un lloc destacat de l'estratègia de la defensa de tot exèrcit actual, l'ocupen les TICs, doncs permeten en temps real, reorganitzar producció, transport i logística, prenent les decisions més encertades en base a l'equació cost – benefici.

El dit fins ara, fa pensar que les antigues instal·lacions de l'AGBS, poden contemplar amb eficàcia i realisme nous usos, fins i tot dins de l'àmbit estrictament militar, sempre que hi hagi la voluntat política i la capacitat tècnica per fer-ho.

Per exemple, una **Universitat Militar Internacional**, que incorporés formació generalista i específica, a nivell de les necessitats esmentades; lluita antiterrorista, suport policial, formació en TICs , formació en tècniques per afrontar emergències i catàstrofes, protecció civil..., ampliant-se llavors el concepte de Militar pel de Seguretat, pot ser la **Universitat Internacional de Seguretat i Defensa**.

La ubicació discreta, la proximitat a França, la relativa curta distància a l'aeroport de Lleida, així com la bona predisposició del territori, són factors no menors a tenir en compte.

Si el Ministerio de Defensa, ampliés el concepte de defensa al de seguretat, podria integrar-se una formació transversal, a tot el personal que la requerís, destacant-ne entre d'altres:

- Empreses de seguretat
- Polícies Locals
- Polícies Autonòmiques
- Policia Nacional
- Guàrdia Civil
- Polícies Portuàries i Judicials
- Investigadors Privats
- Criminòlegs
- Bombers
- Personal sanitari i logístic d'emergències i catàstrofes
- Reservistes
- ADF

- Agents Rurals...
- Guàrdies Forestals
- Voluntaris Mediambientals
- Socorristes
- Formació en escalada, tir, esgrima, hípica, motocròs, ciclocròs, conducció en situacions difícils, alta muntanya, paracaigudisme, esports d'aventura, globus aerostàtics, petits avions, drons, submarinisme, rescats sota l'aigua, regates...

Molta d'aquesta formació, podria ser conduïda per militars, que a més de realitzar-se, contribuirien a que l'AGBS fos un agent econòmic positiu, tant pel Ministerio de Defensa, com pel territori. Unificar tota la formació en seguretat i defensa és un repte de futur, tan necessari com imprescindible.

Avui dia és freqüent observar a militars, fent funcions de vigilància en espais, abans típicament sota l'exclusiva competència policial, desdibuixant-se a la pràctica els reductes tancats de policia – seguretat i exèrcit – defensa. El futur és integratiu, ja que la realitat no fa diferències sovint, entre seguretat o defensa. Les màfies organitzades, el narcotràfic o el terrorisme internacional en són exemples.

A nivell industrial, la Defensa a l'Estat s'ha de vincular necessàriament amb la Indústria, preferentment la de l'Estat, després l'europea i finalment la internacional.

A Espanya però, no hi ha un gran **Clúster de Seguretat i Defensa**, com sí que existeixen a altres països de caire occidental, com França, Itàlia, Alemanya, Bèlgica, Anglaterra, EUA, Canadà i no diguem Israel, amb el seu modèlic Clúster de Defensa del Sahel.

Lògicament aquest **Clúster de Seguretat i Defensa**, de què parlem, podria referenciar-se com experiència pilot a l'**AGBS**, abarcant tant la producció com la distribució i emmagatzematge de material, tant de producció espanyola com

forània, tanmateix els explosius d'ús civil, imprescindibles per l'obra pública, pedreres i demolicions.

També seria lògic integrar ambdós projectes, és a dir: **La Universitat Internacional de Seguretat i Defensa** amb el **Clúster de Seguretat i Defensa**; la formació teòrica i la pràctica estarien garantides.

Tot el citat ens porta al **paradigma sistèmic en Seguretat i Defensa**, tal com apuntà també el General Ricardo Torrón, en el seu opuscle "**La estrategia de lo deseable**", (27/6/2002, pàg. 13). Recordem-lo: "un sistema es un conjunto evolutivo de elementos y de relaciones entre estos elementos, organizados hacia un objetivo común".

Tanmateix si apliquem aquest paradigma a la seguretat i la defensa, com un sistema que es complementa sinèrgicament. (Col·loquialment parlem de sistemes de defensa i sistemes de seguretat aïlladament, per què no integrar-los?)

Curiosament la Guàrdia Civil, està plenament integrada en un sistema seguretat – defensa, doncs té una doble adscripció: civil – seguretat (Ministerio del Interior) i militar – defensa (Ministerio de Defensa).

Per tant, cal visualitzar **l'AGBS** actualment en reducció d'ocupació i de model propi; dins de l'estricta i limitant marc de formació de suboficials i algunes activitats més, però clarament residuals i d'acompanyament, pel que és l'Acadèmia; com una **oportunitat** per obrir participativament el concepte de defensa al concepte de seguretat i de protecció, el qual inclou que no exclou, formació amb indústria; amb tots els matisos que calguin, però fent també una clara opció amb fets, d'una política de defensa implicativa i no marginal, el millor antídote per no ser socialment marginada sinó visualment integrada.

Caldria realitzar els corresponents estudis, no solsament de mercat, sinó també estratègics, polítics, econòmics i també culturals per avaluar la seva oportunitat; sense disposar dels mateixos, ens atrevim a dir però que segur què serien millors a la pràctica, dels que varen resultar en alguns AVEs que no van enlloc, aeroports ni estrenats, autopistes que acaben en marges, plataformes de gas que continuen als jutjats després però d'indemnitzacions extraordinàries, de línies aèries fallides amb alt pressupost de l'Administració, de túnels de desenes de km. que acaben en una paret, etc.

Tornant a la tècnica prospectiva, tal com també apunta el General Ricardo Torrón, a partir de les aportacions del seu impulsor, Bertrand de Jouvenel, aquesta ens permet explorar els futurs possibles i, encara més, destriar-ne entre ells, el que ens és més favorable als nostres interessos i incidir en les variables que el faran possible. El seu símil seria la intervenció en genètica dels individus, per tal d'eliminar o substituir un gen portador d'una malaltia; intervenim en el present per tal d'optimitzar el futur.

A tall de síntesi, la prospectiva permet **visualitzar** un fet, en aquest cas **l'AGBS a curt, mig i llarg termini**, a partir del present, amb el seu passat incorporat. **Incorporar l'enfoc sistèmic**, (en base a les variables de complexitat, interdependència, globalitat, incertesa, pertinença, teleològica i agregativitat); tot analitzant científicament, amb mètode i criteri, sense excloure la creativitat, expressada en alternatives.

Considerant aquest punt de vista sistèmic, en que tot està interconnectat, a nivell d'actors implicats, observem que hi han 6 variables que poden influir o determinar, algunes juntes, altres per separat, el futur de l'AGBS i la influència que exerceix en el seu territori.

- **Criteris polítics** del nou **Govern de l'Estat**, posterior a les eleccions generals previstes a la fi d'aquest any 2015, projectats al Ministerio de Defensa.

- **Grau d'unitat del territori, societat civil i Administracions**, entorn a possible nous usos, complementaris i/o alternatius, respecte a l'AGBS, si aquesta disminueix o atura la seva activitat i funció actual.
- **Viabilitat de projectes alternatius** cas que fossin necessaris.
- **Suport de la Generalitat** tant en la negociació amb el Ministerio de Defensa, com en els de nous usos que es puguin programar.
- **Presència als mitjans de comunicació** en relació a l'ús funcional real i el possible, de l'AGBS.
- **Identificar i implicar inversors privats** que reforcin la interlocució amb el M de D. a partir de la capacitat de generar recursos en base a un model d'ús de les instal·lacions, complementari o substitutiu de l'ús actual.

També ajudaria seqüenciar les accions següents:

- Crear una comissió interterritorial formada per representants civils i polítics del territori, així com experts en plans estratègics i reconversió d'empreses, amb presència de la Generalitat, a fi i efecte de valorar tant la situació actual del "efecte AGBS" al seu entorn, com per negociar amb el M. de D. si s'escau.
- Documentar maneres de resoldre situacions similars a Europa, EUA i Canadà. Contactar al respecte amb la Subcomissió de Defensa de la UE (Dins la Comissió d'Afers Exteriors).
- Cal que quan es vulgui negociar una sortida amb el Ministerio de Defensa, aquesta sigui el resultat d'un consens del territori, tècnicament assessorat i políticament, socialment i econòmicament representat.

No és positiu que el Ministerio de Defensa rebi diverses propostes de diferents agents territorials. Aquesta divisió afebleix i confon.

- Tampoc és convenient presentar “un menú de projectes”, l’ideal seria presentar-ne un, que actués com a “contenedor” de diverses activitats en el seu “interior”.
- Cal tenir en compte que els canvis polítics es poden condicionar i fins i tot determinar per moviments socials; però aquests han de ser unitaris, realistes i continuats.
- A tall d’anàlisi prospectivista, es confegeixen 4 escenaris:
 - **“Deixar les coses com estan”**. El Ministerio de Defensa del proper Govern de l’Estat reorientarà o continuarà el “destí” de l’Acadèmia com millor li convingui.
 - **Promoure diverses propostes, no consensuades ni unitàries** per part del territori. El receptor, Ministerio de Defensa, pot relativitzar la voluntat del territori d’implicar-s’hi a partir de l’atomització d’alternatives dispars.
 - Que un **grup d’empresaris faci directament propostes al Ministerio de Defensa**, marginant al territori de les decisions que l’implicaran.
 - **Promoure una o màxim dues propostes consensuades i unitàries**, per part del territori, ben justificades i assessorades, promovent tant valors tangibles (economia), com intangibles (principis)

Aquests quatre escenaris futuribles, o possibles, poden ordenar-se per possibilitats en dues futurables accions, que serien:

- **No fer res** i cedir el protagonisme i representativitat al Ministerio de Defensa
- **Actuar** des del territori **proactivament**

D'aquests escenaris futuribles, caldria escollir la opció futurible escollida a construir, és a dir, la que pot ser millor pel territori; que considerem que és la que implica:

- Consensuar un o dos projectes, des del i, amb el territori
- Assessorar-se sobre la seva viabilitat, amb possibles retorns tangibles i intangibles
- Presentació dels mateixos a la Generalitat, per tal d'implicar, ara sí, la totalitat del territori
- Presentació del Projecte a la U.E. Cerca de suport de lobbys econòmics a Brussel·les
- Presentació del Projecte al Ministerio de Defensa. Establiment de negociacions bilaterals

És molt important el procés d'ordre de seqüenciació:

- a) Pla Estratègic sobre l'AGBS liderat pel territori
- b) Derivació de les propostes en un Pla Director
- c) Suport de la Generalitat
- d) Suport de la U.E. Lobbys. Empresaris
- e) Negociació amb el Ministerio de Defensa
- f) Publicitació i Difusió del procés i del seu resultat. Anàlisi i valoració del mateix. Noves actuacions...

Cal crear, dins el Pla Estratègic sobre el futur de l'AGBS, amb nous usos o amb usos complementaris dels actuals, un **Observatori de Seguiment** i d'accions territorials coordinades; per tal de vetllar, tant per la cohesió interna i identificació entre territori i Pla, com per vehiculitzar als agents receptors diversos, les propostes i accions a realitzar, seqüencialment prioritzades.

A tall de síntesi l'elecció és ser:

- Indiferents
- Reactius
- Proactius
- Passius

Escollint el rol de subjectes – actors o el de objectes – distants.

Cal fer una opció!

El **Pla Estratègic** a desenvolupar, aquí apuntat, ha de contemplar entre altres els següents punts:

- Municipis implicats. Format d'aquesta implicació. Delegació de representants.
- Consell Comarcal. Funció.
- Diputació de Lleida. Coneixement de l'acció. Suport. Concreció del mateix.
- Agents socials i econòmics del territori.
- Generalitat de Catalunya. Determinació del seu rol.

- Suports internacionals. Lobbys. U.E.
- Determinació d'interlocutors del Ministerio de Defensa.
- Determinar objectius de ple consens sobre els mateixos.
- Elecció de la metodologia i assessors externs.
- Cronograma.
- Pressupost.
- Establir un D.A.F.O., dinàmic de conclusions, propostes i recomanacions.

El **posterior Pla Director**, de caire més executiu, hauria de comportar:

- Reconvertir els objectius del **Pla Estratègic** en tècniques i tàctiques, per tal d'assolir-los
- Establir les responsabilitats de cadascun dels actors implicats, tant per part de les Administracions, com dels agents econòmics i socials
- Elaborar criteris objectius d'avaluació i seguiment dels objectius assolits i per assolir
- Situar en un cronograma dinàmic els eixos i vectors de consecució seqüenciats

- Elaborar els documents a emprar i lliurar a:
 - Empresaris
 - U.E.
 - Lobbys
 - Generalitat
 - Ministerio de Defensa

- Elaborar material audiovisual pertinent de suport

- Dissenyar i activar una web

- Activar xarxes de vincle, de suport i/o sinèrgiques amb els territoris de l'Estat, d'Europa i de l'àmbit occidental en situació similar

- Contactar amb organitzacions, empreses, Universitats de seguretat i defensa, Càtedres de seguretat i defensa, empreses de seguretat i defensa..., que poden ser sinèrgiques amb el projecte, (Atenea, SECINDEF, Sahel, Global...)

- Definir formats de comunicació dels projectes. Establir contactes amb agències de comunicació especialitzades i de RRPP del sector

- Promoure actes de comunicació i de difusió del projecte; dins i fora del territori

- Contactar amb agències internacionals de promoció de Catalunya.

- Dissenyar documentació explicativa del projecte, dels seus requeriments i de les seves possibilitats.

- Estimativa de l'àrea d'influència econòmica irradiada per l'AGBS en el territori de la comarca del Pallars i Jussà.
- Negociar amb tot el bagatge anterior, amb el M. de D.

8. DESENVOLUPAMENT DE LA PROPOSTA D'UN MODEL

Proposta d'un Model, per nous usos, o bé complementaris dels existents, per l'AGBS, cas que el Ministerio de Defensa desestimés la seva funció, o bé la reduís a un nivell de guarda i custòdia.

"No tinc dubtes, la mesura per valorar la AGBS no pot basar-se simplement en una relació cost-estalvi. El seu valor i significat va més lluny del que és econòmic. Té a veure també amb la moral, la responsabilitat i el sentit polític de les coses. Si en el marc de les inevitables restriccions pressupostàries calgués retallar centres d'ensenyament, haurien de tancar altres Acadèmies militars abans de pensar en fer el tancament de l'Acadèmia Militar de Saragossa i de l'Acadèmia General Bàsica de Suboficials de Talarn "

Tte. General Pitarch, autor de l'Himne de l'Acadèmia General Bàsica de Suboficials de Tremp-Talarn

En sintonia amb l'expressat pel Ministre de Defensa a l'Acadèmia General Bàsica de Suboficials de Talarn, amb motiu del lliurament de Despatxos de Sergent, al juliol del 2012, en demanar aquest que: "Es busquessin usos complementaris per garantir la continuïtat d' aquesta Acadèmia ". "Les coses perquè puguin resistir el pas del temps, han de tenir més utilitat. Hem de buscar utilitats complementàries. Si les aconseguim es podran mantenir en el temps, i si no, haurem de prescindir-ne. Hem de buscar i avaluar entre tots el que ens pot aportar la tasca militar i el que altres activitats poden aportar a Talarn ".

I en resposta parlamentària durant l'any 2013 ha manifestat el Ministre de Defensa que "S'estan buscant alternatives per a qualsevol hipòtesi sobre l'Acadèmia de Talarn que resultin de l'Informe sobre l'Organització d'Infraestructures de l'exèrcit, per la qual cosa s'està parlant amb altres Administracions" .

Al seu torn també en seu parlamentària al febrer de 2013, el Diputat del PP per Lleida ha expressat que "El Ministeri de Defensa està a l'espera que el Govern de la Generalitat presenti les seves propostes tal com van acordar el passat Setembre (2012) el Ministeri de Defensa i el President de la Generalitat ".

En coherència amb el que s'ha esmentat i en els annexos documentats, presentem la següent proposta de Model.

Definició d'un Model

Proposta de nous usos de les instal·lacions de l'Acadèmia General Bàsica de Suboficials, compatibles amb la seva funció actual i tradició històrica.

Índex:

1. Definició del Projecte	205
2. Un fet que no s'hauria de repetir: Campament militar "Los Castillejos", el resultat d'un abandonament	208
3. Beneficis del projecte ECOSED. El projecte ECOSED com alternativa de futur	213
3.1. Per al Ministeri de Defensa d'Espanya	213
3.2. Per al Territori	214
3.3. Per a Catalunya	214
3.4. Per a Europa.....	215
3.5. A nivell transeuropeu	215
3.6. A nivell del grup promotor	216
4. Abstract de ECOSED- empresa	217
4.1. Projecte.....	217
4.1.1. Síntesi descriptiva	217
4.1.2. Components	217
4.1.3. Objectiu	218
4.2. Orbitals	218
4.2.1. Primer Orbital	218
4.2.2. Segon Orbital	218
4.2.3. Tercer Orbital	219

4.2.4. Quart Orbital.....	219
4.2.5. Cinquè Orbital	221
4.2.6. Sisè Orbital.....	221
4.2.7. Setè Orbital	222
4.2.8. Vuitè Orbital.....	222
4.2.9. Novè Orbital	222
4.2.10. Desè Orbital	223
4.2.11. Onzè Orbital	223
4.2.12. Dotzè Orbital	224
4.2.13. Tretzè Orbital.....	225
4.2.14. Catorzè Orbital	225
5. Ecosed- empresa: Pla Estratègic	226
6. Propostes	228
7. Annexos	230
7.1. Creació d'un Parc de Geografia i Arqueologia Històric – Militar al Pallars	231

1. DEFINICIÓ DEL PROJECTE

La indústria de seguretat i defensa, es troba fragmentada, repartida entre Estats membres, en relació a la UE. És necessari si desitja ser competitiva, trobar noves fórmules d'aglutinació, visualització, especialització i sinergia.

L'aglutinació afavoreix l'economia d'escala, així com la complementarietat. La visualització permet que associada a una òptima política de comunicació, l'opinió pública constati els beneficis d'una eficaç, efectiva i austera dotació, dins dels límits que no comprometin la seva efectivitat i utilitat. Desitjada aquesta opció per la transparència, els pressupostos assignats a seguretat i defensa, podran justificar sense els freqüents subterfugis amb què es presenten avui dia (crèdits extraordinaris, imputació de costos a altres Ministeris, adscripció de les pensions militars a partides de la SS i no del Ministeri de Defensa ...); podent normalitzar la presentació, justificació i difusió pública d'una proposta de defensa ajustada a la realitat des d'un inici.

L'especialització comporta un abaratiment dels costos i una major eficàcia en la reducció d'estoc.

La confluència en l'AGBS de la indústria i els serveis vinculats a la seguretat i la defensa, així com la presència compartida del sector públic amb el privat, donaria visibilitat al **vincl**: **Societat + Exèrcit = Defensa = Protecció**. Posant al seu torn en valor, la riquesa que genera.

Aquest **vincl** s'expressaria fonamentalment en:

1. Compartir un espai.
2. Dissenyar part de les activitats de forma comuna i consensuada.
3. Visualització de comunió i sinergia entre exèrcit i societat civil

4. Sincretisme entre R + D militars i civils. Implicació de les universitats, tant nacionals com internacionals.
5. Desenvolupament d'un flux de visitants i clients, que afavoriran una difusió pràctica de l'experiència. Convertint-se la societat civil en prescriptors de la seva bondat i eficàcia. Aquest flux seria retroalimentat principalment per:
 - 5.1. Esportistes i famílies, agrupats en les diverses pràctiques esportives que podrien situar-se en l'AGBS de Talarn i el seu entorn natural.
 - 5.2. Clients interessats en els productes de l'outlet d'excedents militars, no armamentístics (que s'explicarà més endavant, com un orbital del projecte).
 - 5.3. Empreses interessades en ubicar-se en un espai tematitzat de seguretat i defensa, a través dels formats: Parc Científic i Tecnològic i Clúster empresarial, a implementar per fases.
 - 5.4. Personal interessat en formar-se en temes d'emergències mèdiques i psicològiques. En un espai idoni per impartir formació teòrica i pràctica.
 - 5.5. Personal interessat en les activitats formatives en general, que des de l'ampli espectre de la seguretat i defensa, poguessin realitzar-se.
 - 5.6. Visitants de Fires, Congressos, Exposicions, Symposiums i esdeveniments que tinguin cabuda i puguin programar-se en les seves instal·lacions, així com conferències i seminaris dedicats al sector (en el qual la societat civil assumeix cada vegada més protagonisme).
 - 5.7. Promoció i desenvolupament d'una Parc Arqueològic Militar de la zona.
 - 5.8. Viver d'empreses i incubadora de projectes, vinculats a la seguretat i defensa.

- 5.9. Espais compartits amb organitzacions i associacions civils i militars vinculades a la seguretat i defensa (Ordres Militars i Hospitalàries, Reservistes, Amics de les Forces Armades, ...)
- 5.10. Visualització que la investigació en seguretat i defensa sempre és dual i d'aprofitament civil: (Internet, "contenidors", GPS, drons, satèl·lits ...)

2. UN FET QUE NO S'HAURIA DE REPETIR: CAMPAMENT MILITAR "LOS CASTILLEJOS", EL RESULTAT D'UN ABANDÓ.

El **Campament Militar de "Los Castillejos"**, situat en els termes municipals d'Arbolí i de la Febró (Baix Camp) a la finca "**Mas dels Frares**", va ser utilitzat durant 50 anys com a centre d'entrenament de desenes de milers de reclutes de Catalunya i Aragó i com a lloc d'ensinistrament per a les anomenades Milícies Universitàries fins a mitjans de la dècada de 1970.

Els primers reclutes van arribar al campament quan va ser inaugurat, a l'estiu de 1950. Als Castillejos arribaven cada estiu milers d'estudiants universitaris d'Aragó i Catalunya per realitzar les Milícies Universitàries, de les que sortien convertits en alferes o sergents (va arribar a albergar 4.000 homes en els mesos estivals). Aquest tipus de servei militar permetia als estudiants no haver d'interrompre el curs. La creació de la IMEC (Instrucció Militar de l'Escala de Complement) a mitjans de la dècada de 1970, va suposar l'inici del declivi.

El campament ocupava 700 hectàrees d'espai natural al cor del parc Natural de la Serra de Prades. El campament va donar vida al poble justificant el increment demogràfic del 1960.

Los Castillejos va ser abandonat definitivament per l'exèrcit al gener de 2001, encara que ja abans només mantenia una exigua guàrdia. Les edificacions existents (cantina, dormitoris, cases de comandaments, sala d'actes o església) presenten en l'actualitat un estat ruïnós i s'han convertit en objectiu de centenars de joves de tot Europa que celebren "festes rave" clandestines que van generar alarma entre les poblacions veïnes, per l'alt risc d'incendi que suposen i per la brutícia que generen.

A l'estiu de 2002 van saltar les alarmes perquè encara que ja abans els joves de la zona organitzaven festes, van començar a celebrar festes multitudinàries que van reunir joves procedents de tot Europa per ballar música "techno" durant dies.

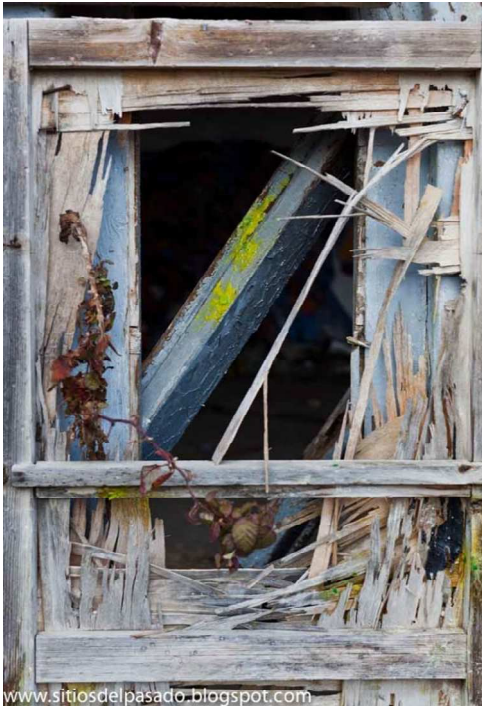
Les últimes festes es van organitzar des de França per Internet i van generar problemes amb la població dels voltants. Una festa organitzada el setembre de 2002, va congrega més de 4.000 joves, molts francesos i italians; agents de la Guàrdia Civil van identificar desenes de joves per tinença de drogues i de substàncies estupefaents i va ser la primera que va generar alarma entre la població dels voltants, no tant per la conflictivitat dels participants com per l'elevat risc d'incendi.

Tot i que al novembre de 2002 es va anunciar mesures de seguretat i la limitació de l'entrada a l'àrea pels seus cinc accessos, per part de representants de l'Administració central i l'autonòmica, actualment es pot accedir lliurement a totes les instal·lacions, que romanen en un estat de total abandó, amb perill fins i tot d'ensorrament. Avui dia també s'utilitza per a la pràctica de l'Air-soft, de forma espontània.

CAMPAMENT MILITAR "LOS CASTILLEJOS" (Baix Camp, Tarragona)

Font:
<http://sitiosdelpasado.blogspot.com.es/2011/01/campamento-militar-los-castillejos.html>

3. BENEFICIS DEL PROJECTE: ECOSED⁹. EL PROJECTE ECOSED COM ALTERNATIVA DE FUTUR

El Projecte **ECOSSED**, si es situa en l'**AGBS**, genera un sèxtuple benefici:

3.1. Per el Ministeri de Defensa d'Espanya

3.1.1. **Romandre** real i simbòlicament a l'**Acadèmia** donant continuïtat a una presència ininterrompuda, des de la seva inauguració oficial l'1 de juliol de 1961 amb el nom de "**Campament General Martín Alonso**".

3.1.2. **Participar** en un **Pla pilot**, que permetrà a més de rendibilitzar les instal·lacions, establir **vincles** amb la societat civil, a través de compartir com a objectiu comú, l'optimització de la seguretat i la defensa, expressada per la cohesió establerta entre la **societat civil i el seu exèrcit** .

3.1.3. **Dinamitzar**, visualitzar i aportar les bases i aplicacions d'una moderna **cultura de la defensa**.

3.1.4. **Neutralitzar** interpretacions subjectives sobre la coincidència, d'una hipotètica "sortida de l'exèrcit", amb l'actualitat sociopolítica de la Comunitat Autònoma.

3.1.5. **Evitar** el deteriorament segur del complex, que comportarà el seu abandó, tal com desgraciadament va ocórrer amb l'Acadèmia d'Oficials de Castillejos, a la província de Tarragona.

3.1.6. **Aprofitar** les sinergies amb una iniciativa civil que exemplifica el futur desitjable en relació a la seguretat i la defensa, en el sentit d'aglutinar en un mateix espai històric, l'exèrcit i, empreses, fundacions, Universitat, Administració autonòmica i local, així com

⁹ ECOSED: Espai Corporatiu de Seguretat i Defensa

associacions i fundacions vinculades a la seguretat i la defensa; evolucionant en un futur, cap a un gran **Clúster de Seguretat i Defensa**.

3.2. Per al territori

3.2.1. **Generar** i implantar per fases un focus de negoci que comporti prosperitat, i que permeti "fixar" la població en el seu territori, tradicionalment identificat amb aquesta institució militar.

3.2.2. **Aprofitar** el trajecte històric compartit amb aquesta institució per la població de la zona, per impulsar un nou Projecte Pilot en el qual s'integri, transformant les actuals limitacions, en oportunitats presents i futures.

3.3. Per a Catalunya

3.3.1. **Visualitzar** la possibilitat de generar sinergies amb **l'Estat** en un àmbit tan sensible com el de la seguretat i la defensa, sentint-se partícip del mateix.

3.3.2. **Beneficiar-se** a nivell d'imatge, per la ubicació a Catalunya d'un **projecte únic, exportable a nivell de model**; (empresa que integra seguretat i defensa, tant a nivell públic com privat, abastant en el seu complet desenvolupament, tant la producció, com la distribució i comercialització de productes i serveis vinculats a la seguretat i la defensa); situant en el mapa espanyol i europeu a Catalunya, a través d'un espai de centralitat i de referència a nivell nacional i internacional, amb especial interès a nivell de la U.E.

3.3.3. **Diversificar** l'economia productiva en zones deprimides, causades en bona part per la manca d'oportunitats tant en el sector primari com en el secundari i, no confiant-ho tot al turisme i la gastronomia com a recurs tòpic.

3.4. Per a Europa

- 3.4.1. **Constatar** com un país en plena crisi econòmica, converteix en oportunitats de progrés decisions difícils, que implicarien el tancament d'instal·lacions costoses orientades rígidament a un únic fi.
- 3.4.2. **Exemplificar** els beneficis de la sinergia entre l'àmbit públic i el privat, en un sector estratègic com és el de la seguretat i defensa.
- 3.4.3. **Impulsar** des d'un país; afectat per una guerra civil amb una viva memòria històrica encara del conflicte; una moderna i socialment participativa, cultura de la defensa, integradora, conciliadora i de tall progressista i avançat.

3.5. A nivell Transeuropeu

- 3.5.1. **Possibilitat** de traslladar a països externs de la Unió Europea, un model de concentració integral i sinèrgica de recursos i oportunitats, vinculats a la seguretat i defensa, mitjançant la cohesió de l'àmbit públic amb el privat.
- 3.5.2. Com que el projecte és **un model obert**, permet incorporar tant en els països d'origen com en el complex espanyol, solucions "ad - hoc" per a programes específics.
- 3.5.3. **Visualitzar** que de la crisi europea expressada en l'àmbit financer, però sobretot traduïda en una pèrdua de valors i principis que poden desmoralitzar les noves generacions, sorgeix un projecte que contempla ja en la seva gènesi, tant el valor esperat de la seva típica funció empresarial, com els valors i principis que una sinèrgia civil – militar, socialment integrada exemplifiquen.

L'Estat Social de Dret no és un fi en si mateix, sinó un mitjà per aconseguir el "**Benestar econòmic**" a través del "**Benobrar ètic**", de la síntesi s'obtindrà el "**Benestar Social**" cooperador i no competitiu, fonament del "**Benestar cívic – ciutadà**".

3.6. A nivell del grup promotor

3.6.1. **Dissenyar** un projecte, en època de crisi no només econòmica sinó de valors i principis, que afavoreixi que les tres Administracions, estatal, autonòmica i municipal, puguin sinèrgicament al costat de la societat civil, visualitzar-se unides cap a la **consecució d'objectius compartits i complementaris**.

3.6.2. **Combinar la creació de valor a través de l'empresa ECOSED**, compromesa amb els valors i principis ètics.

3.6.3. **Generar un model** que pugui exportar-se a altres països que comparteixin les condicions per a la seva implementació.

En resum, **els eixos d'aquest Projecte són: generar riquesa, promoure valors, visualitzar cohesió entre Administracions, incloure a la societat civil, promoure la cultura de la defensa, integrar producció, distribució i serveis propis del sector de la seguretat i la defensa**, tant des de l'àmbit públic com del privat i **impulsar i establir una normal "porositat" entre la societat i el seu exèrcit**, des d'una òptica de normalitat democràtica i transparència.

4. ABSTRACT DE ECOSED- EMPRESA

ECOSSED. Espacio Corporativo de Seguridad y Defensa.

4.1. Projecte

Disseny, constitució i desenvolupament d'un espai dedicat a la Seguretat i Defensa en un sentit ampli, promogut per capital privat i amb el suport de les diferents Administracions competents.

4.1.1. Síntesi descriptiva.

Dissenyar estructural i funcionalment un espai dedicat a la seguretat i defensa incorporant àmbits i activitats sinèrgiques, que permetin la seva tematització, objectiu i missió de l'empresa fundadora i gestora del Projecte.

4.1.2. Components.

- Parc Científic i Tecnològic de Seguretat i Defensa. Fira permanent de productes i serveis de Seguretat i Defensa.
- Clúster d'empreses vinculades a la seguretat i defensa.
- Outlet d'excedents militars.
- Campus de Seguretat i Defensa. Convenis amb universitats espanyoles i estrangeres.
- Formació en rescat professional i emergències.
- Convenis ad-hoc amb Federacions esportives directament o indirectament implicades en l'àmbit de la seguretat i defensa.
- Activitats Indoor i Outdoor, Teambuilding, Bootcamps, Pista Americana, Gimnàs, recorreguts de Footing senyalitzats, protocol·litzats i Rocòdrom.
- Espai familiar (Parcs infantils i juvenils, l'oci familiar compartit).
- Espai de restauració i hostalatge.
- Psicologia clínica i psiquiatria traumatològica per exposició a la violència.
- Publicitat i comunicació en seguretat i defensa.

- Servei de "incubadora" de projectes, i "viver" d'empreses en seguretat i defensa.
- Parc de geografia i arqueologia històric – militar.
- Aplicacions civils. Seguretat i Defensa: Una realitat en la vida quotidiana.

4.1.3. Objectiu.

Generar una estructura funcional que permeti incorporar diverses organitzacions, directament o indirectament vinculades amb els conceptes de seguretat i / o defensa, des d'Empreses a Universitats, Fundacions i Federacions esportives. ECOSED s'estructura en catorze orbitals concèntrics a un nucli operatiu que contempla el disseny i dinamització d'estructures funcionals que entren en mútua sinergia i complement, respectant a més cadascuna, la seva pròpia especificitat de negoci.

4.2. Orbitals.

4.2.1. Primer Orbital

Creació d'un **Parc Científic i Tecnològic de Seguretat i Defensa** a partir d'empreses que reuneixin els requisits específics per a poder instal·lar-se al mateix. La Universitat de Lleida estaria en principi ben posicionada per vincular-s'hi.

4.2.2. Segon Orbital

Dissenyar i dinamitzar un **Clúster d'empreses vinculades a la seguretat i defensa**. Inicialment es podrien valorar les següents ubicacions:

- AGBS
- Castillejos
- Sant Climent Sescebes
- Diverses finques privades ofertes a aquest efecte

- Altres espais públics i / o privats d'altres CCAA. Per exemple les excel·lents instal·lacions de l'Acadèmia de Policia Nacional d'Àvila.
- Espais situats fora de l'Estat.

Aquest Clúster el conformarien empreses que tenen en el sector de seguretat o defensa, el seu "core-business". L'avantatge que se'ls ofereix és la inherent a un espai tematitzat que aglutini tots els interessos i necessitats que puguin sorgir en matèria de seguretat i defensa. Lògicament les noves tecnologies permetran disposar d'espais virtuals i de simulació, així com vídeo-conferències i accessibilitat a catàlegs virtuals de productes i serveis.

4.2.3. Tercer Orbital

Disseny i implementació d'un **Outlet** que tingui com a objectiu l'adquisició i venda al detall i al major de productes provinents **d'excedents militars**, exceptuant les armes i concretant-se inicialment en roba, complements, equips, etc., així com vehicles d'interès per al mercat civil, com ara camions, tractors, erugues, motocicletes, vehicles tot terreny...

4.2.4. Quart Orbital

Creació del **Campus de Seguretat i Defensa**. Aquest Campus establiria diferents convenis amb Universitats de referència, dissenyant inicialment tres nivells de formació que s'anirien aplicant seqüencialment i per fases, en funció de la demanda i de les necessitats del sector, explicitades o detectades.

Fase 1

Cursos monogràfics sobre temes concrets d'interès comú per als àmbits de seguretat i defensa.

Exemples: "El lideratge en situacions de pànic col·lectiu", o bé "La gestió de l'estrès en situació de conflicte" ...

Fase 2

Formació Professional (FP1 i FP2) en Seguretat i Defensa. En aquesta fase s'harmonitzaria la formació que rep el personal d'empreses de seguretat, creant-se una nova professió: "**El tècnic en seguretat**".

Fase 3

Creació del **Grau en Seguretat i Defensa** en col·laboració amb les Acadèmies Militars tant espanyoles com de les europees i vinculades a l'OTAN, així com amb les diverses policies, municipals, autonòmiques, estatals i de la UE

Fase 4

Disseny i didàctica de cursos de **Post-grau, Màster i Doctorats en seguretat i defensa.**

El **Campus de Seguretat i Defensa** allotjaria 4 Departaments d'interès:

- **Centre de Detecció, Anàlisi, interpretació i intervenció del conflicte**, des del punt de vista social i comunitari. L'objectiu d'aquest Centre seria generar un fons documental a partir del recull de documents realitzats per reporters de guerra i policia, que per mitjà escrit o audiovisual tinguin imatges dels resultats de la violència aplicada als més febles.
Aquest fons documental possibilitaria la creació d'un equip multiprofessional que interpreti el conflicte i proposi formes d'intervenció.
- **Departament d'Anàlisi i Prospectiva en Seguretat i Defensa.**
- **Departament de Polemologia.**
- **Departament d'Anàlisi, implementació i manteniment de la Pau.**

4.2.5. Cinquè Orbital

Rescat professional i emergències. Disseny i desenvolupament d'un espai polifuncional orientat a la formació teòric - pràctica que demana tot servei de rescat professional, des d'un punt de vista sanitari en entorns especials: aquàtic, subaquàtic, aeronàutic, muntanya, llocs confinats, etc.

La formació és específica, a través de cursos monogràfics, teòric - pràctics, alhora que s'impartiran en una segona fase cursos especialitzats per a personal qualificat.

També s'impartirà formació a mida, adaptada al lloc de treball de cada professional sanitari o no sanitari (metges / es, infermers / es, zeladors / es, bombers / es, policies, tècnics / es de Protecció Civil, submarinistes, mestres / as , equips de primera, segona i tercera intervenció, etc., i públic en general).

4.2.6. Sisè Orbital

Federacions. Generació de **Convenis ad-hoc amb Federacions esportives** directament o indirectament implicades en l'àmbit de la seguretat i defensa.

- Tir Olímpic
- Tir amb Arc
- Airsoft
- Alta Muntanya
- Hípica
- Esgrima
- Esquí
- Trial, Enduro i Mountain Bike
- Esports d'Aventura
- Automobilisme: Conducció en situacions extremes. Tècniques de conducció en escenaris de risc.
- Escalada
- Etc.

A través de les Federacions es promourien tant competicions com entrenaments i cursos de formació, tant d'iniciació com d'optimització en el seu específic domini competencial.

4.2.7. Setè Orbital

Activitats Indoor i Outdoor, Teambuilding, Bootcamps, Pista Americana, Gimnàs, recorreguts de Footing senyalitzats, protocol·litzats i Rocòdrom.

Aquestes activitats es promourien com a fi en si mateixes, o com a mitjans o instruments de cohesió de grups, o superació de crisi vinculades a les relacions humanes en l'àmbit empresarial, podent organitzar accions tant des de l'òptica del coaching com des de la visió d'accions de supervivència com a experiència i emoció.

4.2.8. Vuitè Orbital

Espai familiar (Parcs infantils i juvenils, l'oci familiar compartit). Aquest orbital té com a fi en si mateix facilitar espais perquè famílies amb els seus fills puguin compartir **oci i restauració familiar**. Aquest orbital també incorporaria **espais infantils** adequats per a la formació en seguretat viària, així com de formació del **criteri ecològic** per a nens, joves i adults.

4.2.9. Novè Orbital

El novè orbital pivotarà entorn a l'espai de **restauració i hostalatge** com a complement a totes les activitats generades en l'espai corporatiu de seguretat i defensa. S'inclouria per tant un **restaurant** amb diferents nivells de servei, menús per a esportistes i famílies, **cafeteria**, així com parcs amb barbacoes i zona d'oci. La zona de restauració es dividirà en una *Zona Break*, o espai de bar, per reposar forces i fer un alt en el camí, i en un *Menjador*, o restaurant, on s'oferiran plats elaborats, basats en la sana dieta mediterrània*.

Pel que fa a l' **allotjament**, per tal d'afavorir un espai de descans i pernocta per a tots aquells visitants a l'Espai Corporatiu de **ECOSSED**, es construiran o s'adequaran (depenent de l'emplaçament final) les instal·lacions existents per acollir un espai de pernocta a diferents nivells: professional , familiar, grups,

esportistes i individual. L'objectiu és oferir un espai còmode i funcional que permeti el descans i la neteja.

* S'explotarà la possibilitat d'establir un conveni amb el CETT o altres centres de formació gastronòmica, amb suport de dietistes i nutricionistes.

4.2.10. Desè Orbital

Psicologia clínica i psiquiatria traumatològica per exposició a la violència (situacions de guerra, terrorisme, delinqüència, violència de gènere, segrestos, mobbing). Tres són els eixos que configuren aquest orbital:

1. **Terapèutic:** Encaminat al diagnòstic i tractament de la persona traumatitzada.
2. **Rehabilitador:** Orientat a inserir en la societat a les persones traumatitzades, posterior al tractament
3. **Preventiu:**
 - a) **D'inici del problema,** és a dir formant i dotant de recursos a totes les persones que estan exposades a violència psicològica: militars, policies, seguretat privada i persones en risc.
 - b) **De reforç** de la personalitat, perquè s'elevi el seu llindar de fragilitat

4.2.11. Onzè Orbital

Publicitat i comunicació en seguretat i defensa. La seguretat i la defensa exigeixen en el seu vessant comunicatiu una sensibilitat específica per la seva publicitat i comunicació estratègica. Som de l'opinió que una **Agència** centrada i **especialitzada en la comunicació i publicitat de tot el referent a seguretat i defensa** és necessària. L'especificitat d'aquesta temàtica, així com la seva extraordinària importància, justifica el ser la base de les necessitats humanes, representada per la piràmide de Maslow, per tant comunicar la primera necessitat de l'ésser humà que és la seguretat i la seva defensa; sent tan transversal el target i tan pluridisciplinar el mètode; fa recomanable una

especialització en aquest sector. ECOSED és també doncs un espai especialitzat en publicitat i comunicació en seguretat i defensa, ja que a més en el seu Espai Corporatiu reuneix la major part dels àmbits a comunicar en aquest sector.

4.2.12. Dotzè Orbital

Creació d'un servei de "incubadora" de projectes, així com un "viver" d'empreses en seguretat i defensa. La incubadora de projectes, actuarà com una plataforma que permeti assumir tres objectius seqüenciats:

- 1. Contrastar** amb experts i de forma objectiva la viabilitat, oportunitat, estratègia i desenvolupament de cada projecte presentat.
- 2. Seleccionar** les prioritats necessàries per a desenvolupar el projecte, considerant preferentment el finançament, la implantació i el temps de consolidació.
- 3. Afavorir** en els projectes que hagin assolit aquest tercer nivell, un "brainstorming" per depurar i canalitzar el seu desenvolupament mitjançant convenis amb les principals Escoles de Negocis i Facultats universitàries implicables en aquest projecte.

El viver d'empreses pretén acompanyar aquells projectes ja iniciats en l'apartat anterior (incubadora de projectes) o bé aportats per actors externs, i que una vegada seleccionats i contrastats per un equip d'experts, permetre la seva instal·lació al Parc Científic, Clúster i / o Campus de ECOSED, tutoritzant aquest l'evolució de l'empresa, i facilitant a preu reduït tots els serveis necessaris per al desenvolupament i estabilització de l'empresa en el mercat, amb una durada màxima de tres anys. Per a això es realitzaran convenis amb les empreses vinculades a ECOSED, així com amb les Facultats Universitàries i les diverses administracions implicades.

4.2.13. Tretzè Orbital

Creació d'un Parc de geografia i arqueologia històric-militar, enfocat a investigar, analitzar, registrar i preservar les restes bèl·lics i militars del passat. Es preveu **l'elaboració d'un catàleg** amb definició de localització, itineraris per zones, àmbits i temàtiques, estructura, dimensions i funció de cadascuna de les construccions o objectes. Les aportacions d'aquest inventari s'emmarquen en diferents àmbits, els quals, prenent com a referència als autors Pilar Herrando Garzón i Mariano Simón Lázaro i al seu estudi sobre l'arqueologia militar a Cosa, comarca del Jiloca (Terol), es concreten en:

1. Àmbit científic d'Arqueologia bèl·lica i militar
2. Àmbit de Recuperació de la memòria històrica
3. Àmbit d'Aprofitament turístic
4. Àmbit de Protecció

4.2.14. Catorzè Orbital

Aplicacions civils. Seguretat i Defensa: una realitat en la vida quotidiana.

Es troba aquest Orbital vehiculat en els eixos següents:

- **Museïtzar** interactivament, aprofitant les noves tecnologies els conceptes de seguretat i defensa a través de la Història.
- **Afavorir** la informació sobre seguretat i defensa per a empreses i particulars, investigant les seves necessitats i oferint solucions de mercat. Traslladar a les empreses centrades en la seguretat civil, les necessitats dels ciutadans. (Prèvia investigació objectiva al respecte).
- **Procurar** apropar la seguretat a la ciutadania, principalment a través d'estratègies formatives i preventives.
- **Generar** el "portafoli" de seguretat del ciutadà.
- **Realitzar** investigacions prospectivistes sobre necessitats i expectatives dels ciutadans, en relació a la seguretat i la seva defensa.

5. ECOSED- EMPRESA: PLA ESTRATÈGIC

Propostes d'actuació seqüenciades per a la generació d'activitat econòmica i d'ocupació al Pallars Jussà al voltant de les actuals dependències de l'AGBS, a partir de nous usos, compartits amb l'AGBS de Talarn.

Justificació.

L'Acadèmia General Bàsica de Suboficials (AGBS) de Talarn, és fonamental per a l'economia de la comarca del Pallars Jussà (Superfície de 1.343 Km², amb una població de 14.113 habitants, una densitat de 10,5 habitants per Km², un creixement negatiu de - 4,81, una població activa de 5.131 individus i una d'aturada de 842 individus, dels quals més del 80% es concentren entre el sector serveis i la construcció), amb poca indústria i amb explotacions agrícoles i ramaderes mínimament rentables. L'escassa població i territori extens (només el municipi de Tremp té 10.000 ha. d'extensió), fa que els esports d'aventura, la restauració i serveis siguin el motor econòmic, ja que a més ha rebut poc impuls turístic i inversions de reconversió.

L'AGBS, amb aproximadament 400 Ha. i uns 155.000 m² edificats, són unes instal·lacions actualment excessives, tenint en compte l'ús a què es van destinar. L'exèrcit és força més reduït que quan l'Acadèmia es trobava a ple rendiment. Així i tot la suspensió del S.M.O. i la tecnificació dels exèrcits, així com l'actual crisi econòmica, han situat a l'AGBS sota mínims.

El fet és que encara que el Ministerio de Defensa ha manifestat que no la tancarà, no es pot descartar que això sigui un fet en un cert espai de temps. Seria convenient doncs anticipar-se al problema i preveure uns nous usos complementaris a la seva utilitat actual; aquests usos podrien ser no solament complementaris sinó sinèrgics i conjunts.

Tot i així cal remarcar que algunes zones de les 400 Ha. estan "desaprofitades" i altres instal·lacions actualment tancades i sense manteniment des de fa temps; preveient-ne per tant un deteriorament ràpid dels espais no funcionals, així com una pèrdua d'oportunitats, producte d'una manca de reorientació d'usos, utilitats, possibilitats i serveis de les instal·lacions.

Lògicament per iniciar converses serioses amb el M. de D., cal reforçar-les amb un projecte sòlid i argumentat, que cal vincular a la creació d'oportunitats de negoci, contractacions estimades i formats de rendibilitat, així com targetes identificats com destinataris dels productes i serveis oferts. Inversions, amortitzacions i crèdits han de formar part d'un "pla de negoci", des d'on fonamentar propostes dins d'un marc de disseny global i parcial, general i específic d'oportunitats de negoci.

L'eix 1 del Pla de Govern 2013-2016 de la Generalitat de Catalunya, anomenat "Recuperació econòmica i creació d'ocupació", té com a primer objectiu "Aturar la tendència dels últims anys en el mercat laboral, frenant la destrucció de llocs de treball i avançar en la creació d'ocupació".

En aquest marc, el Govern pretén intervenir en determinades comarques entre elles el Pallars Jussà, amb l'objectiu d'estimular la creació d'activitat econòmica i la generació d'ocupació mitjançant el suport integrat al teixit productiu i a les persones desocupades de manera que sigui possible desenvolupar un entorn que afavoreixi la dinamització socioeconòmica del territori, utilitzant la metodologia de la planificació estratègica i l'impuls a noves fórmules de gestió per millorar la cohesió social i estabilització territorial.

6. PROPOSTES

En coherència amb el que s'ha descrit, concretem la nostra exposició, **amb la intenció de conèixer si és d'interès per a les polítiques d'objectius i prioritats d'aquest Ministeri de Defensa, el projecte presentat**, en base als següents punts.

1. **Interès** d'inici de **converses** entre el **Ministeri de Defensa**, la **Generalitat de Catalunya**, els **Ajuntaments de Tremp i Talarn** i de la **comarca així com del Consell Comarcal i la Diputació de Lleida** per tal de mostrar l'interès i sensibilitat pel futur de l'Acadèmia i del que aquesta representa pel territori..
2. **Consensuar** solucions compartides per escenaris diferents entre les diverses parts interessades o vinculades tant al territori com a l'Acadèmia en qüestió.
3. Elaborar conjuntament, entre els participants un **Pla Estratègic Director**, i desenvolupament dels nous usos incorporant la seva evolució per fases, tal com s'ha fet en altres instal.lacions europees i nordamericanes.
4. **Escenaris** sobre la seva **viabilitat i estabilitat econòmica**, en una etapa inicial de suport per part de les Administracions, que gradualment s'aniria reduint, a mesura que el projecte fos autosuficient.
5. Possibilitat **d'externalitzar el model**, a altres institucions similars.
Per fer operatiu el desenvolupament d'aquest projecte, cas que sigui apreciat per aquest Ministerio de Defensa, proposem la creació d'una **Comissió d'Anàlisi i Seguiment del Projecte de Nous Usos de la AGBST**, formada per representants del **Ministeri de Defensa**, la **Generalitat de Catalunya** , els **Ajuntaments de Tremp i Talarn**, la **resta dels Ajuntaments** del seu entorn, el **Consell Comarcal** i la **Diputació de Lleida** amb la intenció de definir i ajustar un **cronograma**

d'objectius, a partir del qual arribar a una conclusió suficient per a cada un dels actors, vinculats a prendre una decisió conjunta, que impulsi i promogui el desenvolupament del Projecte.

7. ANNEX

L'interès de la PCSD, (Política Comuna sobre Seguretat i Defensa de la UE), té quatre eixos de prioritari interès.

- 1) Impactes en l'opinió pública de les operacions de pau de la UE
- 2) Dèficits econòmics i la seva traducció en les capacitats militars.
- 3) Futur de la indústria europea de defensa
- 4) Imatge pública i cultura de la defensa a la UE

Segons l'AED (Agència Europea de Defensa), 26 estats de la UE executaren un pressupost de 190.000 M d '€ en Defensa l'any 2011.

Intel·ligència, comunicació, prospectiva, implicació de la societat en la defensa i vinculació entre poble - exèrcit, són variables essencials en seguretat europea, sigui pròpiament de la U.E. o incorporant a l'OTAN.

Altra variable important és la tecnologia, aplicada al "doble ús", civil i militar, destacant la ciberdefensa.

El Projecte que hem presentat, incideix plenament en l'optimització de la primera variable i, de ben segur que si arriba a bon port, amb el temps millorarà la segona.

7.1. Creació d'un Parc de Geografia i Arqueologia Històric – Militar al Pallars.

L'Arqueologia bèl·lica i militar s'encarrega d'investigar, analitzar, registrar i preservar les restes bèl·lics i militars del passat. Les construccions a estudiar podrien ser:

- Obres de fortificació militar: trinxeres, nius de metralladores o fortins, assentaments artillers, búnquers, refugis, dipòsits de municions, rases
- Llocs de comandament i observació.
- Refugis civils contra bombardejos.
- Escenaris bèl·lics de batalles.
- Monuments o làpides commemoratius de fets d'armes o personals.
- Restes de material bèl·lic: armes, municions, equipament personal, equips de transmissions. Elaboració d'un catàleg amb definició de localització, itineraris per zones, àmbits i temàtiques, estructura, dimensions i funció de cadascuna de les construccions o objectes. Les aportacions d'aquest registre el descriuen els autors Pilar Herrando Garzón i Mariano Simón Lázaro en el seu magnífic estudi sobre la arqueologia militar en Cosa, comarca del Jiloca (Teruel), el qual subscriu íntegrament.

La idea principal és la de crear un Parc Científic Didàctic-Arqueològic, en què el visitant pugui descobrir els vestigis històrics que van ser protagonistes de la guerra, des de la perspectiva humana a la bèl·lica i del conflicte. D'aquesta manera podrem recrear els conjunts arqueològics de la zona per la seva explotació divulgativa i didàctica a nivell escolar, universitari, militar i per al públic en general.

En aquest Parc Arqueològic Didàctic, es podrien dur a terme excavacions simulades per a escolars amb diversos tallers d'aprenentatge, fomentant la cultura i el patrimoni històric – arqueològic pel públic en general; un espai en el qual divulgar el patrimoni històric – militar de la Comarca del Pallars Jussà.

Aquest projecte ha de suposar en certa mesura una oportunitat per reanimar la memòria del passat recent a Catalunya i reivindicar la importància històrica d'una zona poc afavorida, per l'èxode rural i l'abandonament de molts dels pobles del Pirineu lleidatà.

9. EPÍLEG

Les alternatives actuals de l'AGBS o bé complementàries a les actuals, passen necessàriament per un diàleg franc i obert, políticament encarat i administrativament recolzat amb el Ministerio de Defensa. El fet de ser consensuades amb i en el territori, amb el recolzament d'Administracions locals, amb participació de la ciutadania, tot incorporant la societat civil a través de les seves institucions més sensibles al tema, amb assessorament d'experts i el consell d'empresaris i agents econòmics. No és descartable, si s'escau, contactar amb un Gabinet de gestió de projectes i de Comunicació i RRPP, per tal que dirigeixin professionals, la seqüència operativa i temporitzable del projecte, amb avaluacions successives i correccions pactades. És imprescindible que el territori hi estigui d'acord, sobretot els dos municipis que acullen la ubicació de l'Acadèmia, és a dir el de Tremp i el de Talarn. Creiem que cal fer una tasca important en aquests municipis, així com en els que confegeixen l'extensa comarca, i alhora despoblada, del Pallars Jussà, en relació tant a consensuar alternatives, com a generar un clima de consens, participació i implicació.

Tanmateix la Generalitat caldria que retroalimentés el projecte, tant per visualitzar la unitat com per coherència institucional. Lògicament el Consell Comarcal i la Diputació de Lleida, també l'hauria de recolzar; per tant **unitat, consens, viabilitat i professionalitat**, són eixos essencials.

Les cinc variables bàsiques són:

- 1) **Implicació del territori**
- 2) **Unitat en assumir el/els projectes**
- 3) **Viabilitat del projecte/s**
- 4) **Identificació i consecució del finançament**
- 5) **Negociació amb el Ministerio de Defensa**

Els vectors incidents són:

1) Actor:

L'AGBS, depèn del Ministerio de Defensa; per tant la seva funció present i futura estarà determinada per la política de defensa que apliqui el Govern de l'Estat. Lògicament en una democràcia avançada, la Defensa, la Salut, l'Educació i la Seguretat Social, haurien de "protegir-se" amb pactes d'Estat, a fi i efecte de dotar d'estabilitat, aquests eixos bàsics, tant de l'Estat Social de Dret com de l'Estat del Benestar.

L'Actor aporta tradició "bona fulla de serveis" i capacitat d'adaptació a noves funcions; per tant conjuga especificitat (AGBS) i polivalència.

2) Difusor:

Espai influït per l'Actor, tant a nivell econòmic com social i cultural.

3) Emissor:

Utilitat funcional real actual de l'AGBS. A nivell empresarial parlariem del "producte de fàbrica".

4) Receptor:

Clients o consumidors dels productes, serveis o utilitats que genera l'Actor; representats pels targets compradors.

5) Modulador:

Subjectes o entitats que detenten poder sobre l'Actor, sigui legal, social, econòmic, cultural, polític o informatiu.

6) Referenciador:

Subjectes o entitats que detenten autoritat en relació a l'Actor o al Modulador.

L'Acadèmia, que neix com una evolució selectiva del "Campamento del General Martín Alonso"; podria haver estat un equipament més, aïllat en les seves funcions i determinat per l'ús, que les altes instàncies del Ministerio de Defensa tinguessin a bé executar en base a les directives del Govern de torn.

No ha estat ben bé així. L'Acadèmia s'ha fet un lloc a la Història de la Formació Militar a l'Estat; per la seva excel·lència i els bons professionals que l'han dirigit o participat en el seu comandament.

La formació ha estat i encara és, curosa en el fons i didàctica en la forma.

Des de l'inici de la "Bàsica", es va contractar personal civil; menjador, neteja, seguit de tasques administratives, activitats docents i manteniment.

La plantilla civil¹⁰ es va iniciar amb 47 llocs de treball (1/11/1974), arribant al 62 durant el mateix curs, (similar a la contractació actual) A finals de 1984, eren 84 treballadors/es; el 1996 eren 106 i el 1999 eren 132.

Els salaris, encara que no fossin alts, tenien l'avantatge de l'estabilitat i la seguretat. És destacable que hi han treballat nissagues familiars, és a dir formaven part de la plantilla fins a 4 membres d'una mateixa família. A tall d'expressió del vincle entre Acadèmia i població de l'entorn, és que s'han format força famílies.

Aquests 41 anys des de la seva fundació, l'AGBS s'ha vinculat al territori, formant-ne part. Aquest actiu és un valor tant pel Ministerio de Defensa com pel territori. Si arribés el seu fi, hauria complert amb satisfacció la seva missió; però fora bo que els que tenen capacitat de decisió sobre el seu futur, no valorin solament extensió, m², ràtios i coeficients; que també lògicament cal tenir en compte, sinó oportunitats noves, necessitats futures, vincle amb el territori que és costós i lent d'aconseguir però fàcil i ràpid de perdre...

¹⁰ Dades extretes del volum: "Retazos de una Historia". Gral. E. Fernández Maldonado. Ajuntament de Tremp. 1999

Avui dia, és més cert que el territori té la “Bàsica”, que el ministerio de Defensa té una AGBS en un territori.

En la mesura que el territori “se la faci seva”, s’implicarà unitària i constructivament, en el desenvolupament d’aquest equipament cara al futur.

Pensem que el que ha estat i és l’AGBS, es mereix una continuïtat en un serà... com AGBS, adaptada a uns nous temps... com un gran equipament que aculli activitats de seguretat i defensa, amb o sense el Ministerio de Defensa... o senzillament com un espai que resurgeix con um Phoenix i es continuï a sí mateix en una nova etapa que li ofereixi el continuar servint, però en aquest cas “no fins a morir”, sinó ans al contrari, fins a continuar construint-se un lloc en el sempre efímer espai – temps.

El futur no està tancat, és a la mida de les circumstàncies però entre aquestes es situen de manera preminent, la voluntat i la imaginació... ambdues també formen part identitària d’aquest Pallars.

**“El passat va ser un futur
El present serà un passat
El futur esdevindrà un present
La Prospectiva considera el futur
com un present, que es farà passat”**

(FXA)

ALGUNES REFLEXIONS

Una bona defensa exigeix capacitat, i moral. És a dir domini i disponibilitat de tecnologia, així com a principis i valors que permetin sostenir-la. Ja **Karl Von Clausewitz** deia en el seu llibre "*De la Guerra*": **"Les forces morals constitueixen l'esperit que domina tota l'esfera bèl·lica. Aquestes i les forces físiques estan de fet fusionades, no podent separar-se "**.

"La defensa és la forma més forta de fer la guerra"

Gral. Karl Von Clausewitz

"Quan els valors morals baixen de cotització, alhora que puguen els materials, la categoria social del militar descendeix inexorablement, i la seva vida es fa cada vegada més difícil. El militar arriba a sentir-se com un estranger en la seva pròpia pàtria, on ningú entén les seves raons i ningú comparteix les seves inquietuds "

Tte. Gral. Manuel Díez-Alegria

"La por ens fa animals. La defensa amb valors, humans "

Dr. Francesc Xavier Altarriba

10. ANNEX

Recull de Premsa sobre l'AGBS de Tarn